

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัท
ทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2552

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การศึกษาเฉพาะบุคคลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้าน
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวณัฐนันท์ วราพรอุดมพิงส์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ชุตินาเวติ ทองจีน)

ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา วรศิลป์ชัย)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ สุพัตรา บุญมาก)

(ดร.สุदारัตน์ ดิษยวรรณนะ จันทราววัฒนากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 17 เดือน มกราคม พ.ศ. 2552

ณัฐนันท์ วราพรวุฒิพงส์. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มกราคม 2552, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร (122 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ชุตินาถ ทงจีน

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพและเพื่อศึกษาการปรับตัวพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปของพนักงาน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 415 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ T-Test ค่าสถิติ F-Test และค่าสถิติ Linear Regression

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ มีระดับรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท ส่วนใหญ่พนักงานมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และพนักงานใช้บริการขนส่งสาธารณะมาทำงานมากที่สุด

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทุกด้านมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังจากพบความแตกต่าง พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทางด้านราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ยตามลำดับ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะให้พนักงานและประชาชนให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงิน สร้างวินัยทางการเงินให้มากขึ้น เพื่อเป็นทุนในยามเมื่อเศรษฐกิจตกต่ำและเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเฉพาะบุคคลเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และคำแนะนำการให้ความสนับสนุนแก่ข้าพเจ้า โดยเฉพาะ ดร. ชุติมาวดี ทองจีน ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาในการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลักษณ์า วรศิลป์ชัย และรองศาสตราจารย์สุพัตรา บุญมาก ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการชี้แนะแนวทางและความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการจัดทำการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ที่ช่วยเหลือในการหาข้อมูลและได้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงการให้คำแนะนำการจัดทำการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้

ขอขอบพระคุณหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้โอกาสและสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งให้คำปรึกษาและช่วยเหลือมาตลอดอันส่งผลให้ข้าพเจ้าทำการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ปริญญาโทมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และเพื่อน ๆ ที่ข้าพเจ้าได้รู้จัก พี่พงศ์ พี่แต พี่นุ่น พี่หน่อง พี่เบียร์ เบิ้ล หนึ่ง นก หมู ที่คอยให้ความช่วยเหลือมาตลอด

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ คุณย่า น้องชาย น้องสาว สำหรับการสนับสนุนและกำลังใจที่ทำให้เกิดความอดทนและอดสาหะจนทำให้การศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ความดีและประโยชน์ที่เกิดจากการศึกษาเฉพาะบุคคลฉบับนี้ ขอมอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ณัฐนันท์ วราพรวุฒิพงส์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาในการทำวิจัย	12
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	12
ขอบเขตในการศึกษา	12
กรอบแนวความคิด	13
สมมุติฐานของการศึกษา	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	14
นิยามศัพท์ในการศึกษา	15
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	17
แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	17
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	23
วิทยานิพนธ์และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	46
3 ระเบียบวิธีวิจัย	47
แหล่งข้อมูลที่จะศึกษา	47
การกำหนด ประชากร และวิธีการสุ่มตัวอย่าง	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	50
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ข้อมูลส่วนผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	
ของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	62
การทดสอบสมมติฐาน	72
การทดสอบวิธีอื่น ๆ	82
ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมในการใช้ชีวิต	100
5 สรุปและอภิปรายผล	102
สรุปผลการศึกษา	102
อภิปรายผลการศึกษา	107
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	119

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคภาคเอกชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - ก.ค. 2551	2
1.2 สรุปผลการประมาณการแนวโน้มเงินเฟ้อ ประจำเดือน กรกฎาคม 2551	2
1.3 อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคกรุงเทพฯ ชุดทั่วไปปี 2547-2551	4
1.4 ตารางราคาขายปลีกน้ำมัน เดือน กันยายน 2551	7
1.5 ตารางราคาขายปลีกน้ำมัน เดือน พฤศจิกายน 2551	9
1.6 ตารางอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ประจำวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551	11
3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจำลอง (pre-test)	52
4.1 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัท เอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร	58
4.2 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของ พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านอัตราดอกเบี้ย	59
4.3 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน บริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านดัชนีราคาผู้บริโภค	60
4.4 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน บริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านราคาน้ำมัน	61
4.5 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของ พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครด้านอัตราเงินเฟ้อ	62
4.6 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ	63
4.7 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ	64
4.8 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานภาพ	65
4.9 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา	67
4.10 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับตำแหน่งงาน	68
4.11 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามระดับรายได้ต่อเดือน	70
4.12 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานที่อยู่อาศัย	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

4.13	คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประเภท ของยานพาหนะที่ใช้ในการทำงาน	72
4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัย ทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนใน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ	73
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจ ต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ	73
4.16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจ ต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ	74
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทาง เศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ	74
4.18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทาง เศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนใน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ	75
4.19	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจ ต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ	75
4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัย ทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนใน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา	76

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

4.21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา	76
4.22	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเซฟเฟ	77
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งงาน	77
4.24	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	78
4.25	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ เป็นรายคู่โดยวิธีการเซฟเฟ	78
4.26	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนใน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้	79
4.27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้	79
4.28	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบบังคับจ่ายทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้เป็นรายคู่โดยวิธีการเซฟเฟ	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

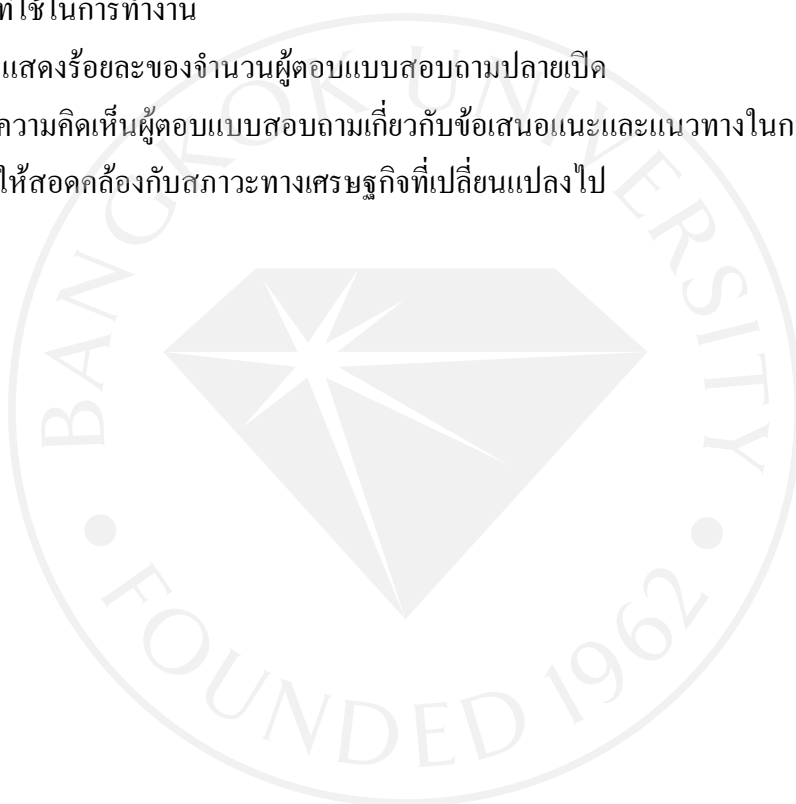
4.29	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย	80
4.30	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย	81
4.31	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทพาหนะที่ใช้ในการทำงาน	81
4.32	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ	82
4.33	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านดัชนีราคาผู้บริโภคที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ	82
4.34	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านราคาน้ำมันที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ	83
4.35	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอัตราเงินเฟ้อที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ	84
4.36	แสดงร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	85
4.37	ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป	86
4.38	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ	87
4.39	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่ โดยวิธีการเชฟเฟ	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

4.40	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา	90
4.41	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา	90
4.42	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ	91
4.43	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งงาน	93
4.44	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน	94
4.45	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของ พนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ	94
4.46	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้	95
4.47	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้	96
4.48	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้เป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ	97
4.49	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

4.50	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย 99	
4.51	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทพาหนะที่ใช้ในการทำงาน	100
4.52	แสดงร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	101
4.53	ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	13
2.1	
2.2	23
2.3	24
2.4	27
2.5	29
2.6	30
2.7	34
4.1	64
4.2	65
4.3	66
4.4	67
4.5	69
4.6	70
4.7	71
4.8	72
5.1	108

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ในปัจจุบันเห็นได้ว่าเศรษฐกิจของไทยเริ่มเกิดปัญหาวิกฤติต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจของไทยที่ยังไม่ค่อยลงตัว ส่งผลให้มาตรฐานการครองชีพเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมผู้บริโภค การใช้จ่าย และการออม ทำให้คุณภาพชีวิตของคนไทยเริ่มเข้าสู่ช่วงที่ย่ำแย่ เนื่องจากมีรายได้ที่ไม่เพียงพอกับการดำรงชีวิตประจำวันและราคาสินค้าแพงมากขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา แต่ถ้าเมื่อใดที่มาตรฐานการครองชีพมีการลดลง ก็จะส่งผลดีให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านจิตใจและร่างกาย ช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน เช่น ความยากจน อาชญากรรม ปัญหาต่างๆ ซึ่งถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนและคนในสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดีมากขึ้น

ประเทศไทยและประเทศที่กำลังพัฒนาต้องการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มปริมาณเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ หากปริมาณเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้นจะมีผลให้อัตราดอกเบี้ยลดต่ำลง (สุวิไล ศรีศคนานต์กุล, 2534) ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้มีการกู้ยืมเพื่อลงทุนในกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ก็จะมีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตต่างๆ จะเพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเพิ่มขึ้น เมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีงานทำ ระดับรายได้จะสูงขึ้น ปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้และการออมเพิ่มสูงขึ้น การออมของประชาชนที่ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน เป็นผลให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเพิ่มของปริมาณเงินที่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจะมีผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ กล่าวคือ การลงทุน การจ้างงาน ผลผลิตประชาชาติ ระดับรายได้ การบริโภค และการออมของประชาชนจะเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันการเพิ่มของปริมาณเงินนั้นก็ส่งผลลบในแง่ที่ระดับราคาสินค้าหรือบริการจะสูงขึ้น ค่าครองชีพของประชาชนจะสูงขึ้นหรือเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นนั่นเอง

เงินเฟ้อ หมายถึง ภาวะการณ์ที่ระดับราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจะดูว่าระดับราคาเปลี่ยนแปลงไปจากงวดก่อนเท่าใด ดูได้จากการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการ

เปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคในปีใดปีหนึ่งเทียบกับปีก่อนหน้าจะเป็นเครื่องวัดอัตราเงินเฟ้อของปีนั้น ตามสูตรดังนี้

$$\text{อัตราเงินเฟ้อปีปัจจุบัน} = \frac{\text{ดัชนีราคาผู้บริโภคปีปัจจุบัน} - \text{ดัชนีราคาผู้บริโภคปีก่อน} \times 100}{\text{ดัชนีราคาผู้บริโภคปีก่อน}}$$

เงินเฟ้อ คือ ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ชุงและคิม (1986 อ้างในมณฑล ใจวงศ์ยะ, 2543 หน้า 8)

ตารางที่ 1.1: อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคภาคเอกชน

	2549	2550	2551					ค่าเฉลี่ย	
			มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.		
ดัชนีการอุปโภคบริโภค	129.1	132.3	138.5	141.4	138.5	139.6	144.3	140.1	Private Consumption Index
	(3.1)	(2.5)	(7.2)	(8.2)	(6.3)	(6.1)	(9.3)	(7.3)	Growth Percent Year on Year

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์. (2551). อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคภาคเอกชน. วันที่ 9

พฤศจิกายน 2551 จาก <http://www.moc.go.th>.

ตารางที่ 1.2: สรุปผลการประมาณการแนวโน้มเงินเฟ้อ ประจำเดือนกรกฎาคม 2551

สรุปผลการประมาณการ ณ กรกฎาคม 2551			
	2550	2551	2552
อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (เดิม)	4.8	4.8 – 5.8 (4.8 – 6.0)	4.3 – 5.8 (4.5 – 6.0)
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (เดิม)	1.1	2.8 – 3.8 (1.5 – 2.5)	3.0 – 4.0 (2.0 – 3.0)
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (เดิม)	2.3	7.5 – 8.8 (4.0 – 5.0)	5.0 – 7.5 (2.8 – 4.3)

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2551). สรุปผลการประมาณการแนวโน้มเงินเฟ้อประจำเดือน

กรกฎาคม. วันที่ 15 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.bot.or.th>.

เนื่องจากประเทศไทยใช้สถิติดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นเครื่องมือบ่งบอกถึงแนวโน้มของภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้น ผลกระทบต่อระดับราคาและค่าครองชีพของประชาชน ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันจึงวัดได้ด้วยอัตราเพิ่มในดัชนีราคาผู้บริโภคดังกล่าว

จากข้อมูลในตารางที่ 1.1 แสดงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคภาคเอกชนรายปี ตั้งแต่ปี 2549 – เดือน กรกฎาคม 2551 จะเห็นว่าค่าครองชีพในแต่ละปีมีการในแต่ละปีเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนและปีเดียวกันมาน้อยเพียงใด สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและพลังงาน ซึ่งผันผวนตามภาวะการผลิตและการค้าและราคาน้ำมันที่ขึ้นลงตามตลาดโลก นับเป็นส่วนสำคัญของภาวะการครองชีพของพนักงาน นอกจากนั้นภาวะเงินเฟ้อเกิดเนื่องมาจากปัญหาวิกฤตการณ์น้ำมันที่ปรับราคาเพิ่มสูงขึ้นด้วย และตาราง 1.2 เป็นสรุปผลการประมาณการแนวโน้มเงินเฟ้อ ประจำเดือนกรกฎาคม 2551

ตารางที่ 1.3: อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคกรุงเทพฯ ชุดทั่วไปปี 2547-2551

หมวด/เดือน	เปรียบเทียบเฉลี่ยจากระยะเดียวกันปีก่อน					อาหารและเครื่องดื่ม					หมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม				
	2547	2548	2549	2550	2551	2547	2548	2549	2550	2551	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	1.1	2.4	5.8	2.8	4.1	3.2	3.8	3.5	5.2	5.2	-0.1	1.7	7.2	1.4	3.5
ม.ค.- ก.พ.	1.6	2.3	5.7	2.5	4.6	4.3	3.5	3.0	5.0	6.4	0.0	1.7	7.3	1.1	3.5
ม.ค.- มี.ค.	1.8	2.5	5.7	2.2	4.7	4.8	3.6	3.1	4.5	6.7	0.1	1.9	7.2	1.1	3.5
ม.ค.- เม.ย.	2.0	2.7	5.8	2.1	4.9	5.0	3.4	3.5	4.2	7.2	0.1	2.2	7.2	1.0	3.6
ม.ค.- พ.ค.	2.0	2.9	5.7	2.1	5.1	4.8	3.5	3.7	4.2	7.5	0.3	2.5	7.0	1.0	3.7
ม.ค.- มิ.ย.	2.2	3.1	5.8	2.0	5.6	4.6	3.4	3.8	4.2	7.8	0.6	2.7	7.0	0.8	4.2
ม.ค.- ก.ค.	2.3	3.4	5.6	2.0	5.8	4.5	3.5	3.8	4.3	8.1	0.8	3.2	6.7	0.6	4.5
ม.ค.- ส.ค.	2.4	3.7	5.3	1.9	5.8	4.5	3.7	3.5	4.3	8.7	0.9	3.5	6.4	0.5	4.0
ม.ค.- ก.ย.	2.5	3.8	5.0	1.9		4.4	4.0	3.3	4.2		1.2	3.7	6.0	0.5	
ม.ค.- ต.ค.	2.6	4.1	4.7	1.9		4.4	4.2	3.5	4.0		1.4	3.9	5.6	0.7	
ม.ค.- พ.ย.	2.6	4.3	4.6	2.0		4.1	4.5	3.6	3.9		1.5	4.1	5.2	1.0	
ม.ค.- ธ.ค.	2.6	4.4	4.5	2.1		4.1	4.4	3.6	3.9		1.6	4.4	4.9	1.1	

ที่มา : สำนักงานดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2551). อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคกรุงเทพฯ ชุดทั่วไปปี 2547-2551. วันที่ 9

พฤศจิกายน 2551 จาก http://www.moc.go.th/thai/dbe/index/cpi_content.htm.

จากข้อมูลในตารางที่ 1.3 แสดงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภครายเดือน ซึ่งจะเห็นว่าค่าครองชีพในแต่ละเดือนเปลี่ยนแปลงไปจากเดือนเดียวกันของปีก่อนมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม สาเหตุที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค คือ การเปลี่ยนแปลงของราคาหรือเงินเพื่อต่อการบริโภค จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้ามกัน คือ เมื่อเงินเพื่อปรับตัวสูงขึ้น การบริโภคก็จะลดลง และในทางกลับกัน ถ้าเงินเพื่อปรับตัวลดลง การบริโภคจะเพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงเงินเพื่อจะส่งผลกระทบต่อโดยตรง 2 ด้าน คือ ด้านแรก ผลการเปลี่ยนแปลงเงินเพื่อที่สูงขึ้น จะทำให้สินทรัพย์หรือความมั่งคั่งของประชาชนลดลง และอีกด้านคือ ผลกระทบที่เกิดทางด้านราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นจะทำให้อำนาจซื้อของประชาชนลดลง และเมื่อรวมผลกระทบทั้งสองด้านแล้วจะทำให้การบริโภคลดลง

ประเทศไทยได้เริ่มพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ประเทศมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและมีผลิตภัณฑ์ประชาชาติอยู่ในระดับสูง ตลอดจนทำให้ประชาชนในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีและในการพัฒนาเศรษฐกิจนั้นส่วนหนึ่งได้เน้นไปที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจตามภาคต่าง ๆ เช่น ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเงิน และภาคอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ทำให้ความจำเป็นที่ต้องใช้พลังงานในทุกภาคเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนใหญ่เป็นความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นหลัก เนื่องจากน้ำมันเป็นวัตถุดิบและเป็นปัจจัยในการผลิตที่สำคัญของอุตสาหกรรมต่าง ๆ (นิสากร นาคสุวรรณ, 2546)

การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของราคาน้ำมันกลายเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งของมนุษย์ ส่งผลกระทบต่อการใช้บริการของประชาชนโดยส่งผ่านกลไกของอัตราเงินเพื่อ และหากราคาน้ำมันมีความผันผวนมากก็จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาโดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาต่อต้านทุนการผลิตสินค้าในประเทศ ปัญหาต่อระดับราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค เสถียรภาพของค่าเงินบาท ปัญหาต่อระดับการจ้างงาน เพราะน้ำมันเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการผลิตและการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ (นิรัตน์ชรา ชันชกร, 2549)

น้ำมันถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นเป็นผลเนื่องมาจากราคาน้ำมันในตลาดโลกเป็นหลัก คือราคาน้ำมันจะมีราคาสูงขึ้นหรือต่ำลงมานั้นจะอ้างอิงกับราคาน้ำมันโลก ซึ่งจะเกิดการเก็งกำไรของกลุ่มทุนขนาดใหญ่ ขณะที่ประเทศไทยรัฐบาลอุดหนุนราคาน้ำมันในประเทศอย่างต่อเนื่อง และรัฐบาลได้มีนโยบายเกี่ยวกับราคาน้ำมันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยจะใช้นโยบายเกี่ยวกับราคาน้ำมันลอยตัว คือราคาน้ำมันจะมีราคาสูงขึ้นจนทำให้กองทุนน้ำมันเป็นหนี้ และได้ออกพันธบัตรน้ำมันเสนอขายกับประชาชน ถึงวันนี้ค่าการตลาดของผู้ค้าน้ำมันอยู่ในภาวะติดลบ ผลของการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันอย่างต่อเนื่อง

ดังกล่าวทำให้ชนชั้นกลางที่ดำรงชีวิตในเมืองหลวงได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การที่ค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้นนับตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาอยู่เหนือระดับ 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และทำสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 โดยราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส ได้มีการปรับขึ้นไประหว่างวันทำการซื้อขายที่ระดับ 147.27 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และได้ส่งผลให้ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดสิงคโปร์ อย่างน้ำมันเบนซิน ออกเทน สวิงตัวทำสถิติสูงสุดที่ระดับ 145.15 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล, ดีเซล 176.21 15 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และส่งผลให้ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 ขายปลีกในประเทศปรับตัวขึ้นไปอยู่ระดับ 43.89 บาท ต่อลิตรและน้ำมันดีเซล 44.24 บาทต่อลิตร แต่จากนั้นมาราคาน้ำมัน ก็ได้มีการปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง จากปัจจัยของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่แข็งค่าขึ้น ประกอบกับความต้องการใช้น้ำมันของจีนเริ่มลดลง และการเทขายทำกำไรของกองทุนสถาบันต่างๆ ทำให้ราคาน้ำมันลดลงอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้จากที่รัฐบาลได้ประกาศใช้ 6 มาตรการ 6 เดือน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคมที่ผ่านมาโดยการปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลงมา 2.71 บาทต่อลิตร, น้ำมันแก๊สโซลีน 3.88 บาทต่อลิตร และบริษัทผู้ค้าน้ำมันได้ปรับลดราคาน้ำมันลงพร้อมกันอีก จึงส่งผลให้ราคาน้ำมันแก๊สโซลีน ปรับลดลงทันทีถึง 4.70 บาทต่อลิตร และดีเซล 3.30 บาทต่อลิตร ขณะที่กลุ่มน้ำมันเบนซินปรับลดลงมา 80 สตางค์ต่อลิตร ราคาน้ำมันขายปลีกจึงมีการปรับตัวลดลงรุนแรงนับตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม เป็นต้นมา

หลังจากนั้นมาราคาน้ำมันในตลาดโลกก็ยังปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง จนราคาได้มีการปรับตัวลดลงต่ำกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2551 ต่ำกว่าประมาณการไว้เป็นครั้งแรกในรอบ 6 เดือน ซึ่งยังส่งผลให้น้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส ได้ปรับตัวลดลงต่ำสุดมาอยู่ที่ระดับ 91.15 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ในวันถัดมา ขณะที่ราคาขายปลีกในประเทศ นับตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคมเป็นต้นมา ได้เปลี่ยนแปลงลงถึง 20 ครั้ง โดยราคาน้ำมันเบนซิน ออกเทน 95 ปรับลดลงทั้งสิ้น 6.30 บาทต่อลิตร มาอยู่ที่ 37.59 บาท ต่อลิตร และดีเซลปรับตัวลดลง 14.50 บาทต่อลิตร มาอยู่ที่ 30.74 บาทต่อลิตร อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส ได้สวิงตัวกลับมาที่ระดับ 120.92 ดอลลาร์สหรัฐ อีกครั้ง เมื่อ 23 กันยายนที่ผ่านมา จากการที่นักลงทุนได้เทขายสัญญาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัสไปจำนวนมาก

จากสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในเดือนกันยายน 2551 ของคูโบและเวสต์ เท็กซัส เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ \$88.41 และ \$97.20 ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากสัปดาห์ต้นเดือนกันยายน \$9.28 และ \$5.35 ต่อบาร์เรล ตามลำดับ หลังจากตลาดการเงินสหรัฐฯประสบปัญหาอย่างรุนแรงจนบริษัท

Lehman สัมภาษณ์ และรัฐบาลต้องให้เงินกู้แก่บริษัท AIG ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบอ่อนตัวลง นอกจากนี้เงินซึ่งมีปริมาณสำรองน้ำมันในระดับสูงเนื่องจากสะสมน้ำมันไว้สำหรับการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกโดยลดอัตราการกลั่นในเดือนกันยายน มาอยู่ที่ 2.41 ล้านบาร์เรล/วัน ลดลงจากเดือนสิงหาคม 2551 ที่ 2.49 ล้านบาร์เรล/วัน ประกอบกับรัฐบาลสหรัฐ และ International Energy Agency (IEA) ซึ่งดูแล SPR ของยุโรปประกาศพร้อมระบายน้ำมันดิบจากคลังน้ำมันสำรองเพื่อบรรเทาปัญหา Supply disruption ที่อาจเกิดขึ้นที่ GOM จากพายุเฮอริเคนราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย ในเดือนกันยายน 2551 ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและดีเซลลดลง 1.10/ลิตร โดยมีราคาค้างนี้

ตารางที่ 1.4: ตารางราคาขายปลีกน้ำมัน เดือน กันยายน 2551

หน่วย : บาท/ลิตร

	ปตท.	อื่น ๆ
เบนซินออกเทน 95	-	37.59
เบนซินออกเทน 91	35.19	35.19
แก๊ส โซฮอล์ 95 E10	27.69	27.69
แก๊ส โซฮอล์ 95 E20	26.39	26.39
แก๊ส โซฮอล์ 91	26.89	26.89
ดีเซลหมุนเร็ว B2	30.74	30.74
ดีเซลหมุนเร็ว B5	30.04	30.04

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ. (2551). ราคาน้ำมันขายปลีก. วันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 จาก <http://www.eppo.go.th/petro/report/price-2551-10-27-11-02.pdf>.

จากค่าเงินบาทของไทยแข็งตัวขึ้นจากต้นเดือนกันยายน 0.2832 บาท/เหรียญสหรัฐ มาอยู่ที่ระดับเฉลี่ย 34.4161 บาท/เหรียญสหรัฐ ต้นทุนน้ำมันเบนซินลดลง 1.69 บาท/ลิตร และต้นทุนน้ำมันดีเซลลดลง 1.16 บาท/ลิตร ส่งผลให้ค่าการตลาดของน้ำมันเบนซินและดีเซลอยู่ที่ระดับ 3.61 บาท/ลิตร และ 2.86 บาท/ลิตร ตามลำดับ และค่าการกลั่นเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 2.23 บาท/ลิตร

จากสถานการณ์ราคาน้ำมันจะเริ่มลดลงเห็นได้ชัดระหว่างเดือนกันยายน 2551 และเดือนพฤศจิกายน 2551 เมื่อเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก

สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง (27 ตุลาคม – 2 พฤศจิกายน 2551) ราคาน้ำมันโลก

1. ราคาน้ำมันดิบ

ในสัปดาห์นี้ราคาน้ำมันดิบดูไบและเวสต์ เท็กซัส เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ \$56.70 และ \$65.45 ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากสัปดาห์ที่แล้ว \$3.38 และ \$2.78 ต่อบาร์เรล ตามลำดับจากข่าว GDP ของประเทศสหรัฐฯ ในไตรมาส 3 ของปีนี้ปรับตัวลดลง ร้อยละ 0.3 รุนแรงที่สุดในรอบ 7 ปี โดยในเดือนตุลาคม 2551 ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 38 จากระดับ 61.4 ในเดือนกันยายน 2551 นับเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 42 ปี และค่าเงิน ดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินสกุลยูโร และทำขนถ่ายน้ำมันของเม็กซิโกทั้ง 3 แห่ง (1.4 ล้าน บาร์เรล/วัน) กลับมาดำเนินการได้ตามปกติภายหลังปิดฉุกเฉินเนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน รวมทั้ง จากความกังวลเกี่ยวกับภาวะราคาเศรษฐกิจถดถอยและความต้องการใช้น้ำมันที่ลดลง โดยรัฐบาลญี่ปุ่น รายงานอุปสงค์น้ำมันภายในประเทศปรับตัวลดลง ร้อยละ 12 ในเดือนกันยายน 2551 จากช่วงเวลาเดียวกัน ของปีก่อน ทำให้อุปสงค์ในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ลดลงกว่า ร้อยละ 19 ทั้งนี้ Energy Information Administration (EIA) รายงานปริมาณสำรองน้ำมันดิบและ Distillates ของสหรัฐฯ ประจำสัปดาห์สิ้นสุด วันที่ 24 ตุลาคม 2551 เพิ่มขึ้น 0.5 และ 2.3 ล้านบาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 311.9 และ 126.6 ล้านบาร์เรล ตามลำดับ

1.2 ราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์

น้ำมันเบนซิน ในสัปดาห์นี้ราคาน้ำมันเบนซินออกเทน 95 และ 92 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ \$63.07 และ \$62.06 ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากสัปดาห์ที่แล้ว \$7.08 และ \$5.74 ต่อบาร์เรล ตามลำดับตามราคา น้ำมันดิบและความกังวลเกี่ยวกับภาวะที่อุปทานมีมากเกินไปความต้องการหลังจากที่โรงกลั่นต่างๆ จากทั้ง เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวันและอินเดียส่งออกน้ำมันเบนซินมากขึ้นประกอบกับเวียดนามอาจลดปริมาณการ นำเข้าเนื่องจากโรงกลั่นแห่งแรกของประเทศ (140,000 บาร์เรล/วัน) จะเริ่มดำเนินการผลิตในปีหน้า

น้ำมันดีเซล ในสัปดาห์นี้ราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ \$74.13 ต่อบาร์เรล ปรับตัว ลดลงจากสัปดาห์ที่แล้ว \$3.04 ต่อบาร์เรล ตามราคาน้ำมันดิบและปากีสถานมีแผนลดการนำเข้าน้ำมัน ดีเซล ในไตรมาส 4 ลง ร้อยละ 30 หรือ 750,000 บาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 1.5 ล้านบาร์เรล เนื่องจากปริมาณ สำรองภายในประเทศอยู่ในระดับสูงประกอบกับความต้องการใช้ลดลง รวมทั้ง International Enterprise Singapore (IES) รายงานปริมาณ สำรอง Middle Distillates ของสิงคโปร์ ประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 29 ตุลาคม 2551 เพิ่มขึ้น 409,000 บาร์เรล มาอยู่ที่ระดับ 13.48 ล้านบาร์เรล

น้ำมันเตาในสัปดาห์นี้ราคาน้ำมันเตาเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ \$46.50 ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลงจากสัปดาห์ที่แล้ว \$8.20 ต่อบาร์เรล ตามราคาน้ำมันดิบและจากตลาดคาดว่าอุปสงค์น้ำมันเตาจากจีนจะ

ลดลง จากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและทางภาคใต้อากาศไม่หนาวมาก อีกทั้ง Arbitrage Cargo จาก ตะวันตก มายังเอเชียในเดือนพฤศจิกายน 2551 เพิ่มขึ้นจากเดือนตุลาคม 2551 ร้อยละ 20 หรือ ประมาณ 0.6 ล้าน ตัน มาอยู่ที่ระดับ 3.4 ล้านตัน เนื่องจากโรงกลั่นขนาดใหญ่ในยุโรปกลับมา ดำเนินการตามปกติหลังปิดซ่อม บำรุงประจำปี ประกอบกับปริมาณสำรองน้ำมันเตาในญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อน ร้อยละ 19 มาอยู่ที่ 1.08 ล้านตัน

ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย

ในสัปดาห์นี้ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซิน 95, 91 ลดลง 0.80 บาท/ลิตร แก๊สโซฮอล์ E10, E20, แก๊สโซฮอล์ 91, ดีเซลหมุนเร็วและดีเซลหมุนเร็ว B5 ลดลง 0.60 บาท/ลิตร โดยมี ราคา ดังนี้

ตารางที่ 1.5: ตารางราคาขายปลีกน้ำมัน เดือนพฤศจิกายน 2551

หน่วย : บาท/ลิตร เบนซินออกเทน 95	ปตท.	อื่นๆ
เบนซินออกเทน 91	-	31.59
แก๊สโซฮอล์ 95 E10	28.59	28.59
แก๊สโซฮอล์ 95 E20	23.29	23.29
แก๊สโซฮอล์ 91	21.99	21.99
ดีเซลหมุนเร็ว B2	22.49	22.49
ดีเซลหมุนเร็ว B5	22.84	22.84
	21.84	21.84

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ. (2551). ราคาน้ำมันขายปลีก. วันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 จาก <http://www.eppo.go.th/petro/report/price-2551-10-27-11-02.pdf>.

รายงานข่าวจากสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน เปิดเผยว่า หลังผู้ค้าน้ำมันแจ้งปรับลด ราคาน้ำมันทุกชนิด 1 บาท/ลิตรมีผลวันที่ 18 ต.ค. มีแนวโน้มที่ราคาน้ำมันในไทยจะปรับลดลงอีก รอบ เนื่องจากขณะนี้ค่าการตลาดน้ำมันอยู่ในระดับที่สูงมาก ตระกูลเบนซินเฉลี่ย 3 บาท/ลิตร ดีเซล เฉลี่ย 4 บาท/ลิตร ซึ่งค่าการตลาดที่สูงนี้เกิดจากตลาดน้ำมันยังคงกังวลว่าสภาพเศรษฐกิจทั่วโลกที่กำลังจะเข้าสู่ภาวะถดถอย จะส่งผลทำให้ความต้องการ น้ำมันลดลง

การชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ อาจทำให้เศรษฐกิจทั่วโลกชะลอตัวลงมีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนต่อการคาดการณ์เกี่ยวกับดีมานด์น้ำมัน ได้แก่ ประเทศอินเดีย และจีน ฟังพาสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น เนื่องจากปีตลาดใหญ่สำหรับสินค้าและบริการ หากดีมานด์สินค้าของประเทศเหล่านี้ลดลงตามที่คาดไว้ ความกระหายน้ำมันและเชื้อเพลิงของชาติเหล่านี้ที่ต้องนำไปผลิตสินค้าก็จะลดลงไปด้วย ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ราคาน้ำมันลดลงคือ ทัพพลาญ โดยมีเครื่องบ่งชี้หลายอย่างว่า ความตึงเครียดระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ เกี่ยวกับโครงการนิวเคลียร์ของอิหร่านกำลังลดลง ความวิตกที่ว่าทัพพลาญน้ำมันดิบจากอิหร่านอาจมีปัญหา (กระทรวงพลังงาน, Internet, 2008)

ในปัจจุบันภาวะราคาน้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศมีความผันผวนขึ้นและลงอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องมีการวางแผนและรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นพร้อมทั้งติดตามและดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของประชาชน นอกจากนี้ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ยังคงต้องพึ่งพาน้ำมันในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาจากการผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

สังคมไทยเป็นอีกสังคมหนึ่งที่เน้นการออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ มีการเสริมสร้างค่านิยมการออมมาโดยตลอด โดยเฉพาะการออมในภาคครัวเรือน การออมภาคเอกชน และการภาครัฐบาลการออมทรัพย์เป็นพฤติกรรมหนึ่งในวิถีชีวิตของมนุษย์ เงินออมเป็นทรัพย์สินที่มีค่าซึ่งสามารถเป็นหลักประกันที่มั่นคงสำหรับชีวิตในอนาคต และการดำรงชีวิตของประชาชนซึ่งต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของปากท้องของตน การดิ้นรนต่อสู้เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ยากเข็ญเพราะความรู้สึคนึกคิดของแต่ละคนแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามความสามารถแต่ละบุคคล ประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจที่ต้องการฝากเงินซึ่งหวังที่จะได้รับผลตอบแทนที่ผู้ฝากเงินจะได้รับจากรธนาคาร ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนที่อาศัยดอกเบี้ยเงินฝากในการดำรงชีวิตจำนวนมากทำให้เป็นการบริหารเงินในเรื่องของการออมอีกวิธีหนึ่ง

อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการออม (สุภชัย ชำรงค์สกุลศิริ, 2536) ประเทศไทยมีระดับการออมค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่กำลังพัฒนา รัฐบาลควรจะสนับสนุนเงินออมให้ขยายตัวมากขึ้น โดยพัฒนาสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้มีส่วนในการชักจูงให้เกิดการออมมากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันรัฐบาลควรจะสนับสนุนให้ประชาชนออมทรัพย์มากขึ้น โดยการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ตารางที่ 1.6: ตารางอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ประจำวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์					
ธนาคาร	ออมทรัพย์	ประจำ			
		3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
กรุงเทพ	0.75	2.375-2.625	2.50-2.75	2.75-3.00	3.50
กรุงไทย	0.75	2.375-2.625	2.50-2.75	2.75-3.00	3.50-3.75
กสิกรไทย	0.75	2.350-2.650	2.50-2.75	2.75-3.00	3.50-3.75
ไทยพาณิชย์	0.75	2.375-2.625	2.50	2.75	3.50
กรุงศรีอยุธยา	0.75	2.375-2.625	2.50-2.75	2.75-3.00	3.50-3.75
ทหารไทย	0.75-3.00	2.375-3.300	2.50-2.75	2.75-3.25	3.50-3.75
นครหลวงไทย	0.75-1.50	2.75	2.75	3.00	3.75
ยูโอบี	0.75	2.375-2.75	2.50-2.75	2.75-3.25	3.50-3.75
ไทยธนาคาร	1.25-2.00	3.00-3.25	3.50	3.50-3.75	4.00
สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย)	0.25-2.75	1.75-3.00	1.75-2.25	1.75-2.25	1.75-2.25
ธนชาติ	1.50-3.00	2.875-3.625	2.875-3.625	3.625	-
ทีทีจี	1.00-3.00	3.125-3.625	3.125-3.625	3.50-3.625	3.625-3.75
เมกะ สากลพาณิชย์	0.75	2.375-2.625	2.50-2.75	2.75-3.00	-
เกียรตินาคิน	0.75-2.75	3.25-3.50	3.75-4.00	3.75-4.00	3.75-4.125
แลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อราย ย่อย	1.3750- 3.00	2.50-3.50	3.25-4.125	3.25-3.50	3.00-3.25
สินเอเชีย	2.25-3.00	3.50	3.60	3.75	3.75-4.00
ไทยเครดิตเพื่อรายย่อย	1.25	3.25-3.88	3.50-3.75	3.75-4.00	4.00-4.25
เอไอจีเพื่อรายย่อย	1.00-2.00	3.50-3.75	4.00-4.30	4.25-4.35	4.50

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2551). อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์. วันที่ 15 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Pages/BOTDefault.aspx>.

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ ซึ่งได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งมีผลต่อการครองชีพ โดยจะศึกษาจากพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นรวมทั้งพนักงานที่มี

การใช้ชีวิตที่คล้ายคลึงกัน และอยากทราบว่าปัจจัยทั้งสี่ตัวข้างต้นมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพหรือไม่

ปัญหาในการทำวิจัย

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพอย่างไร
2. อัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพหรือไม่
3. ดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพหรือไม่
4. ราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพหรือไม่
5. อัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ
2. เพื่อศึกษาการปรับพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปร ดังนี้
  - 1.1 ตัวแปรอิสระ
    - อัตราดอกเบี้ย
    - ดัชนีราคาผู้บริโภค
    - ราคาน้ำมัน
    - อัตราเงินเฟ้อ
  - 1.2 ตัวแปรตาม
    - ภาวะการครองชีพ
  - 1.3 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
    - ส่วนที่ 1 ระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ
    - ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม
    - ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ขอบเขตประชากร

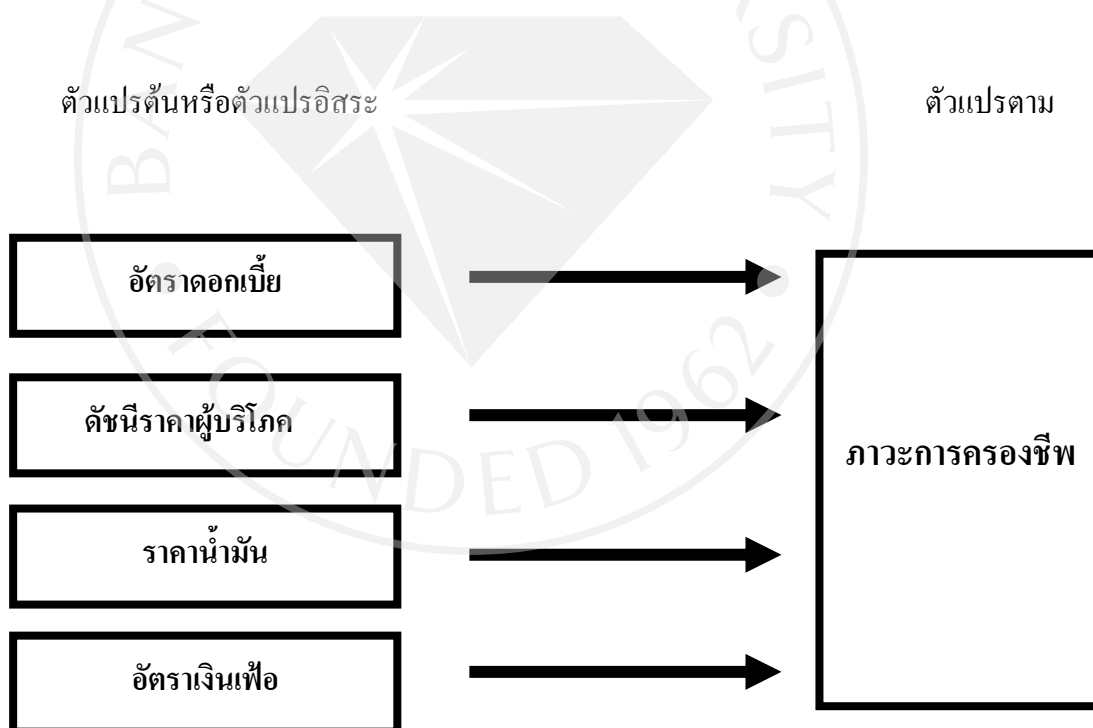
ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 20 บริษัท และจำนวนแบบสอบถาม 500 ชุด เพื่อศึกษาข้อมูลการใช้ชีวิตเมื่อสถานะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป

3. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและเก็บข้อมูลจากพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนสิงหาคม – ธันวาคม 2551

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1.1: กรอบแนวคิด

สมมุติฐานของการศึกษา

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ
2. ทราบถึงการปรับพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

นิยามศัพท์ในการศึกษา

1. การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน หมายถึง การเพิ่มขึ้นราคาน้ำมัน ที่เกิดขึ้นจากอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันแต่ละชนิดจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะและเหตุการณ์ต่าง ๆ

2. โอเปค หรือ Organization of the petroleum Exporting Counties (OPEC) หมายถึง กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็นสินค้าออก ก่อตั้งในเดือนกันยายน พ.ศ. 2503 มีสมาชิกแรกเริ่ม 5 ประเทศ คือ อิรัก อิหร่าน คูเวต เวเนซุเอล่า และซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีบ่อน้ำมันและรวมตัวกันเพื่อรวมอำนาจต่อรองกับบริษัทผู้ผลิตน้ำมัน

3. เงินเฟ้อ หมายถึง การที่ระดับราคาสินค้าและบริการทุกชนิดโดยเฉลี่ยสูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของระดับราคาภายในประเทศ ซึ่งวัดจากการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคภายในประเทศ (Consumer Price Index : CPI) สร้างขึ้นจากราคาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพ รายการสินค้าเหล่านี้ได้จากการสำรวจรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนหรือการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม ดัชนีราคาผู้บริโภคจะครอบคลุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่ชาวของเครื่องใช้ โดยทั่วไปมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง การสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มูลค่าของเงินลดลง เช่น ปีที่ผ่านมาเราซื้อเสื้อผ้าด้วยเงินจำนวน 100 บาทต่อชิ้น แต่มาปีนี้เราต้องซื้อเสื้อผ้าตัวเดิมด้วยเงิน 103 บาท แสดงว่า มูลค่าของเงินลดลง 3 % ในปีต่อไปราคาสินค้าขึ้นนั้นก็เพิ่มขึ้นอีกไปเรื่อย ๆ

4. อัตราดอกเบี้ย คือ ค่าตอบแทนแห่งการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าในปัจจุบันกับสินค้าในอนาคต ซึ่งเหมือนกับทฤษฎีราคาโดยทั่วไป อัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทน (Premium) อันเกิดจากการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าในปัจจุบันกับสินค้าในอนาคต ดอกเบี้ยที่ให้ผู้ได้รับจากผู้กู้คิดเป็นร้อยละของเงินต้นในความหมายข้างต้นเรียกว่าอัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงิน (nominal interest rate) แต่เมื่อนำอัตราเงินเฟ้อ (inflation rate) มาพิจารณาด้วยแล้ว อัตราดอกเบี้ยที่เป็นตัวเงินหักลบด้วยอัตราเงินเฟ้อ เรียกว่า อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (real interest rate) หรือเงินที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการลงทุนโดยการคำนวณเป็นอัตราร้อยละต่อปี

5. ภาวะค่าครองชีพ หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของสินค้าและบริการที่ประชาชนบริโภคซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ ในที่นี้คือพฤติกรรมการใช้ชีวิต ซึ่งปรากฏเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือนของพนักงานเพื่อให้สามารถดำรงชีพในสถานการณ์ที่ปัจจัยต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป

6. พฤติกรรมในการใช้ชีวิต หมายถึง พฤติกรรมผู้บริโภค การใช้จ่ายส่วนบุคคลและครอบครัว และการออม

7. พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า บริการ และการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีพ การอุปโภคบริโภค รวมถึงค่าภาษี ดอกเบี้ย และรายจ่ายอื่น ๆ

8. ดัชนีราคาผู้บริโภค หมายถึง ตัวเลขที่แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและบริการที่ขายปลีก ซึ่งประชาชนในชุมชนเศรษฐกิจหนึ่ง ๆ บริโภคในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เป็นดัชนีที่มีการคำนวณขึ้นใช้อยู่ในปัจจุบัน และให้ถือว่าใช้แทนดัชนีค่าครองชีพได้โดยอนุโลม ดัชนีราคาผู้บริโภคย่อมแสดงถึงค่าครองชีพของประชาชน และหากดัชนีนี้สูงแสดงว่าค่าครองชีพสูงขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้แบ่งแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 3 ส่วน และนำเสนอเรียงลำดับตามหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับแต่ละบุคคล กลุ่ม หรือองค์กร และกระบวนการที่กลุ่มดังกล่าวใช้ในการเลือก การได้มา การใช้ และการกำจัด ผลิตภัณฑ์/บริการ หรือ ประสบการณ์ (Experience) หรือแนวคิดรวบยอด (Concepts) ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองความจำเป็น (Needs) และการศึกษาผลกระทบของกระบวนการดังกล่าวที่มีต่อ ผู้บริโภคและสังคม (Hawakins, Del, Best, & Coney, 2004, Consumer behavior: building marketing strategy).

พฤติกรรมผู้บริโภค เกิดจากการที่มนุษย์มีความต้องการ (Wants) และความจำเป็น (Needs) ในการบริโภค ซึ่งหมายถึง การกินและ ใช้สิ่งต่าง ๆ และยังมี ความจำเป็นทางด้านจิตวิทยา (Psychological Needs) เช่น การยอมรับและความรักจากผู้อื่น การที่มนุษย์เข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม ทำให้มนุษย์มีความต้องการ และมีพฤติกรรมบริโภคที่ซับซ้อนขึ้น

นิรันดรรษา ชันธกร (2549) ได้อธิบายถึง พฤติกรรมผู้บริโภคในการตัดสินใจบริโภคหรือซื้อสินค้า/บริการ ได้รับผลกระทบจากปัจจัย 2 ปัจจัยหลัก ๆ คือ

1. ปัจจัยภายนอก ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 6 ชนิด ดังนี้คือ

1.1 วัฒนธรรม (Culture) มีผู้ให้ความหมายลักษณะของวัฒนธรรมดังนี้ คือ รูปแบบโดยรวมของพฤติกรรมที่มาจากการเรียนรู้ และผลลัพธ์พฤติกรรมที่มาจากส่วนประกอบย่อย ๆ โดยคนในสังคมนั้นยอมรับและเผยแพร่ต่อกันไป หรือเป็นผลรวมของการเรียนรู้ ความเชื่อ ค่าความนิยม ธรรมเนียมปฏิบัติ ซึ่งกำหนดพฤติกรรมของผู้บริโภคในสังคมใดสังคมหนึ่ง มีตัวแปรสำคัญ ๆ เช่น ความเชื่อ และค่าความนิยม อุปนิสัย ความสามารถ ธรรมเนียมปฏิบัติ พิธีกรรมทางวัฒนธรรม เป็นต้น สุภาภรณ์ พลนิกร (2548)

1.2 วัฒนธรรมรอง (Subculture) คือ กลุ่มวัฒนธรรมย่อย ๆ ที่ทำให้กลุ่มใหญ่ของวัฒนธรรมมีความแตกต่างกัน ซึ่งจะจัดกลุ่มผู้บริโภคที่มีความคล้ายคลึงกันตามตัวแปรแต่ละชนิด

ของวัฒนธรรมรอง ซึ่งมีตัวแปรสำคัญ ๆ เช่น สัญชาติ ศาสนา ภูมิประเทศ เชื้อชาติ อายุ เพศ อาชีพ และชนชั้นทางสังคม

1.3 ลักษณะประชากรศาสตร์ (Demographics) หมายถึง ลักษณะทางสถิติที่สำคัญ และสามารถวัดได้ของประชาชน ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญ คือ อายุ เพศ สถานภาพการสมรส รายได้ อาชีพ และการศึกษา ตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์ ทำให้เห็นแนวโน้มต่อเรื่องที่ชี้นำโอกาสทางธุรกิจ

1.4 สถานภาพทางสังคม (Social Status) หรือชั้นสังคม (Social Class) คือการจัดแบ่งสมาชิกของสังคมในลักษณะที่เป็นลำดับขั้นตามสถานภาพ (Status) และอำนาจที่บุคคลของแต่ละชนชั้นมีอยู่ ผู้บริโภคที่อยู่ในแต่ละชั้นสังคมมีความแตกต่างกันในเรื่องทัศนคติ (Attitudes) ค่านิยม (Values) วิถีชีวิต (Lifestyle) การเลือกกิจกรรมสันทนาการ (Leisure Activities) การสัมผัสสื่อและการบริโภคต่าง ๆ ชั้นทางสังคมใช้ได้ดีในกรณีคาดการณ์เกี่ยวกับการซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เป็นสัญลักษณ์ของวิถีชีวิต (Life Style) และค่านิยม ทั้งชนิดราคาถูกและแพง เมื่อนำชั้นสังคมและรายได้มาใช้ร่วมกัน ทำให้เราสามารถพยากรณ์การซื้อ และสะท้อนสถานภาพทางสังคมได้ดีขึ้น

1.5 กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) คือ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค กลุ่มอ้างอิงที่มีผลกระทบอย่างมาในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภค เช่น บุคคลในครอบครัว (Friendship Group) กลุ่มทำงาน (Work Group) หรือกลุ่มชุมชนเสมือนจริง (Virtual Group) เป็นต้น

1.6 ครอบครัว (Family) คือ กลุ่มชนิดหนึ่งซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าของสมาชิก ซึ่งคือบุคคลตั้งแต่ 2 คน ที่เกี่ยวข้องกันตามสายเลือด หรือจากการแต่งงาน หรือจากการขอมาเลี้ยง โดยพักอาศัยอยู่ด้วยกันหรือแยกกันก็ได้

2. ปัจจัยภายใน

2.1 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่แต่ละคนทำการคัดสรร (Select) จัดระเบียบ (Organize) และตีความหมาย (Interpret) เพื่อให้เกิดความหมายและภาพที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับโลกที่อยู่รอบ ๆ ตัวของแต่ละคน ผู้บริโภคมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งต่างๆ รอบตัว การรับรู้ผลิตภัณฑ์ทำให้เกิดเป็นภาพลักษณ์หรือจิตตภาพของผลิตภัณฑ์ (Product Image) ผู้บริโภคโดยทั่วไปมักจะตัดสินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ทั้งจากภายใน (Intrinsic Characteristics) ของผลิตภัณฑ์ (เช่น สี กลิ่น รส ขนาด) และจากลักษณะภายนอก (Characteristics) ของผลิตภัณฑ์ (เช่น ภาพลักษณ์ของร้านค้า ภาพลักษณ์ยี่ห้อ การบริการ เป็นต้น) เมื่อผู้บริโภคไม่มีข้อมูลหรือขาดประสบการณ์ มักจะใช้ราคาเป็นสิ่งที่บ่งชี้คุณภาพ และการที่ผู้บริโภครับรู้ว่าราคานั้น แพง ถูก หรือยุติธรรมนั้นมีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อ และความพอใจภายหลังการซื้อ

2.2 การเรียนรู้ (Learning) การเรียนรู้ของผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการที่แต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อและใช้ และนำไปประยุกต์กับพฤติกรรมในอนาคตที่เกี่ยวข้องกัน หรือการเป็นการเปลี่ยนแปลงในสาระหรือการจัดระเบียบของความจำระยะยาวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้บางครั้งเกิดขึ้นโดยตั้งใจ แต่การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจ สิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น แรงจูงใจ (Motivation) สิ่งกระตุ้นส่งต่อ (Cues) การตอบสนอง (Responses) และการตอกย้ำ (Reinforcement) เป็นต้น

2.3 ความจำเป็น (Needs) ความต้องการ (Wants) และความปรารถนา (Desires) โดยส่วนใหญ่เราจะใช้คำว่าความต้องการในสื่อความหมายของความต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของความจำเป็น ไม่ว่าจะด้านร่างกายหรือจิตใจขึ้น บุคคลก็จะหาสิ่งของเพื่อความจำเป็นหรือความต้องการนั้น ๆ

2.4 ความจำ (Memories) ความจำเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ข้อมูลโดยทั่วไปเข้าสู่ความจำระยะสั้นก่อน สำหรับความจำระยะยาวเป็นการจัดเก็บข้อมูลที่เก็บในความจำระยะยาวมักจะเป็นภาพ หรือความหมายของถ้อยคำ (Visual or Semantic Information) นอกจากนี้ความจำระยะยาวยังเป็นที่เก็บเกี่ยวแนวคิดรวบยอด (Concepts) กฎการตัดสินใจ (Decision Rules) ฯลฯ หลักการของการเรียนรู้และความจำของผู้บริโภคที่นำมาใช้ เช่น

1. การอนุมานสิ่งกระตุ้น (Stimulus Generalization)
2. การแยกแยะสิ่งกระตุ้น (Stimulus Discrimination)
3. สภาพแวดล้อมของการตอบสนอง (Response Environment)
4. การทบทวนหรือทำซ้ำ (Rehearsal or Repetition)
5. การตอกย้ำ (Reinforcement)

2.5 แรงจูงใจ (Motivation) คือสถานะที่ถูกกระตุ้น (Activated State) ภายในแต่ละคนซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายหรือเป็นเหตุผลของพฤติกรรม ส่วนแรงกระตุ้น (Motive) คือลักษณะทางจิตวิทยาชนิดหนึ่ง (Trait) ซึ่งเป็นตัวแทนของพลังภายในที่มองไม่เห็น (Unobservable) และทำหน้าที่กระตุ้น (Stimulate) รวมทั้งออกแรงบังคับ (Compel) ให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง (Response) ในทางที่ทิศทางที่ชัดเจน สามารถใช้คำว่าแรงจูงใจและแรงกระตุ้นทางด้านกายภาพที่ผู้บริโภคแต่ละคนชอบและพอใจ และระดับของการกระตุ้นในแต่ละเวลาได้รับผลกระทบทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก

2.6 บุคลิกภาพ (Personality) เป็นลักษณะทางจิตวิทยาที่กำหนด (Determine) พฤติกรรมและสะท้อน (Reflect) ออกมา เพื่อแสดงถึงพฤติกรรมในการตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้นหรือต่อสภาพแวดล้อม แม้ว่ามีลักษณะค่อนข้างคงที่แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

2.7 อารมณ์ (Emotion) เป็นความรู้สึกที่รุนแรงและมีผลกระทบต่อความคิด ความจำ ความใส่ใจ (Attention) และการกระทำของผู้บริโภค อารมณ์เกิดขึ้นเมื่อเหตุการณ์ของ สภาพแวดล้อมหรือกระบวนการทางสมองกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ

2.8 ทศนคติ (Attitudes) เป็นปริมาณของความรู้สึก (Affect of Feeling Quantity) ทั้งทางบวกและทางลบที่มีผลต่อสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ (Stimuli) หรือเป็นความโน้มเอียงที่เกิดจากการ เรียนรู้ (Learned Predisposition) ในการตอบสนองต่อวัตถุใด ๆ (Object) ในเรื่องพฤติกรรม ผู้บริโภคหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริโภคและผู้บริโภคมีความเชื่อในสิ่งนั้น ๆ เช่น บริษัท ร้านค้า ผลิตภัณฑ์ ชนิดของผลิตภัณฑ์ ชนิดของผลิตภัณฑ์ ทศนคติเกิดจากการเรียนรู้ โดยมีสิ่ง กระตุ้นให้เกิดขึ้นหรือเร่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีทั้งจากประสบการณ์ทางตรง ความคิดและ ประสบการณ์ของตนเองและบุคคลรอบข้าง นอกจากนี้ปัจจัยดังกล่าวบุคลิกภาพยังมีส่วนสำคัญใน การสร้างหรือเปลี่ยนทศนคติด้วย

2.9 จินตภาพตนเองหรือภาพลักษณ์ตนเอง (Self-Image) หรือกรอบความคิดของ บุคคล (Self-Concept) หมายถึง ความคิดและความรู้สึกโดยรวม (Overall Feeling) ของแต่ละ บุคคลที่เกี่ยวกับตนเองในฐานะวัตถุ (Object) หรือทศนคติ (Attitude) ของบุคคลที่มีต่อตนเองหรือ เป็นความเชื่อ (Beliefs) และความรู้สึก (Feelings) เกี่ยวกับตนเอง

2.10 วิถีชีวิต (Lifestyle) เป็นวิธีการที่แต่ละคนดำเนินชีวิต เนื่องจากวิถีชีวิตจินตภาพ หรือภาพลักษณ์ตนเอง (Self-Image) บุคลิก (Personality) และแรงจูงใจ (Motivation) มีความ เกี่ยวข้องกันอย่างมากและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสังคมตลอดช่วงวัฏจักรชีวิตของแต่ละคน (Life Cycle) โดยวิธีที่แต่ละคนปรารถนานั้นสามารถส่งผลกระทบต่อความจำเป็น (Needs) และความปรารถนา (Desires) ที่จะซื้อ/ใช้ผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ โดยสิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อไปยังชีวิตด้วย ซึ่ง ทั้งสองปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อกันและกัน และส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจซื้อ/ใช้ผลิตภัณฑ์/ บริการ

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีราคาผู้บริโภค

ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการโดยเฉลี่ยที่ผู้บริโภค จ่ายไปสำหรับกลุ่มสินค้าและบริการที่กำหนด เรียกว่า ตะกร้าสินค้า (Market Basket) โดยทั่วไป สินค้าที่นำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยแยกออกเป็นหมวด ใหญ่ ๆ ได้ 7 หมวด คือ (กระทรวงพาณิชย์, Internet, 2549)

1. หมวดอาหารและเครื่องดื่ม
2. หมวดเครื่องนุ่งห่ม
3. หมวดเคหสถาน
4. หมวดการตรวจรักษาและบริการด้านสุขภาพ
5. หมวดพาหนะ และการสื่อสาร
6. หมวดการบันเทิง
7. หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์

การคำนวณดัชนีราคา

การคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภค คือ การหาสัดส่วน ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า (ในตระกร้าสินค้าที่กำหนด) ตามราคาสินค้าของเดือนปัจจุบัน (เดือนที่คำนวณดัชนี) เทียบกับค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า (ในตระกร้าสินค้านั้น) ณ ปีฐาน

สูตรที่ใช้คำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคปัจจุบันใช้สูตรของลาสเปร์รี่ (Laspeyres Formula) ซึ่งได้ดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสำหรับการคำนวณวัดความเคลื่อนไหวของราคาสินค้า เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ และสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการเชื่อมต่อของราคา เนื่องจากการปรับเปลี่ยนสินค้า เปลี่ยนลักษณะคุณภาพจำเพาะใหม่เพิ่มรายการคำนวณหรือตัดรายการคำนวณ สูตรนี้ได้แก่

ภาพที่ 2.1: สูตรการคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภค

$$I_t = \left[\frac{\sum \frac{P_t}{P_{t-1}} \times P_{t-1} Q_0}{\sum P_{t-1} Q_0} \right] \times I_{t-1}$$

I_t = ดัชนีราคา ณ เวลา t (ปัจจุบัน)

I_{t-1} = ดัชนีราคา ณ เดือนที่ผ่านมา (t-1)

P_t = ราคาสินค้า ณ เวลา t (ปัจจุบัน)

P_{t-1} = ราคาสินค้า ณ เดือนที่ผ่านมา (t-1)

$P_{t-1} Q_0$ = ค่าใช้จ่ายหรือน้ำหนักแต่ละรายการ ณ เวลาเดือนที่ผ่านมา

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์. (2551). อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคภาคเอกชน. วันที่ 9

พฤศจิกายน 2551 จาก <http://www.moc.go.th>.

รัตนา สายคณิต (2544) ได้กล่าวถึงดัชนีราคาผู้บริโภคไว้ดังนี้ ดัชนีราคาผู้บริโภค คือ เครื่องวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภค ณ ตลาดและร้านค้าขายปลีกในงวดเวลาใดเวลาหนึ่ง ในจำนวนคงที่เมื่อเปรียบเทียบกับงวดเวลาฐาน

แนวความคิดจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภคนั้นเกิดขึ้นจากความต้องการในการวัดชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว และจัดระดับการครองชีพของประชากรในการที่จะยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้ดีขึ้น และแนวความคิดพื้นฐานของดัชนีราคาผู้บริโภคมาจากแนวคิดของดัชนีค่าครองชีพ (Cost of Living Index) ซึ่งต้องการวัดค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้บริโภคในเดือนหนึ่งๆ ตามระดับมาตรฐานการครองชีพที่กำหนดไว้ แต่มาตรฐานการครองชีพยังต้องขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาษี คุณภาพสินค้า เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลง และราคาสินค้าที่เปลี่ยนแปลง (สำนักงานดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, Internet, 2008)

ดัชนีราคาผู้บริโภคจึงกำหนดให้กลุ่มสินค้าที่ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้บริโภคในชีวิตประจำวันเป็นดัชนีฐานที่คงที่แทนการกำหนดให้มาตรฐานการครองชีพคงที่ และวัดค่าใช้จ่ายในการบริโภคของเดือนหนึ่งๆ เพื่อที่ผู้บริโภคจะสามารถบริโภคสินค้าและบริการได้เท่าเดิม ถึงแม้ว่าดัชนีราคาผู้บริโภคจะไม่สามารถแทนดัชนีค่าครองชีพได้อย่างสมบูรณ์ แต่อาจกล่าวได้ว่าดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวประมาณค่าดัชนีค่าครองชีพได้ดี ในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการบริโภค (นิรัตนชรา ชันชกร, 2549)

ดัชนีราคาผู้บริโภคได้มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของโลก ทำให้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการผลิตเพิ่มสูงขึ้นของระดับราคาสินค้านั้น (นิรัตนชรา ชันชกร, 2549)

1.3 แนวคิดของฟริดแมน แนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์เงินตราของฟริดแมน พอสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดความต้องการถือเงินอยู่ด้วยกัน 4 ชนิด คือ

1. ระดับรายได้ที่แท้จริง (y)
2. ระดับราคา (p)
3. อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (r) : (อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ต่าง ๆ)
4. อัตราเงินเฟ้อ หรือ อัตราเพิ่มของระดับราคา (p) โดยที่ $Md/p = f(y, P, r)$

ความต้องการถือเงินตามทฤษฎีของฟริดแมนนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสัดส่วนเดียวกับระดับราคา และเป็นสัดส่วนที่มากกว่าระดับรายได้ที่แท้จริง และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย

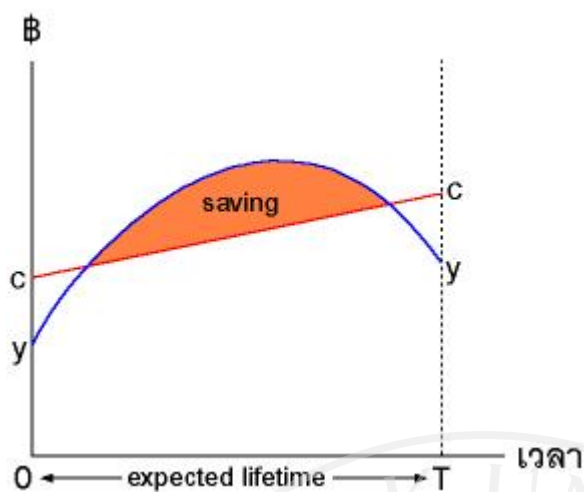
1.4 บทความ “วิกฤติอาหาร-พลังงานโลกป่วน เตือนแบงก์ชาติรับมือเงินเฟ้อพุ่ง”

สถานการณ์ภาวะวิกฤติเงินเฟ้อทั่วโลกปรับตัวสูงขึ้น มี 2 ประเด็นหลัก คือ ภาวะเศรษฐกิจสหรัฐที่ชะลอตัวอย่างหนัก และปัญหาสินค้าอุปโภคบริโภคและการลงทุน จึงเป็นเรื่องที่ทางการของประเทศจะต้องเข้าไปดูแล เนื่องจากปัญหาเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นขณะนี้เกิดจากสาเหตุหลักมาจาก 3 เรื่องหลัก คือราคาอาหารและพืชผลทางการเกษตรที่แพงขึ้น เพราะประเทศกำลังพัฒนามีกำลังซื้ออาหารมากขึ้น มีการใช้พื้นที่ไปเพาะปลูกพืชพลังงานทดแทน และการเก็งกำไรราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ แม้ภาวะอัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูง ๗.๖% จะพยายามดูแลให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม แต่เชื่อว่าการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อจะไม่กระทบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจเพราะเมื่อถึงอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยยังไปได้อยู่ ซึ่งเรายังปรับตัวเลขขึ้นด้วยซ้ำเพราะเชื่อว่ายังมี Momentum อยู่ ซึ่งเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูงเกี่ยวข้องกับราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมไม่ได้ แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตให้สูงมากเกินไป “วิกฤติอาหาร-พลังงานโลกป่วน เตือนแบงก์ชาติรับมือเงินเฟ้อพุ่ง” (ธาริษา วัฒนเกส, 2551)

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption) ทฤษฎีของ Modigliani, Ando และ Brumberg (1972 อ้างใน สุวิไล ศรีศคนานกุล, 2534, หน้า 33) เชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต หากพิจารณาการกระจายรายได้และปริมาณ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิตที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่งๆ ดังภาพ 2.1

ภาพที่ 2.2 : การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิตของบุคคลหนึ่งๆ

ที่มา : Modigliani, Ando และ Brumberg .(1998). พฤติกรรมผู้บริโภค. สืบค้นวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 จาก <http://learners.in.th/blog/4830521/134631>.

จะเห็นว่าในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อย จะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง การกระจายรายได้ตลอดช่วงอายุจึงมีลักษณะเป็นไปตามเส้น yy ส่วนปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลจะสูงขึ้นเป็นลำดับตามอายุขัยโดยมีลักษณะของการกระจายปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคตามเส้น cc เมื่อทำการเปรียบเทียบกันระหว่างเส้น yy และ cc แล้ว จะพบว่าในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นบุคคลจึงต้องประพฤติดนเป็นผู้ก่อหนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มที่จะมีรายได้เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้ และเก็บเงินสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต เงินสะสมส่วนนี้ก็คือส่วนของเงินออมนั่นเอง

2. ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย

2.1 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย

ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย กล่าวว่า ปริมาณเงินออมไม่ได้ขึ้นกับอัตราดอกเบี้ย แต่ขึ้นอยู่กับรายได้ ส่วนอัตราดอกเบี้ยก็เป็นเพียงกลไกที่ทำให้อุปสงค์ของเงินเท่ากับอุปทานของเงิน ไม่ใช่กลไกที่ทำให้การลงทุนเท่ากับการออม ดังนั้นการปรับอัตราดอกเบี้ยจึงไม่จำเป็นว่าจะทำให้การลงทุนเท่ากับการออม แต่ถ้าการลงทุนจะปรับเท่ากับการออมได้นั้นต้องผ่านทางการปรับรายได้ ประชาชาติ หากการออมมีปริมาณสูงกว่าการลงทุน ไม่ใช่ว่าอัตราดอกเบี้ยจะลดลงแล้วการลงทุนจะเพิ่มขึ้น แต่จะทำให้การผลิตและรายได้ประชาชาติลดลงเพราะอุปสงค์มวลรวมมีไม่มากพอ
เคนส์ (1936 อ้างใน เดช กาญจนางกูร, 2539, หน้า 10)

2.2 ทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง

เกี่ยวกับทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง (Liquidity Preference Theory) ตามแนวคิดของจอห์น เมนาด เคนส์ (1936 อ้างใน เศษ กาญจนางกูร, 2539, หน้า 6) อัตราดอกเบี้ยจะถูกกำหนดโดยอุปสงค์ของการถือเงิน (Demand for Money) และอุปทานของเงิน (Supply for Money) ในระบบเศรษฐกิจ ด้านอุปสงค์ต่อการถือเงินนั้น เคนส์ให้แนวคิดว่าเป็นบุคคลหรือหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจจะถือเงินสดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

2.2.1 ต้องการถือไว้เพื่อใช้จ่ายประจำวัน (Transaction Demand for Money)

สำหรับผู้บริโภคนั้นการถือเงินประเภทนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับรายได้และระยะเวลาที่จ่ายเงินงวดใหม่เป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้าประชาชนมีรายได้มากและระยะเวลาจ่ายเงินแต่ละงวดห่างกันมาก ปริมาณเงินที่ต้องการถือไว้ใช้จ่ายประจำวัน เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าพักผ่อน และค่าอื่น ๆ ก็จะมาก ทั้งนี้เพราะเมื่อรายได้มากก็ย่อมต้องการหาซื้อสินค้าหรือบริการมากขึ้นด้วย ส่วนหน่วยธุรกิจก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ การจะถือเงินไว้ใช้จ่ายประจำวันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดของหน่วยธุรกิจและปริมาณการซื้อขายประจำวันของหน่วยธุรกิจนั้น ๆ เป็นสำคัญ

2.2.2 ต้องการถือเงินไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money)

การถือเงินประเภทนี้ของบุคคลหรือหน่วยธุรกิจจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับรายได้ สภาพแวดล้อม ตลอดจนโอกาสที่จะพึงบริการทางสังคมจากรัฐบาล กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้สูงหรือมีความคิดวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตนมากก็จะเก็บเงินประเภทนี้ไว้มาก

2.2.3 ต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand for Money)

การถือเงินประเภทนี้ของบุคคลหรือหน่วยธุรกิจจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับระดับอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันและการคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงระดับอัตราดอกเบี้ยในอนาคต กล่าวคือ ถ้า ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยมีระดับต่ำ หลักทรัพย์จะมีสภาพคล่องสูง ประชาชนจะลงทุนซื้อหลักทรัพย์ไว้เป็นจำนวนมาก โดยคาดว่าระดับอัตราดอกเบี้ยจะสูงขึ้นในอนาคต (ราคาหลักทรัพย์จะมีสภาพคล่องสูงจะต่ำลง) แล้วขายหลักทรัพย์ก่อนที่ราคาหลักทรัพย์จะลดลง คือถือเงินเพื่อเก็งกำไรไว้มาก ในทางกลับกัน ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูงผลตอบแทนหรือราคาหลักทรัพย์จะมีค่าต่ำ ประชาชนจึงลงทุนซื้อหลักทรัพย์ไว้เป็นจำนวนน้อยหรือถือเงินสดเพื่อเก็งกำไรไว้น้อย โดยรอให้ระดับอัตราดอกเบี้ยลดลงจะซื้อหลักทรัพย์มากขึ้นก่อนที่ราคาหลักทรัพย์จะสูงขึ้น

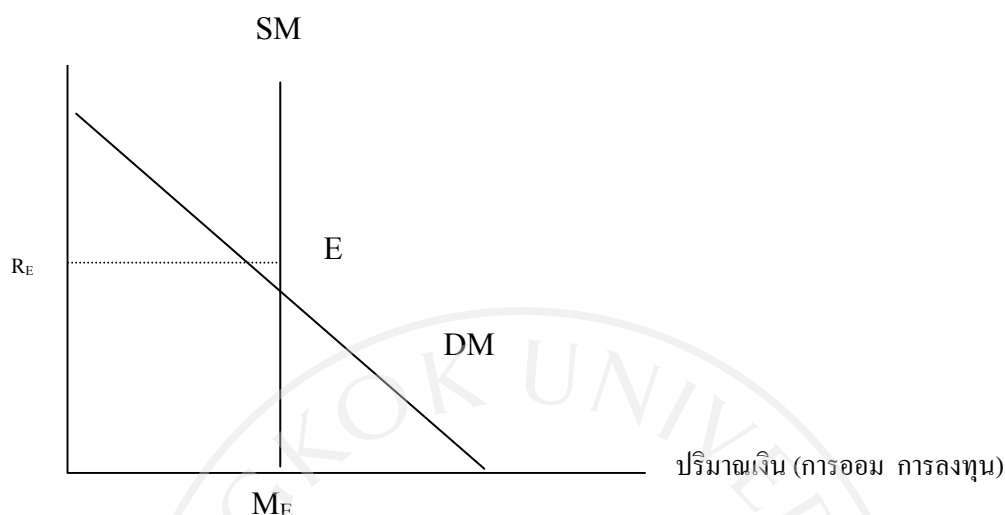
ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าอุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจนั้น ประกอบด้วยอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้ใช้จ่ายประจำวัน อุปสงค์ต่อการถือเงินไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

และอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง สำหรับอุปสงค์ต่อการถือเงินสองประเภทแรกจะขึ้นอยู่กับรายได้เป็นสำคัญ ซึ่งในระยะสั้นเราถือว่าระดับรายได้ของประชาชนคงที่ ดังนั้นอุปสงค์ต่อการถือเงินในสองประเภทจึงมีระดับคงที่ตามไปด้วย ส่วนอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะมีความสัมพันธ์ในเชิงผกผันกับระดับอัตราดอกเบี้ย ลักษณะเช่นนี้เส้นอุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจจึงมีลักษณะเป็นไปตามอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง คือมีลักษณะลาดลงจากทางซ้ายมือไปทางขวามือ

ส่วนอุปทานของเงินในระบบเศรษฐกิจ หมายถึง ปริมาณเงินทั้งหมดที่กำลังใช้หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจในระยะยาวใดเวลาหนึ่ง ซึ่งได้แก่ เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และเงินฝากกระแสรายวันของระบบธนาคารพาณิชย์ที่ผู้ฝากสามารถสั่งจ่ายเช็คได้ จะมีปริมาณมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเงินของรัฐบาลเป็นสำคัญ โดยมีได้ขึ้นอยู่กับระดับอัตราดอกเบี้ยแต่อย่างใด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเวลานั้นแล้ว ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจจะมีอยู่ในจำนวนคงที่

ระดับอัตราดอกเบี้ยคลยสภาพถูกกำหนดขึ้นจากอุปสงค์ต่อการถือเงินและอุปทานของเงินที่กำลังหมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากอุปทานของเงินมักไม่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในระยะเวลานั้น ดังนั้นระดับอัตราดอกเบี้ยจึงเปลี่ยนแปลงไปตามอุปสงค์ต่อการถือเงินเป็นสำคัญซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพ

ภาพที่ 2.3: แสดงอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง
อัตราดอกเบี้ย

ที่มา: Michale, P. (2009). *Managerial economic and business strategy*. (6th ed.). Singapore.

McGraw -Hill.

จากรูปที่ 2.3 ให้แกนตั้งแทนระดับอัตราดอกเบี้ย และแกนนอนแทนปริมาณเงิน จุด E คือจุดดุลยภาพที่เกิดจากอุปสงค์ของการถือเงิน (DM) ตัดกับเส้นอุปทานของเงิน (SM) ทำให้เกิดระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพเท่ากับ OR_E และปริมาณเงินดุลยภาพเท่ากับ OM_E

สามารถสรุปได้ว่า อัตราดอกเบี้ยคือ ราคาของเงินทุนหรือราคาของเงินในฐานะที่เป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง อัตราดอกเบี้ยนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก ทั้งนี้เพราะอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการออมและเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการลงทุน ทำให้ระบบเศรษฐกิจเกิดความเจริญเติบโต

2.3 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก (The Classical Theory of the Interest Rate)

นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกได้อธิบายว่า หน่วยธุรกิจจะมีโครงการซึ่งให้ผลตอบแทนที่คาดการณ์ต่าง ๆ กัน ถ้าจัดลำดับโครงการลงทุนตามลำดับกำไรที่คาดการณ์ โดยที่อัตราดอกเบี้ยซึ่งแสดงต้นทุนของการกู้ยืมเพื่อใช้ลงทุนอยู่ในระดับดุลยภาพ โครงการลงทุนที่จะมีกำไรสุทธิอาจมีเหลือเพียง 2-3 โครงการก็ได้ แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำจะมีโครงการลงทุนหลายโครงการที่สามารถทำกำไรสุทธิและการลงทุนจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นการลงทุนจะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยมีความสัมพันธ์เป็นปฏิภาคกับอัตราดอกเบี้ย และขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกที่จะมีผลต่อความสามารถกำไรที่คาดการณ์จากการลงทุน

ในแบบจำลองของคลาสสิกอัตราดอกเบี้ย มีบทบาทในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

(A Stabilizing Role) ดังจะเห็นจากการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงความสามารถทำกำไร ที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน เนื่องในระยะสั้น การลงทุนขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยและความสามารถในการทำกำไรที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน

3. ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวกับเงินเฟ้อ (อุทิส นุ่นแก้ว, 2550)

สาเหตุของการเกิดเงินเฟ้อ เกิดจาก 3 สาเหตุดังนี้

1. เงินเฟ้อที่เกิดทางด้านอุปสงค์ (Demand Pull Inflation) หมายถึงเงินเฟ้อที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์อย่างรวดเร็ว โดยที่อุปทานรวมไม่สามารถขยายตัวรองรับกับอุปสงค์รวมที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในประเทศถูกนำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการอย่างเต็มที่แล้ว จึงไม่สามารถขยายการผลิตออกไปได้อีก จึงส่งผลให้ระดับราคาปรับตัวสูงขึ้น

2. เงินเฟ้อที่เกิดทางด้านอุปทาน (Cost Push Inflation) หมายถึงเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ผู้ผลิตจึงเสนอขายผลิตภัณฑ์ในราคาที่สูงขึ้นและเรียกเงินเฟ้อชนิดนี้ว่า เงินเฟ้อที่เกิดจากแรงดันของต้นทุน

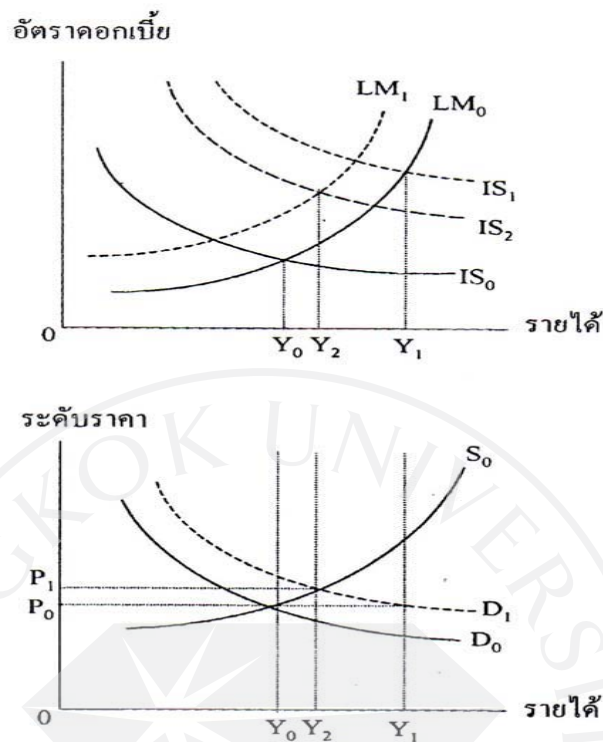
3. เงินเฟ้อแบบผสม หมายถึงเงินเฟ้อที่เกิดจากทางด้านอุปสงค์รวมและอุปทานรวม กล่าวคืออุปสงค์รวมเพิ่มขึ้น ในขณะที่ต้นทุนการผลิตก็เพิ่มขึ้นด้วย จึงทำให้ระดับราคาสูงขึ้นอย่างมาก

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์โดยทั่วไป อาจแบ่งสาเหตุการเกิดเงินเฟ้อ ได้ 3 ประการ คือ ภาวะเงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกิน (Demand – Pull Inflation) ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนการผลิต (Cost – Push Inflation) และภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากโครงสร้างอุปสงค์เปลี่ยนแปลง (Structural Inflation)

1) ภาวะเงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกิน (Demand – Pull Inflation)

เงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกินมีสาเหตุมาจากการขยายตัวของอุปสงค์รวมสูงกว่าการขยายตัวของอุปทานรวมในระบบเศรษฐกิจ ในแบบจำลองเศรษฐศาสตร์มหภาคที่แสดงเส้น IS และ LM แสดงให้เห็นว่า การที่ราคาสูงขึ้นเพราะการเปลี่ยนแปลงของเส้น IS และ LM ซึ่งมีปัจจัยกำหนด เช่น การใช้จ่ายรัฐบาลมากเกินไป หรือปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจเพิ่มสูงเกินไป เป็นต้น ภาวะเงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกินนี้มักจะเกิดในช่วงเวลาที่มีการจ้างงานเต็มที่แล้ว ดังนั้น เมื่ออุปสงค์รวมเพิ่มขึ้นจึงทำให้มีเพียงระดับราคาสูงขึ้นเท่านั้น

ภาพที่ 2.4: ภาวะเงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกิน

ที่มา: Michale, P. (2009). Managerial economic and business strategy. (6th ed.). Singapore.

McGraw -Hill

จากรูปที่ 2.4 คุณภาพในระบบเศรษฐกิจอยู่ที่ระดับผลผลิต Y_0 และระดับราคาเท่ากับ P_0 เมื่ออุปสงค์รวมต่อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ทำให้เส้น IS_0 เลื่อนไปทางขวามือเป็น IS_1 และเส้นอุปสงค์เลื่อนจาก D_0 เป็น D_1 ระดับผลผลิตอยู่ที่ Y_1 เกิดอุปสงค์ส่วนเกินเท่ากับ $Y_1 - Y_0$ ทำให้ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น มีผลต่อเนื้อทำให้มูลค่าที่แท้จริงของอุปทานของเงินลดลง เส้น LM จึงเลื่อนมาเป็น LM_1 ระดับราคาเริ่มสูงขึ้น และจากการที่ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น ทำให้อุปสงค์ในการบริโภคลดลง ซึ่งทำให้อุปสงค์ส่วนเกินลดลงจาก Y_1 เป็น Y_2 เส้น IS_1 จึงเลื่อนลงมาเป็น IS_2 และการสูงขึ้นของระดับราคาดังกล่าวจะมาถึงจุดตรงระดับราคา P โดยทั่วไปแล้วถ้าราคาสูงขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งจาก P_0 เป็น P_1 และไม่เพิ่มสูงขึ้นอีกจะทำให้ไม่ถือว่าเกิดภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินเฟ้อจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อระดับราคาเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

สาเหตุการเกิดภาวะเงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกิน สามารถอธิบายได้คือ

1) ทฤษฎีการเงินแบบดั้งเดิม (Simple Quantity Theory) โดย Irving Fisher อธิบายว่า

$$MV = PT \quad \text{โดยที่}$$

M คือ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply)

V คือ อัตราการหมุนเวียนของเงิน (Velocity of Money)

P คือ ระดับราคา

T คือ ปริมาณสินค้าและบริการที่ซื้อขายกัน

จากสมการ (1) แสดงว่าระดับราคาสินค้าขึ้นอยู่กับปริมาณเงินที่หมุนเวียน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ถ้าอัตราหมุนเวียนของเงิน (V) คงที่ การเพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (M) จะมีผลทำให้การใช้จ่ายทั้งหมด (PT) เพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน ถ้าสมมติว่าระบบเศรษฐกิจอยู่ที่ระดับการจ้างงานเต็มที่ การเพิ่มการใช้จ่ายจะหมายถึงการเพิ่มของระดับราคาในอัตราส่วนเดียวกัน

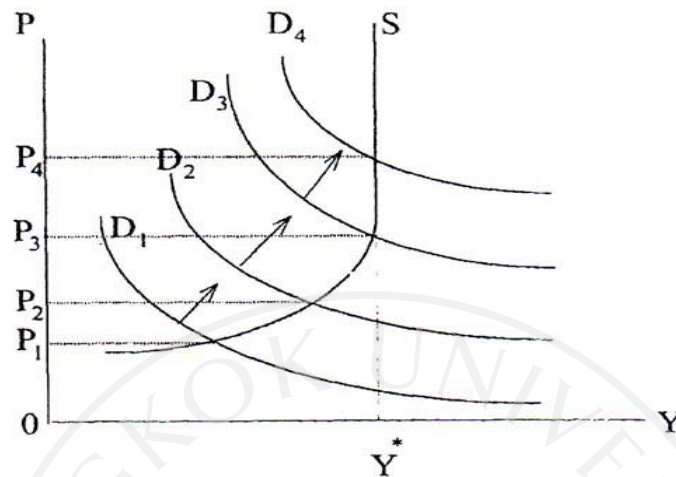
2. ทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่ (Modern Quantity Theory) นักเศรษฐศาสตร์การเงิน

สมัยใหม่ Milton Friedman สร้างทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ โดยเสนอแนวความคิดว่า ระบบเศรษฐกิจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่เสมอไป และการหมุนเวียนของเงินไม่จำเป็นที่จะต้องมีความเสถียรภาพ เพราะฉะนั้นเมื่อเพิ่มอุปทานของเงิน มูลค่าการซื้อสินค้าและบริการอาจไม่เปลี่ยนแปลงทั้งนี้เพราะการหมุนเวียนของเงินอาจมีค่า 10 ต่ำลง การที่ค่าการหมุนเวียนของเงินต่ำลงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้รัฐบาลต้องเพิ่มปริมาณเงินเพื่อรักษาระดับรายได้ เมื่อระบบเศรษฐกิจไม่จำเป็นต้องอยู่ ณ ระดับการจ้างงานเต็มที่ การเพิ่มอุปทานของเงินจึงทำให้ค่า P และ T ต้องปรับตัวให้สูงขึ้นตาม โดยอัตโนมัติ ซึ่งการปรับตัวของระดับราคาไม่จำเป็นต้องเป็นไปในสัดส่วนเดียวกับปริมาณเงินที่เพิ่มขึ้น ทฤษฎีปริมาณเงินสมัยใหม่สรุปว่า ระดับราคาไม่จำเป็นต้องเพิ่มสูงขึ้นเป็นอัตราส่วนเดียวกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน อย่างไรก็ตาม ภาวะเงินเฟ้อก็เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของอุปทานของเงินอย่างต่อเนื่อง แต่ผลของการเพิ่มอุปทานของเงินที่มีต่อระดับราคาไม่มากนัก เหมือนกับทฤษฎีปริมาณเงินแบบดั้งเดิม

3. ทฤษฎีของสำนักเคนส์ (Keynesian Theory)

นักเศรษฐศาสตร์กลุ่มนี้ไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดที่ว่า ปริมาณเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อแบบมีอุปสงค์ส่วนเกิน (Demand Pull Inflation) แต่จะให้ความสำคัญของปัจจัย 2 ประการคือ 1) การใช้จ่าย และ 2) การทำงานของกลไกตัวคูณ (Multiplier) ที่กำหนดการเปลี่ยนแปลงของรายได้ ถ้าการใช้จ่ายสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยระดับการใช้จ่ายประกอบด้วย การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค การใช้จ่ายเพื่อลงทุน และการใช้จ่ายของรัฐบาล รายได้ของประชาชนก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเท่ากับมูลค่าของการใช้จ่ายอิสระคูณด้วยตัวคูณ

ภาพที่ 2.5: ภาวะเงินเฟ้อจากการใช้จ่าย

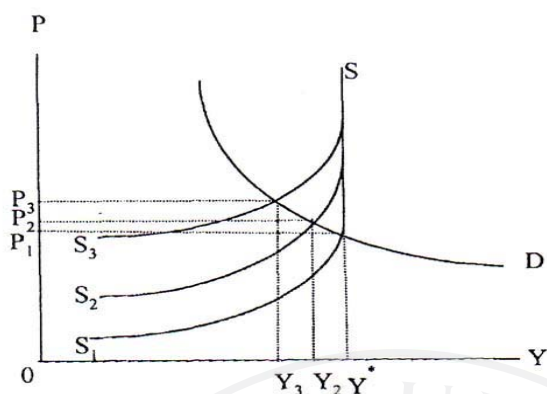
ที่มา: Michale, P. (2009). Managerial economic and business strategy. (6th ed.). Singapore. McGraw -Hill.

จากรูปที่ 2.5 ให้ Y^* เป็นปริมาณผลผลิตที่มีการจ้างงานเต็มที่ ดังนั้นถ้ามีการใช้จ่ายสูงขึ้นจะทำให้ระดับราคาเท่ากันที่สูงขึ้น จาก P_3 เป็น P_4 ก็จะเกิดภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ

2) ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนการผลิต (Cost Push Inflation)

เงินเฟ้อประเภทนี้ เกิดจากภาวะต้นทุนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับราคาสินค้าสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดการเรียกร้องค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตจึงเพิ่มขึ้นไปอีกหมุนเวียนเป็นวัฏจักร ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อควบคู่กับภาวะผลผลิตชะงักส่งผลให้ผลผลิตลดลง

ภาพที่ 2.6: ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากต้นทุนการผลิต

ที่มา: Michale, P. (2009). *Managerial economic and business strategy*. (6th ed.). Singapore. McGraw –Hill.

จากรูปที่ 2.6 ให้ระดับผลผลิตที่การจ้างงานเต็มที่ (Y^*) ราคาเท่ากับ P_1 เมื่อเส้นอุปทานเลื่อนจาก S_1 เป็น S_2 ทำให้ผลิตผลประชาชาติลดลงจากเดิมเป็น Y_2 และระดับราคาสูงขึ้นเป็น P_2 ถ้าอุปทานเลื่อนเป็น S_3 ผลิตผลจะลดลงเป็น Y_3 ระดับราคาที่สูงขึ้นนี้เรียกว่า ภาวะเงินเฟ้อจากต้นทุนการผลิตอย่างแท้จริง

3. ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากโครงสร้างอุปสงค์เปลี่ยนแปลง (Structural Inflation)

ประเทศไทยกำลังพัฒนาที่เริ่มมีการพัฒนามากขึ้น ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของอุปสงค์ เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อไม่สามารถแยกออกจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เมื่อเศรษฐกิจขยายตัวขึ้นรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นประชาชนส่วนหนึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคจากสินค้าชนิดหนึ่งไปบริโภคสินค้าอีกชนิดหนึ่ง ทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าบางประเภทเพิ่มขึ้น แต่ถ้าอุปทานสินค้าชนิดนั้นไม่สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้น ทำให้ราคาสินค้านั้นแพงขึ้น และอาจผลักดันให้ราคาสินค้าโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นตาม และเกิดเงินเฟ้อในที่สุด ทั้งที่อุปสงค์รวมยังคงเท่าเดิม เพียงแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคเท่านั้น

อุทิศ นุ่นแก้ว (2550) ได้อธิบายถึง ทฤษฎีที่ใช้อธิบายพฤติกรรมของผู้บริโภค เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายสำหรับบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดต่างๆ ผู้บริโภคที่มีเหตุผลจะมีพฤติกรรมในการเลือกบริโภคเพื่อให้ตนเองได้รับความพอใจสูงสุด และการบริโภคนั้นจะทำ ได้ภายในงบประมาณหรือรายได้ที่มีอยู่ ข้อจำกัดของงบประมาณดังกล่าวสามารถแสดงในรูปสมการคณิตศาสตร์ได้ ในกรณีที่ผู้บริโภคใช้งบประมาณไปไม่หมด สมการงบประมาณดังกล่าวจะ

ไม่เป็นเส้นตรง ในการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อให้ง่ายสำหรับการวิเคราะห์มากขึ้น จึงมีการตั้งข้อสมมติให้ผู้บริโภคใช้งบประมาณเพื่อบริโภคทั้งหมด ซึ่งทำให้สมการงบประมาณเป็นเส้นตรง หากมองอีกด้านหนึ่ง เราสามารถเรียกงบประมาณทั้งหมดที่มีว่าเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคทั้งหมดได้ ดังนั้นสมการข้อจำกัดงบประมาณเส้นตรง (linear budget constrain) จึงแสดงได้เป็น

$$X = \sum p_i q_i + u \quad (1)$$

กำหนดให้

x	=	ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคทั้งหมด
p_i	=	ราคาสินค้าชนิดที่ i
q_i	=	ปริมาณสินค้าชนิดที่ i
u	=	ค่าความคาดเคลื่อน

ฟังก์ชันอุปสงค์

ในการพิจารณาพฤติกรรมของผู้บริโภค จะสามารถวิเคราะห์หาฟังก์ชันอุปสงค์ของผู้บริโภคได้จาก 2 วิธีด้วยกันคือ (อภิสิทธิ์ อิศรียานุกุล, 2537)

1. พิจารณาว่าผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกบริโภคสินค้าเพื่อให้ได้รับอรรถประโยชน์สูงสุด (u) ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณที่มีอยู่ (x) ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยแบบจำลองทั่วไป ดังนี้

$$\text{Maximize } u = v(q_i) \quad (2)$$

$$\text{Subject to } x = \sum_{i=1}^n p_i q_i \quad (3)$$

กำหนดให้

$v(q_i)$	=	ฟังก์ชันอรรถประโยชน์ทางตรง (direct utility function) ซึ่งขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้าที่บริโภค q_i
p_i	=	ราคาสินค้าประเภทที่ i
q_i	=	ปริมาณสินค้าประเภทที่ i
i	=	1, 2, ..., n

เมื่อใช้ Lagrangian approach ในการแก้ปัญหาจะได้

$$L = v(q_i) + \lambda (x - \sum_{i=1}^n p_i q_i) \quad (4)$$

โดยที่ λ คือ Lagrange multiplier

จากสมการที่ (4) หาอนุพันธ์อันดับที่ 1 สำหรับ $i = 1, 2, \dots, n$ จะได้ดังนี้

$$\frac{\partial v(q_i)}{\partial q_i} = \lambda p_i \quad (5)$$

$$x = \sum_{i=1}^n p_i q_i \quad (6)$$

เมื่อแก้สมการที่ (5) และ (6) จะได้ฟังก์ชันอุปสงค์ธรรมดา (ordinary demand function)

ของการบริโภคสินค้า q_i หรือ ฟังก์ชันอุปสงค์ของ Marshallian ดังนี้

$$q_i = g_i(x, p_i) \quad (7)$$

2. พิจารณาว่าผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกบริโภคสินค้าโดยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อสินค้าให้อยู่ในระดับต่ำสุด (x) ที่สามารถคงระดับอรรถประโยชน์เท่าเดิม (u) ได้

$$\text{Minimize } x = \sum_{i=1}^n p_i q_i \quad (8)$$

$$\text{Subject to } v(q_i) = u \quad (9)$$

โดยที่ x คือ ฟังก์ชันค่าใช้จ่ายทางตรง (direct expenditure function) เมื่อใช้ Lagrangian approach ในการแก้ปัญหาจะได้

$$Z = \sum_{i=1}^n p_i \cdot q_i + \mu(u - v(q_i)) \quad (10)$$

โดยที่ μ คือ lagrange multiplier

จากสมการที่ (10) หาอนุพันธ์อันดับที่ 1 สำหรับ $i = 1, 2, \dots, n$ จะได้ดังนี้

$$P_i = \mu \partial v(q_i) \quad (11)$$

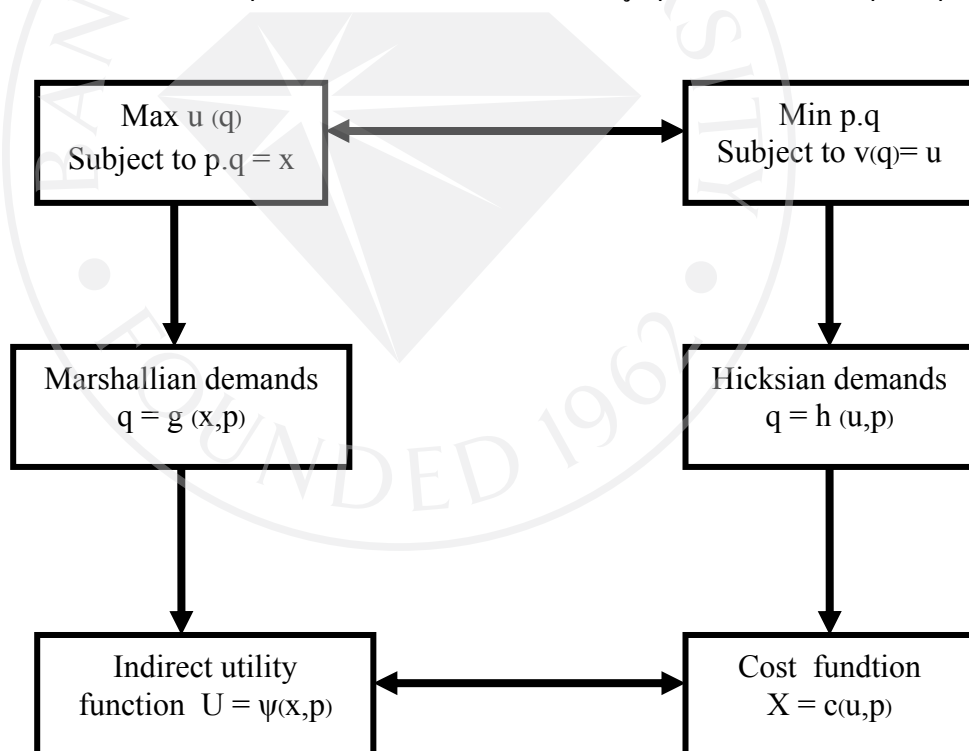
$$u = v(q_i) \quad (12)$$

เมื่อแก้สมการที่ (11) และ (12) จะได้ฟังก์ชันอุปสงค์ชดเชย (compensated demand function) ของการบริโภคสินค้า q_i หรือ ฟังก์ชันอุปสงค์ของ Hicksian ดังนี้

$$q_i = h_i(p_i, u) \quad (13)$$

ฟังก์ชันอุปสงค์ธรรมดาและฟังก์ชันอุปสงค์ชดเชยจะมีความเกี่ยวพันกันเนื่องจากกรณีการหาอรรถประโยชน์สูงสุดของการบริโภคภายใต้งบประมาณที่จำกัด มีความหมายตรงกับกรณีการหาค่าใช้จ่ายต่ำสุดโดยกำหนดระดับอรรถประโยชน์สูงสุดที่ต้องการ โดยทั้งสองกรณีต่างก็เป็นการเลือกบริโภคสินค้า q_i เช่นเดียวกัน ซึ่งความสัมพันธ์ของ 2 กรณีนี้จะเรียกว่า dual problem จะแสดงความสัมพันธ์ได้ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7: เปรียบเทียบแนวคิดอุปสงค์ที่ต้องการอรรถประโยชน์สูงสุดและต้องการต้นทุนต่ำสุด

ที่มา : Deaton, A. & Muellbauer J. (1980). Economics and consumer behavior. London:

Cambridge University Press. Elisabeth

เมื่อแทนค่าฟังก์ชันอุปสงค์ธรรมดา สมการที่ (7) ลงในฟังก์ชันอรรถประโยชน์ทางตรง จะได้ฟังก์ชันอรรถประโยชน์ทางอ้อม (Indirect utility function) : Ψ คือ

$$V [g_i(p_i, x)] = \Psi (p_i, x) \quad (14)$$

และเมื่อแทนค่าฟังก์ชันอุปสงค์ชดเชย สมการที่ (13) ในฟังก์ชันค่าใช้จ่ายทางตรง จะได้ฟังก์ชันค่าใช้จ่ายทางอ้อม (indirect expenditure function : c) คือ

$$x[h_i(p_i, u)] = c(p_i, u) \quad (15)$$

นำฟังก์ชันข้างต้นนี้มาแทนลงในฟังก์ชันอุปสงค์จะแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าว คือ

$$g_i(p_i, x) = g, c(p_i, u) = h_i(p_i, \Psi(p_i, x)) \quad (16)$$

คุณสมบัติของฟังก์ชันอุปสงค์ที่สำคัญ คือ

1. Adding-up เราสามารถซื้อสินค้ามาบริโภคได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกว่างบประมาณหรือรายได้ที่มีอยู่จะหมดไป เมื่อรวมค่าใช้จ่ายที่ใช้ซื้อสินค้าแต่ละชนิดแล้วจะเท่ากับจำนวนงบประมาณที่มีหรือค่าใช้จ่ายทั้งหมดพอดี แสดงในรูปสมการได้โดยแทนสมการ (7) ลงในสมการ (1)

$$\sum_{i=1}^n p_i g_i(x, p) = x$$

หรือในทำนองเดียวกัน แทนค่าสมการ (13) ลงในสมการ (1) จะได้เป็น

$$\sum_{i=1}^n p_i h_i(u, p) = x$$

จากข้อจำกัดด้านงบประมาณดังกล่าว ผู้บริโภคจะทำการจัดสรรงบประมาณที่มีเพื่อใช้ในการบริโภคสินค้าแต่ละชนิดตามสัดส่วนที่ต้องการ ซึ่งผลรวมของสัดส่วนทั้งหมดจะเท่ากับ 1 คุณสมบัติจะเรียกว่า Engel aggregated condition ดังนั้น สามารถเขียนสมการอุปสงค์ในรูปแบบของค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ที่ถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนค่าใช้จ่ายของสินค้าแต่ละชนิดได้เป็น

$$\sum_{i=1}^n w_i e_i = 1 \quad (17)$$

กำหนดให้

$$w_i = \text{สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้า } i \text{ ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด}$$

$$(w_i = p_i q_i / x)$$

$$e_i = \text{ค่าความยืดหยุ่นอุปสงค์ของสินค้า } i$$

2. Homogeneity: ที่ระดับรายได้หรืองบประมาณที่มีอยู่จำนวนหนึ่ง ผู้บริโภคสามารถบริโภคสินค้าได้ในปริมาณหนึ่งเท่านั้น หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงรายได้ (เพิ่มขึ้นหรือลดลง) การบริโภคก็จะไม่เปลี่ยนแปลง แม้ราคาสินค้ารายได้ที่เป็นตัวเงินจะเปลี่ยนแปลงไป แต่หากการเปลี่ยนแปลงมีขนาดเท่ากันแล้ว รายได้ที่แท้จริงของผู้บริโภคไม่เปลี่ยนแปลง ผู้บริโภคจะสามารถบริโภคสินค้าได้ในปริมาณเดิมเท่านั้น คุณสมบัติข้อนี้จึงกำหนดให้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในราคาสินค้าและค่าใช้จ่ายทั้งหมด ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเดียวกัน โดยเปรียบเทียบในลักษณะที่แท้จริง (Real Term) แล้ว จึงไม่ทำให้สมการอุปสงค์เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด ซึ่งแสดงในรูปสมการได้เป็น ดังนี้

$$g_i = (O_x O_p) = g_i(x, p)$$

โดยกำหนดให้

$$O = \text{ขนาดของการเปลี่ยนแปลง}$$

จากคุณสมบัติข้อนี้จะช่วยไม่ให้เกิด “ภาพลวงตาทางการเงิน (money illusion)” ที่คิดว่ามีรายได้เพิ่มขึ้นได้ และสามารถเขียนเป็นสมการในรูปของความยืดหยุ่นอุปสงค์ไว้ว่า

$$\sum_{i=1}^n e_j + e_i = 0 \quad (18)$$

$$j = 1, 2, 3, \dots, n$$

โดยกำหนดให้

$$e_i = \text{ค่าความยืดหยุ่นอุปสงค์ของสินค้า } i$$

$$\sum_{i=1}^n e_j = \text{ผลรวมของความยืดหยุ่นอุปสงค์ไขว้ของสินค้า } i$$

แต่ละชนิดจะเท่ากับศูนย์

3. Symmetry ผู้บริโภคมีพฤติกรรมที่จะบริโภคสินค้าที่มีราคาถูกกว่าโดยเปรียบเทียบทดแทนสินค้าที่มีราคาแพง เพื่อให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าต่ำที่สุด และยังคงได้รับอรรถประโยชน์จากการบริโภคเท่าเดิม ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงปริมาณการบริโภคสินค้าที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าชนิดอื่นนี้จะเท่ากันเสมอไม่ว่าจะเป็นสินค้าใดก็ตาม สามารถแสดงในรูปของอุปสงค์ของฮิคซ์ได้เป็น

$$\frac{\partial h_i(u, p)}{\partial p_i} = \frac{\partial h_j(u, p)}{\partial p_j} \quad \text{เมื่อ } i \neq j \quad (19)$$

$$\frac{\partial p_i}{\partial p_i}$$

หรืออาจกล่าวได้ว่า ความยืดหยุ่นอุปสงค์ต่อราคาเป็นสินค้าไขว้ของสินค้าแต่ละชนิดจะมีค่าเท่ากัน ซึ่งแสดงในรูปสมการได้ดังนี้

$$e_{ij} = e_{ji} \quad ; i \neq j \quad (20)$$

4. Negativity หรือ Cournot aggregation condition จากผลกระทบจากการทดแทน (Substitution effect) เมื่อราคาสินค้าเปลี่ยนแปลงไป จะทำให้ปริมาณการบริโภคสินค้าชนิดนั้นลดลง นั่นคือ ความสัมพันธ์ของราคาสินค้าและปริมาณสินค้าจะมีทิศทางตรงกันข้ามเสมอ ทำให้เส้นอุปสงค์จะมีความชันเป็นลบเสมอ แสดงในรูปสมการทั่วไปได้เป็น

$$\sum_i \sum_j \xi_i \xi_j \frac{\partial h_i / \partial p_j}{\partial p_i} < 0 \quad (21)$$

หรือหาพิจารณาในรูปของค่าความยืดหยุ่น จะได้ค่าความยืดหยุ่นอุปสงค์ไขว้ของสินค้า i ต่อราคาสินค้าที่ถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนค่าใช้จ่ายของแต่ละสินค้านั้น ๆ เมื่อนำมารวมกันแล้ว ผลรวมจะมีค่าเท่ากับค่าติดลบของสัดส่วนค่าใช้จ่ายของสินค้าราคาไขว้ แสดงในรูปสมการได้เป็น

$$\sum w_i e_{ij} = -w_j \quad (22)$$

โดยกำหนดให้

$$e_{ij} = \begin{array}{l} \text{ความยืดหยุ่นอุปสงค์ไขว้ของสินค้า } i \text{ ต่อราคาของสินค้า } j \\ \text{สินค้าชนิดที่ } 1 \text{ ถึง } n \end{array}$$

เส้นโค้งเอ็นเกล (Engel Curve)

การวิเคราะห์อุปสงค์ไม่เพียงแต่จะทำได้กับข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) เท่านั้น ยังสามารถใช้อธิบายถึงความแตกต่างของพฤติกรรมผู้บริโภคของครัวเรือน โดยอาศัยข้อมูลภาพตัดขวาง (Cross Section Data) ได้ด้วย โดยเห็นได้จากความแตกต่างของค่าใช้จ่ายทั้งหมดและลักษณะครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบของครอบครัว (Family Composition) คุณสมบัติ Homogeneity ของฟังก์ชันอุปสงค์ไม่มีบทบาทในการวิเคราะห์ เนื่องจากการไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาให้เห็นแต่คุณสมบัติ Adding-up นั้น จะพิจารณาถึงความยืดหยุ่นอุปสงค์สินค้าต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด ตามความแตกต่างของการใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐาน

กับค่าใช้จ่ายทั้งหมด ตามความแตกต่างของการใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐานกับ
ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าที่ต้องการหรือสินค้าฟุ่มเฟือย

จากผลของ Family Composition และถ้าจะจัดให้ราคาอยู่ในฟังก์ชันด้วยจะได้ว่า

$$q_i = g_i * (x) \quad (23)$$

เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะของเอ็งเกล (Engel Curve) เมื่อนำสมการที่ (23) ไปคูณกับ p_i จะเป็นค่าใช้จ่าย $p_i q_i$ ซึ่งเป็นฟังก์ชันของ X และราคาที่ใช้เป็นราคาเดียวกันหมดทุกครัวเรือน ดังนั้น เส้นกราฟของการบริโภคต่อค่าใช้จ่ายจะเป็นตัววัดของราคาคุณภาพในการบริโภคที่ระดับของการบริโภคและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เส้นเอ็งเกลสามารถแบ่งแยกสินค้าออกเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย (Luxuries) สินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐาน (Necessities) และสินค้าด้อยคุณภาพ (Inferior Good) โดยสินค้าฟุ่มเฟือยจัดเป็นสินค้าที่ใช้ส่วนแบ่งงบประมาณของครัวเรือนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่สินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐานนั้นใช้ส่วนแบ่งงบประมาณในจำนวนน้อยกว่า ส่วนแบ่งงบประมาณของสินค้าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยพิจารณาจากค่าใช้จ่ายทั้งหมด คือพิจารณาว่าค่า e_i มีค่ามากกว่าหรือน้อยกว่า 1 ถ้าค่า e_i มากกว่า 1 หมายถึงเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย แต่หากน้อยกว่า 1 แสดงว่าเป็นสินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐาน ส่วนสินค้าด้อยคุณภาพนั้นการบริโภคสินค้านี้จะลดลงเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ค่า e_i จึงมีค่าน้อยกว่าศูนย์

โครงสร้างของแบบจำลอง

การวิเคราะห์ถึงแบบแผนการใช้จ่ายในการบริโภคอาหารได้อาศัยแนวทางของความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารกับรายได้เป็นกรอบในการศึกษา และได้นำปัจจัยทางสังคมที่จะมีผลต่อค่าใช้จ่ายเข้ามาร่วมวิเคราะห์ด้วย โดยแบ่งลักษณะองค์ประกอบของครัวเรือนออกเป็นปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในประกอบด้วยระดับการศึกษาและอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน ส่วนปัจจัยภายนอกได้นำลักษณะภูมิภาคของครัวเรือนมาร่วมพิจารณาและประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร โดยใช้วิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ซึ่งมีรูปแบบสมการ ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{Log } V_i &= \alpha_i + \beta_i \text{Log } Y + a_i \text{ db} + b_i \text{ dc} + c_i \text{ dn} + f_i \text{ dne} + g_i \text{ dso} + h_i \text{ ded1} + k_i \\ &+ \text{ded2} \\ &+ m_i \text{ +doc1} + o_i \text{ doc2} + e_i \end{aligned} \quad (24)$$

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ได้ใช้ปัจจัยและสัญลักษณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

α_i	=	ค่าคงที่อาหารประเภทที่ i
β_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรรายได้ของครัวเรือน อาหารประเภทที่ i
a_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์กรุงเทพมหานครและปริมณฑลอาหารประเภทที่ i
b_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ภาคกลาง อาหารประเภทที่ i
c_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ภาคเหนือ อาหารประเภทที่ i
f_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาหารประเภทที่ i
g_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ภาคใต้ อาหารประเภทที่ i
h_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาหารประเภทที่ i
k_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์การศึกษาสูงกว่าขั้นพื้นฐาน อาหารประเภทที่ i
m_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์อาชีพเกี่ยวกับการเกษตร อาหารประเภทที่ i
o_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์อาชีพนอกภาคเกษตร อาหารประเภทที่ i

และ

V	=	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารประเภทที่ i
Y	=	รายได้ทั้งหมดเฉลี่ยของครัวเรือนต่อคนต่อเดือน
db	=	ตัวแปรหุ่นกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
dc	=	ตัวแปรหุ่นภาคกลาง
dn	=	ตัวแปรหุ่นภาคเหนือ
dne	=	ตัวแปรหุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
dso	=	ตัวแปรหุ่นภาคใต้
ded1	=	ตัวแปรหุ่นการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ded2	=	ตัวแปรหุ่นการศึกษาสูงกว่าขั้นพื้นฐาน
doc1	=	ตัวแปรหุ่นอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร
doc2	=	ตัวแปรหุ่นอาชีพนอกภาคเกษตร
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน
i	=	ประเภทของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ได้แก่
i	=	1 หมายถึง สินค้าประเภทค่าใช้จ่ายอาหารทั้งหมด
i	=	2 หมายถึง สินค้าประเภทข้าวและอาหารที่ทำจากแป้ง

โดยที่

- i = 3 หมายถึง สินค้าประเภทเนื้อสัตว์และสัตว์ปีก
- i = 4 หมายถึง สินค้าประเภทปลาและสัตว์น้ำ
- i = 5 หมายถึง สินค้าประเภทนม เนยแข็ง ไข่ น้ำมันและไขมัน
- i = 6 หมายถึง สินค้าประเภทผลไม้และถั่วเปลือกแข็ง
- i = 7 หมายถึง สินค้าประเภทผัก
- i = 8 หมายถึง สินค้าประเภทเครื่องดื่มที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์
- i = 9 หมายถึง สินค้าอื่นๆ ในหมวดอาหารรวมอาหารบริโภคนอก

บ้าน

จากรูปแบบของสมการดังกล่าวจะนำไปวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารกับปัจจัยรายได้ และปัจจัยที่เป็นลักษณะองค์ประกอบของครัวเรือนต่อไป

ความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารต่อรายได้

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและรายได้ในแบบจำลองที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายจะพิจารณาจากค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารต่อรายได้ (Elasticity Of Food Expenditure With Respect To Income) ซึ่งค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารต่อรายได้ หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายในการบริโภคของสินค้าอาหารชนิดหนึ่งอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงไปหนึ่งเปอร์เซ็นต์ของรายได้หรืองบประมาณที่มีอยู่โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นคงที่ คือ

$$\eta_{vy} = \frac{\% \Delta V}{\% \Delta Y} = \frac{dv \cdot Y}{dY \cdot v} \quad (25)$$

η_{vy} = ความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าอาหารชนิดหนึ่งต่อรายได้

V = ค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าอาหารชนิดหนึ่ง

Y = รายได้หรืองบประมาณที่มีอยู่

3. วิทยานิพนธ์และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย (2549) สำรวจพฤติกรรมการใช้จ่ายของคนกรุงเทพฯ พบว่าได้เปลี่ยนแปลงหลังราคาน้ำมันปรับตัวในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยคนกรุงเทพฯ ประหยัดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นมากขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจหลายประเภทได้รับผลกระทบ ขณะเดียวกันคนกรุงเทพฯ ยังมี

ข้อเสนอถึงรัฐบาลให้ควบคุมสินค้าไม่ให้ฉวยโอกาสขึ้นราคาและควบคุมค่าสาธารณูปโภคพื้นฐานไว้ก่อน ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยรายงานในภาวะราคาน้ำมันในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามราคาน้ำมันในตลาดโลกส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงหลากหลายธุรกิจอันเป็นผลมาจากการปรับพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค ซึ่งจากการสำรวจพฤติกรรมกรจับจ่ายใช้สอยของคนกรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 10-23 เมษายน 2549 จากกลุ่มตัวอย่าง 505 คน เห็นว่าการที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นกดดันให้ราคาสินค้าสูงขึ้น และทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นจนผู้ประกอบการต้องปรับราคาสินค้าเพิ่มขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างระมัดระวังในการจับจ่ายใช้สอยมากขึ้นและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรจับจ่ายใช้สอยไปจากปกติ เนื่องจากไม่มั่นใจในสภาพเศรษฐกิจ ไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบเชิงบวก คือ ธุรกิจจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป/อาหารสด เนื่องจากคนกรุงเทพฯ หันมารับประทานอาหารสำเร็จรูป/กึ่งสำเร็จรูปมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีสินค้าอุปโภคประเภทไฮสปีดแบรนด์ เพราะคนกรุงเทพฯ ปรับพฤติกรรมกรจับจ่ายสินค้าอุปโภค โดยเน้นการพิจารณาที่ราคามากกว่าการยึดติดกับยี่ห้อของสินค้า ธุรกิจบริการรถสาธารณะ โดยคนกรุงเทพฯ ปรับพฤติกรรมใช้รถยนต์ส่วนตัวมาเป็นรถสาธารณะมากขึ้น และเริ่มหันมาติดตั้งระบบก๊าซ ทำให้ธุรกิจปั๊มก๊าซได้ประโยชน์ไปด้วย รวมทั้งธุรกิจยาสมุนไพร เพราะคนกรุงเทพฯ เน้นประหยัดค่าใช้จ่ายและสนใจใช้ยาสมุนไพรมากขึ้น

ส่วนกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร เพราะคนกรุงเทพฯ งดและลดการไปรับประทานอาหารนอกบ้าน ลดและงดการสังสรรค์กับเพื่อน ๆ ธุรกิจน้ำอัดลม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯลฯ เนื่องจากการปรับลดการบริโภคสินค้า ธุรกิจเสื้อผ้า/เครื่องประดับและสินค้าที่มีราคาสูง ที่คนกรุงเทพฯ ละลดการซื้อสินค้าที่มีราคาสูงออกไปก่อน ธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องในแหล่งท่องเที่ยว เพราะมีจำนวนคนเดินทางท่องเที่ยวลดลง ธุรกิจสถานบริการเสริมความงาม โดยคนกรุงเทพฯ เน้นประหยัด ธุรกิจโรงพยาบาลนศร์ ธุรกิจจัดคอนเสิร์ต ธุรกิจสถานบันเทิง เพราะการรัดเข็มขัด ธุรกิจอาหารเสริมสุขภาพที่เข้าข่ายเป็นสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย ธุรกิจจำหน่ายสื่อเตอร์และหอย และธุรกิจจำหน่ายเครื่องสังฆภัณฑ์

สำหรับมาตรการที่คนกรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างหวังพึ่งรัฐบาลให้ช่วยลดผลกระทบจากปัญหาผลกระทบจากน้ำมันแพง 5 อันดับแรก คือ ควบคุมการฉวยโอกาสปรับราคาสินค้า/บริการของบรรดาผู้ประกอบการ ไม่ขึ้นค่าบริการสาธารณูปโภคต่าง ๆ ในช่วงที่น้ำมันมีราคาแพง ปรับปรุง/เพิ่มบริการของรถสาธารณะ ลดภาษีเงินได้ และช่วยผู้ผลิตลดต้นทุนการผลิตสินค้า โดยหวังว่าถ้ารัฐบาลมีการดำเนินการควบคุมอย่างจริงจังก็จะช่วยบรรเทาความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นกับภาวะเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนได้ในระดับหนึ่ง

สุชาดา กิระกุลและคณะ (1983) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนตามแนวการศึกษาของ U.Tan Wai (1972) ซึ่งพฤติกรรมการออมถูกกำหนดจากปัจจัยสามกลุ่ม คือ ปัจจัยที่กำหนดความสามารถ สาขาธนาคารพาณิชย์) โดยอาศัยข้อมูลอนุกรมเวลาตั้งแต่ ค.ศ. 1976-1980 จากผลการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยกำหนดความสามารถและสิ่งจูงใจคือรายได้ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และการคาดคะเนเกี่ยวกับเงินเฟ้อ มีนัยสำคัญทางสถิติกับการออมภาคครัวเรือน และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยเฉพาะรายได้เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับการออมด้วยความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 99 และมีค่าอยู่ระหว่าง 0.1521-0.1939

นิรันดชนรา ชันทร (2549) ได้ศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันต่อภาวะค่าครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนย่านธุรกิจสุขุมวิท พบว่า ด้านการปรับพฤติกรรมการบริโภคพนักงานเลือกการปรับตัวพฤติกรรมโดยการประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริโภค โดยการลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนุหรี สุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และค่าใช้จ่ายในบ้านจำนวนมากที่สุด ในส่วนของการปรับพฤติกรรมโดยการลดค่าใช้จ่ายพนักงานเลือกการลดค่าใช้จ่ายการบริโภค ด้านการบันเทิงนอกบ้านและค่าใช้จ่ายภายในบ้านในจำนวนมากที่สุด ด้านการจัดการงบประมาณส่วนบุคคลและครอบครัว ในสภาวะปกติพบว่าพนักงานมีการวางแผนค่าใช้จ่ายเป็นประจำทุกเดือนและจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเก็บออมไว้ การเกิดภาวะที่ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พนักงานส่วนใหญ่ต้องปรับแผนค่าใช้จ่ายและต้องตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นบางส่วน ส่วนด้านการใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณ ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมมองการจัดลำดับ พบว่า พนักงานมีการวางแผนเพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเทคโนโลยีรุ่นใหม่ เช่น โทรศัพท์มือถือ กล้องดิจิทัล หรือคอมพิวเตอร์เป็นอันดับหนึ่ง และจากราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นพนักงานเลือกการตัดค่าใช้จ่ายในการซื้อรถยนต์และการซื้อสินค้าเทคโนโลยีรุ่นใหม่อันดับหนึ่ง

การเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลแวดล้อม กับการปรับพฤติกรรมการบริโภค พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ตำแหน่งงาน สถานที่อยู่อาศัย ระยะทางและพาหนะในการมาทำงาน ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน ในด้านการจัดการงบประมาณส่วนบุคคลและครอบครัว พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการจัดการงบประมาณแตกต่างกัน

สุนิสา คำแก้ว (2549) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อของประเทศไทยกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้วิธีโคอินทิเกรชัน ซึ่งได้ศึกษาตัวแปรทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่

ดัชนีราคาผู้บริโภคและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2548 จากผลการทดสอบมวลรวมภายในประเทศ พบว่าตัวแปรทุกตัวมี Order of Integration คือ (1) จากนั้นทดสอบความสัมพันธ์ระยะยาวพบว่าในกรณีที่อัตราเงินเฟ้อเป็นตัวแปรต้น และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นตัวแปรตามแบบจำลองมีการปรับตัวในระยะสั้น แต่ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวแปรต้นและอัตราเงินเฟ้อเป็นตัวแปรตามแบบจำลองไม่มีการปรับตัวในระยะสั้น สำหรับการทดสอบความเห็นพบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันแบบสองทิศทางนั่นคือ อัตราเงินเฟ้อเป็นสาเหตุของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และในทางกลับกันผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเป็นสาเหตุของอัตราเงินเฟ้อ

Mallik and Chowdury (2001) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของสี่ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ อินเดีย ปากีสถาน และศรีลังกา โดยวิธีโคอินทิเกรชันและเออร์เรอ์คอร์เรคชัน (Cointegration and Error Correction Model) โดยใช้ข้อมูลรายปีจาก INF International Financial Statistics พบว่าอัตราเงินเฟ้อและอัตราการเจริญเติบโตมีความสัมพันธ์ทางบวกในระยะยาวทั้งสี่ประเทศ และมีนัยสำคัญย้อนกลับระหว่างอัตราเงินเฟ้อและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งผลลัพธ์นี้มีความสำคัญเชิงนโยบายอัตราเงินเฟ้อกลาง ๆ ส่งผลต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ถ้าอัตราการเจริญเติบโตที่เร็วเกินไปจะส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อ

ศุมนา สุทธิประทีป (2542) ได้ศึกษาแนวทางการปรับตัวของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ พบว่าพนักงานมีการปรับตัวทางด้านเศรษฐกิจโดยประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนการปรับตัวด้านการทำงาน ในเรื่องเกี่ยวกับการระงับและการได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษ ผู้ประสบปัญหาจะปรับตัวโดยประหยัดการใช้ไฟฟ้า เครื่องอุปโภคบริโภค และของใช้ฟุ่มเฟือย

นิสากร นาคสุวรรณ (2546) ได้ศึกษาผลกระทบของราคาน้ำมันต่อภาวะเงินเฟ้อและการบริโภคภาคเอกชน พบว่า สถานการณ์น้ำมันดิบและโครงสร้างระบบราคาน้ำมันที่ใช้ในประเทศไทย ผลกระทบของราคาน้ำมันที่มีผลต่อภาวะเงินเฟ้อและการบริโภคภาคเอกชนของประเทศไทย รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภาวะวิกฤตการณ์น้ำมัน การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริโภค พบว่าการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์หรือปริมาณเงินมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้าง ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และราคาน้ำมันตามลำดับ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคในอดีตมีผล

ทำให้การบริโภคภาคเอกชนเปลี่ยนแปลงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงิน
เพื่อ สินทรัพย์ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และราคาน้ำมัน ตามลำดับ

ประเสริฐศักดิ์ บุญตระกูลพูนทวี (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการ
ออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด ปี 2542 ผลการศึกษาพบว่า สมาชิก
สหกรณ์มีอายุเฉลี่ย 38 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่
เป็นภรรยาโดยเฉลี่ย 2 คน มีรายได้ส่วนใหญ่มาจากรายได้ถาวร และรายได้ชั่วคราว รายได้ดังกล่าว
จะใช้เพื่อการดำรงชีวิต ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค สินค้าคงทนและอีกส่วนหนึ่งจะใช้จ่ายใน
การบริโภคสินค้าไม่คงทน ที่เหลือสมาชิกก็จะทำการออม ซึ่งเป็นการออมในรูปแบบสินทรัพย์และเป็น
การออมของการเงิน และจะมีมูลค่าของหนี้สินส่วนใหญ่อยู่กับธนาคารพาณิชย์และมีสินทรัพย์เป็น
ของตนเองน้อย จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบของสมาชิกของสหกรณ์ คือ รายได้ถาวรเป็น
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อออมของสมาชิก ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีผลกระทบต่อออมของสมาชิก
และผลการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการออมของสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกต้องให้สหกรณ์
มีการส่งเสริมการออมโดยการแจกเอกสารเผยแพร่ สาเหตุที่สมาชิกรายได้นำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์
เนื่องจาก เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์สูงกว่าสถาบันอื่น สาเหตุที่สมาชิกไม่นำเงินฝาก
ไว้ในสหกรณ์เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีเงินเหลือฝาก และเห็นว่าสหกรณ์ไม่มีความมั่นคง สมาชิก
สหกรณ์จึงเห็นว่าสหกรณ์ไม่มีความมั่นคง สมาชิกสหกรณ์จึงเห็นว่าสหกรณ์ควรที่จะปรับปรุงการ
ดำเนินงานของสหกรณ์ โดยมีการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์เข้าใช้ในการ ฝากเงิน-ถอนเงิน ให้
เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกมากขึ้น ซึ่งหากสหกรณ์มี
การปรับปรุงการดำเนินงานสมาชิกส่วนใหญ่ก็จะนำเงินฝากไว้กับสหกรณ์

นวพร ประชาเดชะ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงิน
กับธนาคารพาณิชย์ ศึกษาเฉพาะกรณี : พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงแรกของทำงาน ยังไม่มีครอบครัว มีรายได้ประจำ ส่วนใหญ่ยังโสด และมีวุฒิ
การศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์กลุ่ม
ตัวอย่างที่มีรายได้สูง ๆ พบว่า มีสัดส่วนการออมสูงกว่ากลุ่มรายได้ต่าง ๆ และส่วนใหญ่มีความเห็น
ว่าถ้ารายได้มากขึ้นก็จะออมมากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีความมั่นใจในภาวะเศรษฐกิจที่กำลัง
ฟื้นตัวอยู่ในขณะนี้ จึงไม่กล้าที่จะใช้จ่ายเพิ่มมากนัก วัตถุประสงค์ในการออม ที่เด่นชัดที่สุด คือ
ออมไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินตามด้วยไว้ใช้จ่ายต่อเติม ซ่อมแซมบ้าน และใช้จ่ายในการเดินทาง
ท่องเที่ยว ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างนิยมที่จะออม (ฝาก) เกี่ยวกับสถาบันการเงินที่เป็นธนาคาร
พาณิชย์ใหญ่ ๆ 4 ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ กสิกรไทย ไทยพาณิชย์ และกรุงไทย ตามลำดับ

ประเภทบัญชีเงินฝากมากที่สุด คือ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ทั้งนี้ขณะที่กำลังศึกษา เรื่องนี้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำอยู่ในอัตราที่ต่ำไม่แตกต่างกันมากและไม่สูงเท่ากับช่วงก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งอัตราดอกเบี้ยไม่น่าจะมีผลกระทบมากนักต่อปริมาณการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นปัจจัยในเรื่องความสะดวกรวดเร็ว ใกล้เคียงที่ทำงาน ยังเป็นเหตุผลหลักในการที่กลุ่มตัวอย่างจะฝากหรือออมกับสถาบันการเงินอยู่ในปัจจุบันเหตุผลรองลงมา ได้แก่ มีบัญชีเงินเดือนอยู่สถาบันนั้น หรือเป็นธนาคารที่มีความมั่นคง มีชื่อเสียง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ: กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานครนำตัวแปรที่ได้เคยศึกษามาก่อนมาใช้ในการศึกษา คือ

- ปัจจัยทางด้านอัตราดอกเบี้ยนำมาจากงานวิจัยของประเสริฐศักดิ์ บุญตระกูลพูนทวี (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด ปี 2542”

- ปัจจัยทางด้านดัชนีราคาผู้บริโภคนำมาจากงานวิจัยของนวพร ประชาเดชะ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ศึกษาเฉพาะกรณี: พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร”

- ปัจจัยทางด้านราคาน้ำมันนำมาจากงานวิจัยของนิรัตน์ชรา ชันชกร (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันต่อภาวะค่าครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนย่านธุรกิจสุขุมวิท”

- ปัจจัยทางด้านอัตราเงินเฟ้อนำมาจากงานวิจัยของสุนณา สุทธิประทีป (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “แนวทางการปรับตัวของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ” และศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้จ่ายของคนกรุงเทพมหานคร”

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) แบบวัดครั้งเดียว (One-Shot Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิจัย ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่จะศึกษา
2. การกำหนด ประชากร และวิธีการสุ่มตัวอย่าง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลที่จะศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานั้นเป็นมาจากแหล่งข้อมูลโดยตรงจากการตอบแบบสอบถามของพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 ชุด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามนั้น จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ มีดังนี้

1. อัตราดอกเบี้ย
2. ดัชนีราคาผู้บริโภค
3. ราคาน้ำมัน
4. อัตราเงินเฟ้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. ระดับการศึกษา
5. ตำแหน่งงาน
6. ระดับรายได้ต่อเดือน
7. สถานที่อยู่อาศัย
8. ประเภทของพาหนะที่ใช้ในการทำงาน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

แนวทางในการปรับพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย คำนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน และเงินเฟ้อ ต่อภาวะการครองชีพในด้านใดบ้าง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาจากเอกสาร (Document Study) โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ผลการศึกษา หรือผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและต่างประเทศ ข้อมูลจากหน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน เป็นต้น

2. การกำหนด ประชากร และ วิธีการสุ่มตัวอย่าง

- ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 บริษัท จำนวน 500 คน

- กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 500 คน

และเนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แน่ชัดของประชากร ผู้วิจัยจึงได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาน (1973 อ้างใน กัลยา วานิชย์บัญชา , 2540, หน้า 10) โดยการกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% หรือยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{Z^2(p \cdot q)}{E^2}$$

ให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร
 Z = ค่ามาตรฐานที่ได้จากการแจกแจงปกติที่ระดับความเชื่อมั่น

ร้อยละ 95

ซึ่งมีค่า ประมาณ 1.96

p = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่คาดหวัง กำหนดให้เท่ากับ 0.5

$q = (1-P)$ ดังนั้น $q = 1-0.5 = 0.5$

E = ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นของกลุ่มตัวอย่างในทางสถิติ

ที่ยอมรับได้ คือ $5\% = 0.05$

$$n = \frac{(1.96)^2(0.5)(0.5)}{(0.05)^2}$$

$$= 384.16$$

ฉะนั้น ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 385 ตัวอย่าง แต่การศึกษาครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน

- วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 500 ตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 500 ชุด ให้พนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะทำการแจกแบบสอบถามตามบริษัทจำนวน 20 บริษัท

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร

- ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 ชุด และได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ใช้เวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1

พฤศจิกายน 2551- 16 พฤศจิกายน 2551 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดรวม 415 ชุด คิดเป็น 83% ของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

- รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และเครื่องมือ หรือแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

- ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่เกี่ยวกับ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบภาวะการครองชีพ รวมถึงเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ หนังสือตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขตของแบบสอบถามซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ โดยสร้างแบบสอบถามจำลอง โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาจะต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์ และกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และข้อบกพร่องของข้อคำถาม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์นิยามศัพท์ และกลุ่มตัวอย่าง ประมวลความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับพนักงานบริษัท ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา เพื่อให้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544)

$$\alpha = \frac{k \text{ covariance / variance}}{1 + (k - 1) \text{ covariance / variance}}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนคำถาม
	covariance	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถาม
	variance	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าความแปรปรวนของคำถาม

ได้คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.889 และมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจำลอง (pre-test)

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
อัตราดอกเบี้ย	0.890
ดัชนีราคาผู้บริโภค	0.725
ราคาน้ำมัน	0.731
อัตราเงินเฟ้อ	0.908
ภาวะการครองชีพ	0.686

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบระดับความเชื่อมั่น ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดรูปแบบของคำถามเป็นแบบคำถามปลายปิด (Close-ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended question) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ จำนวน 27 ข้อ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อ และภาวะการครองชีพ ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Response Question) แบบทางเลือกและลักษณะคำถามเป็นแบบสเกลของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งจะใช้วัดระดับความสำคัญโดยใช้สเกลการจัดลำดับ (Rating Scale) คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับด้วยการหาช่วงกว้างอันตรภาคชั้น (Class interval) โดยใช้วิธีการคำนวณหาช่วงกว้างระหว่างชั้นตามหลักการหาค่าเฉลี่ย (สูตร: วงศ์รัตน์, 2544)

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$= 0.8$$

ดังนั้น สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงชั้น (Class Interval) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 แทนระดับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 แทนระดับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 แทนระดับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 แทนระดับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 แทนระดับปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับรายได้ต่อเดือนสถานที่อยู่อาศัย ประเภทของพาหนะที่ใช้ในการทำงาน เป็นแบบให้เลือกตอบหลายข้อ (Multiple Choice) จำนวน 8 ข้อ แต่ละข้อคำถามมีระดับการวัดข้อมูลประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เพศ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
3. สถานภาพ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
4. ระดับการศึกษา เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
5. ตำแหน่งงาน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
6. ระดับรายได้ต่อเดือน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
7. สถานที่อยู่อาศัย เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
8. ประเภทของพาหนะที่ใช้ในการทำงาน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

5.การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows version 13 โดยการแจกแจงความถี่ของทุกตัวแปรแล้วนำมาคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละหรือ % (Percentage)
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนประชากร

1.2 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544: 49)

$$SD = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$$

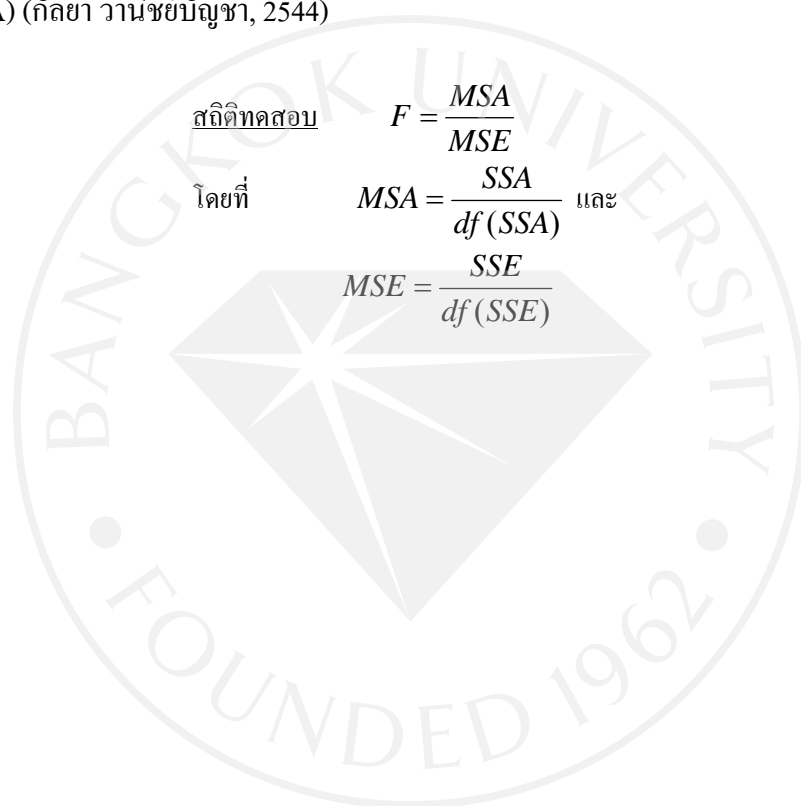
เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติที่นำมาทดสอบมีดังนี้

2.1 T-Test การทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม ที่มีความสัมพันธ์กัน

2.2 F-test แบบการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2544)

$$\begin{aligned} \text{สถิติทดสอบ} \quad F &= \frac{MSA}{MSE} \\ \text{โดยที่} \quad MSA &= \frac{SSA}{df(SSA)} \quad \text{และ} \\ MSE &= \frac{SSE}{df(SSE)} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.2: การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ONE-WAY ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	k-1	SS_b	$MS_b = \frac{SS_b}{(k-1)}$	$\frac{MS_b}{MS_w}$
ภายในกลุ่ม	n-k	SS_w	$MS_w = \frac{SS_w}{(n-k)}$	
รวม	n-1	SS_t		

F	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต จากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ
MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between Groups)
MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square Within Groups)
SS_b	แทน	ผลรวมของกำลังสองระหว่างกลุ่ม (Between group sum of Square)
SS_w	แทน	ผลรวมของกำลังสองของภายในกลุ่ม (Within groups sum of square)
k	แทน	จำนวนกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
(k-1)	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระระหว่างกลุ่ม (dfb) (Between degree of freedom)
(n-k)	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระภายในกลุ่ม (dfw) (Within degree of freedom)

ที่มา: กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2544). การใช้ SPSS For Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลเวอร์ชัน 7-10. ซี เค แอนด์ เอส สตูดิโอ.

ถ้าค่าของ F มากกว่าค่าของ F-critical เราจะทำการปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า มีปัจจัยอย่างน้อย 2 ปัจจัยที่แตกต่างกัน แสดงว่ามีปัจจัยอย่างน้อย 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3 การวิเคราะห์ Linear Regression เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

สมการพยากรณ์แบบที่ 1

$$Y = a_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + a_4X_4$$

โดยกำหนดให้

Y	=	ค่าเฉลี่ยภาวะการครองชีพ
X ₁	=	ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านดอกเบี้ย
X ₂	=	ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านดัชนีราคาผู้บริโภค
X ₃	=	ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านราคาน้ำมัน
X ₄	=	ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านอัตราเงินเฟ้อ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาจากการเก็บข้อมูลและประมวลผลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 415 คน โดยการเสนอผลการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการรายงานผลการศึกษา ดังนี้ซึ่งแต่ละตอนได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ส่วนที่ 4 การทดสอบวิธีอื่น ๆ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับพฤติกรรมในการใช้ชีวิต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

1. ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวม

ตารางที่ 4.1 : ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขต กรุงเทพมหานคร

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	Mean	SD.	ระดับผลกระทบ	ลำดับ
อัตราดอกเบี้ย	2.92	0.85	ปานกลาง	3
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.93	0.62	มาก	1
ราคาน้ำมัน	3.74	0.78	มาก	2
อัตราเงินเฟ้อ	3.74	0.78	มาก	2
รวม	3.58	0.60	มาก	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผลกระทบทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีผลกระทบระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวม 3.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาด้านราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อ และลำดับสุดท้ายเป็นด้านอัตราดอกเบี้ย

2. ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านอัตราดอกเบี้ย

ตารางที่ 4.2: ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านอัตราดอกเบี้ย

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านอัตราดอกเบี้ย	Mean	SD.	ระดับผลกระทบ	ลำดับ
1. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลง ท่านจะใช้จ่ายเงินน้อยลง	3.03	1.126	ปานกลาง	1
2. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลง ทำให้รายได้ของท่านลดลง	2.96	1.166	ปานกลาง	2
3. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลง ท่านจะลดการใช้จ่ายเงินซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	2.94	1.108	ปานกลาง	4
4. การลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร ท่านต้องหารายได้พิเศษโดยการทำอาชีพเสริมมากขึ้น	2.87	1.151	ปานกลาง	6
5. การลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคาร ส่งผลให้การดำรงชีวิตแตกต่างไปจากเดิม	2.87	1.119	ปานกลาง	5
6. จากสถานการณ์อัตราดอกเบี้ยในปัจจุบัน ควรลงทุนให้มากขึ้น	2.84	1.123	ปานกลาง	7
7. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลง ท่านจะลดกิจกรรมเพื่อเข้าสังคม เช่น การหาความสำราญ หรือพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้าน	2.96	1.152	ปานกลาง	3
รวม	2.92	0.85	ปานกลาง	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านอัตราดอกเบี้ยพบว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไป พนักงานบริษัทได้รับผลกระทบในภาพรวมในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครจะใช้จ่ายเงินน้อยลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลง เช่น การซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค กิจกรรมเพื่อเข้าสังคม เช่น การหาความสำราญ หรือพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้าน และอันดับสุดท้ายจากสถานการณ์อัตราดอกเบี้ยไม่มีผลกระทบต่อการลงทุนไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม

3.ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านดัชนีราคาผู้บริโภค

ตารางที่ 4.3: ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านดัชนีราคาผู้บริโภค

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านดัชนีราคาผู้บริโภค	Mean	SD.	ระดับผลกระทบ	ลำดับ
1. ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคสูงมีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นด้วย	3.81	0.89	มาก	4
2. ดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ	4.05	0.80	มาก	3
3. ราคาสินค้าสูงขึ้นทำให้อำนาจในการซื้อลดลง	4.23	0.86	มาก	1
4. ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้น ท่านจะลดกิจกรรมเพื่อเข้าสังคม เช่น การหาความสำราญ หรือพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้าน	3.63	1.00	มาก	6
5. ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นท่านจะลดการบริโภคอาหารที่มีราคาสูง (รับประทานอาหารนอกบ้าน)	3.79	0.98	มาก	5
6. ราคาสินค้าลดลงทำให้อำนาจในการซื้อเพิ่มมากขึ้น	4.10	0.88	มาก	2
รวม	3.93	0.62	มาก	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านดัชนีราคาผู้บริโภคพบว่า เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปพนักงานบริษัทได้รับผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบระดับมากที่สุด คือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นทำให้พนักงานมีอำนาจในการซื้อลดลง ในทางตรงกันข้ามถ้าราคาสินค้าลดลงทำให้พนักงานมีอำนาจในการซื้อเพิ่มมากขึ้น รองลงมาพนักงานคิดว่าดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ และมีผลกระทบต่อการครองชีพของพนักงานบริษัท ลำดับสุดท้ายพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจะลดการบริโภคอาหารที่มีราคาสูง (รับประทานอาหารนอกบ้าน)

4. ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านราคาน้ำมัน

ตารางที่ 4.4: ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านราคาน้ำมัน

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านราคาน้ำมัน	Mean	SD.	ระดับผลกระทบ	ลำดับ
1. การขึ้นราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อการเดินทางมาทำงานของท่าน	4.11	1.07	มาก	1
2. ท่านเลือกบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาถูกลงเมื่อสถานการณ์ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น	3.59	1.11	มาก	5
3. ท่านวางแผนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางถูกต้องเป็นประจำทุกเดือน	3.61	1.07	มาก	4
4. ถ้าราคาน้ำมันสูงขึ้นท่านต้องตัดค่าใช้จ่ายประจำเดือนบางส่วนออก	3.61	1.11	มาก	3
5. ท่านลดค่าใช้จ่ายด้านการบันเทิงนอกบ้านน้อยลงเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น	3.78	1.06	มาก	2
รวม	3.74	0.78	มาก	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านราคาน้ำมันพบว่า เมื่อราคาน้ำมันเปลี่ยนแปลงไป พนักงานบริษัทได้รับผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบระดับมากเป็นลำดับหนึ่ง คือ การขึ้นราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อการเดินทางมาทำงานของพนักงานบริษัท รองลงมาคือ พนักงานบริษัทจะลดค่าใช้จ่ายด้านการบันเทิงนอกร้านน้อยลงเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น และลำดับสุดท้ายพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครเลือกบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาถูกลงเมื่อสถานการณ์ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น

5. ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านอัตราเงินเฟ้อ

ตารางที่ 4.5: ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านอัตราเงินเฟ้อ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพด้านอัตราเงินเฟ้อ	Mean	SD.	ระดับผลกระทบ	ลำดับ
1. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นทำให้รายได้ของท่านไม่พอกับรายจ่ายเพื่อเป็นเงินหมุนเวียนภายในครอบครัว	3.58	1.03	มาก	5
2. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นท่านจะลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เข็มขัด รองเท้า	3.81	0.95	มาก	2
3. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นท่านจะลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงเรีงรมย์ เช่น ภาพยนตร์ ฟังเพลง ไนต์คลับ ดิสโก้เธค	3.83	1.02	มาก	1
4. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นท่านจะลดบริโภคอาหารที่มีราคาสูง (รับประทานอาหารนอกร้าน)	3.72	0.98	มาก	3
5. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของท่านจะลดน้อยลง	3.61	1.03	มาก	4
รวม	3.74	0.78	มาก	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครด้านอัตราเงินเฟ้อพบว่า เมื่ออัตราเงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงไป พนักงานบริษัทได้รับผลกระทบในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบระดับมากเป็นลำดับหนึ่งคือ ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นพนักงานบริษัทจะลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการบันเทิงเรีงรมย์ เช่น ภาพยนตร์ ฟังเพลง ไนต์คลับ ดิสโก้เธค รองลงมาคือ ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นพนักงานบริษัทจะลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการซื้อเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เข็มขัด รองเท้า และลำดับสุดท้าย ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นทำให้รายได้ของพนักงานไม่พอกับรายจ่ายเพื่อเป็นเงินหมุนเวียนภายในครอบครัว

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

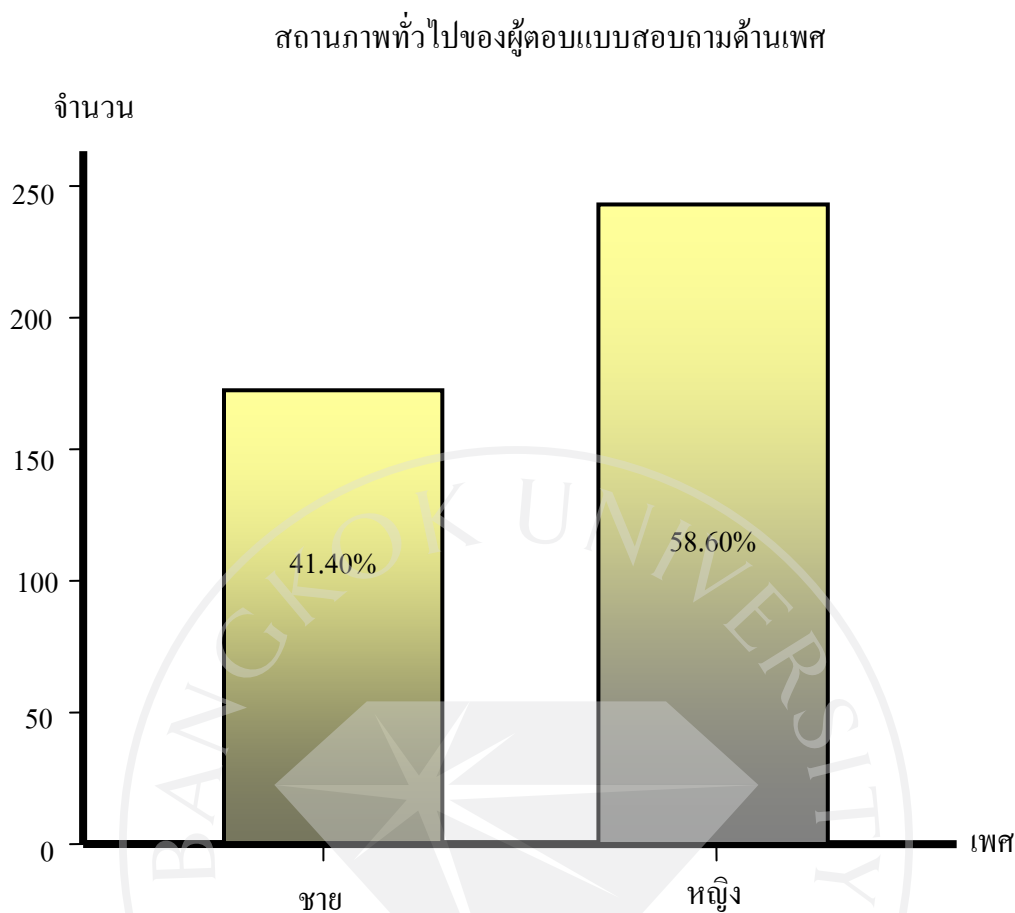
1. เพศ

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 เป็นเพศชาย 172 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	172	41.40
	หญิง	243	58.60
	รวม	415	100.0

ภาพที่ 4.1: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

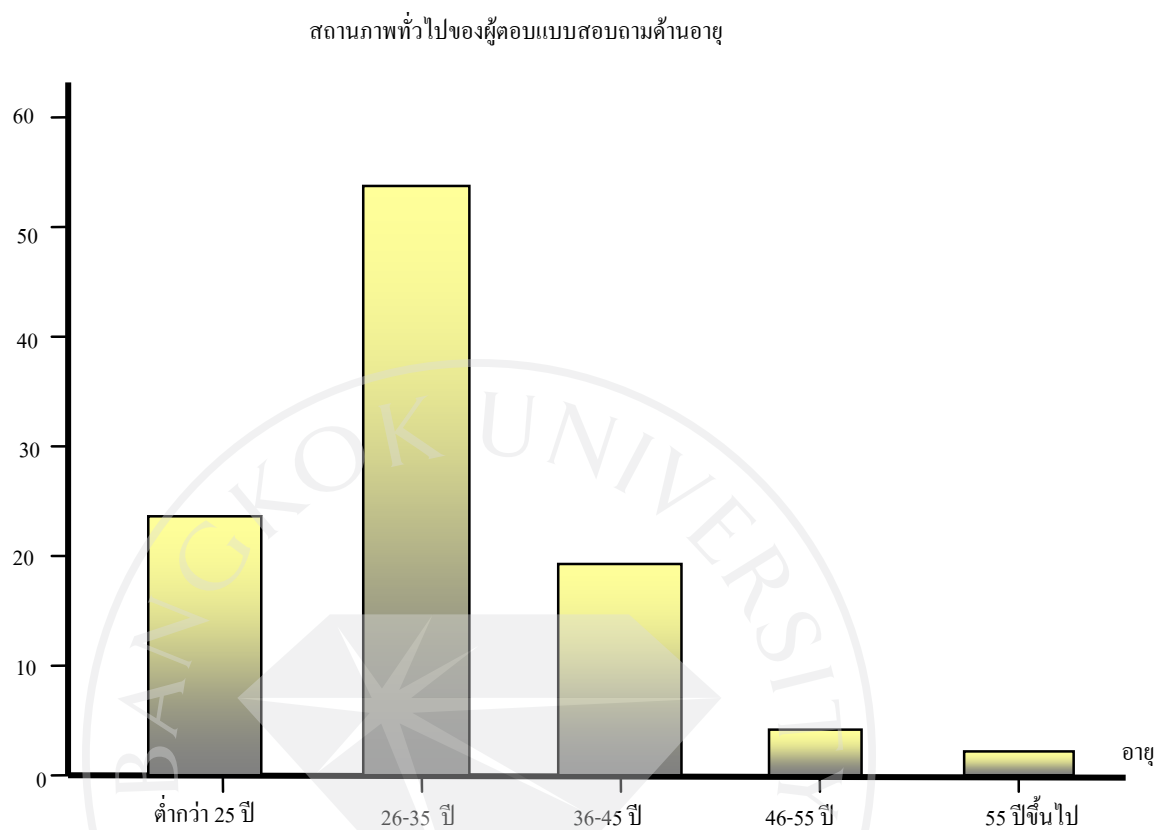
2. อายุ

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครมีอายุระหว่าง 26-35 ปีมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 รองลงมาคือ มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	98	23.60
	26-35 ปี	223	53.70
	36-45 ปี	80	19.30
	46-55 ปี	13	3.10
	55 ปีขึ้นไป	1	0.2
	รวม	415	100.0

ภาพที่ 4.2: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ

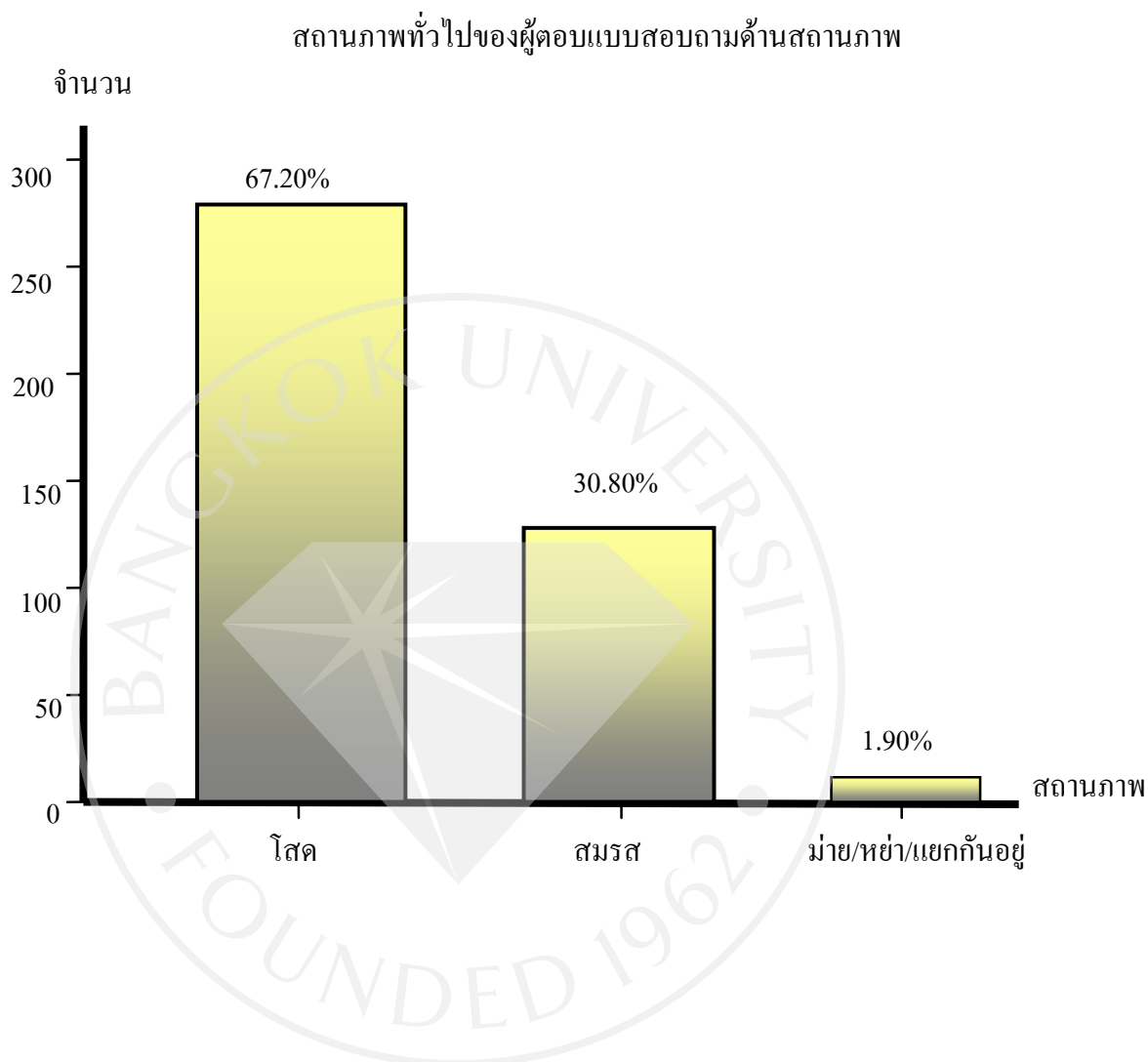
3. สถานภาพ

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครมีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานภาพ

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ	โสด	279	67.20
	สมรส	128	30.80
	ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่	8	1.90
	รวม	415	100.0

ภาพที่ 4.3: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานภาพ

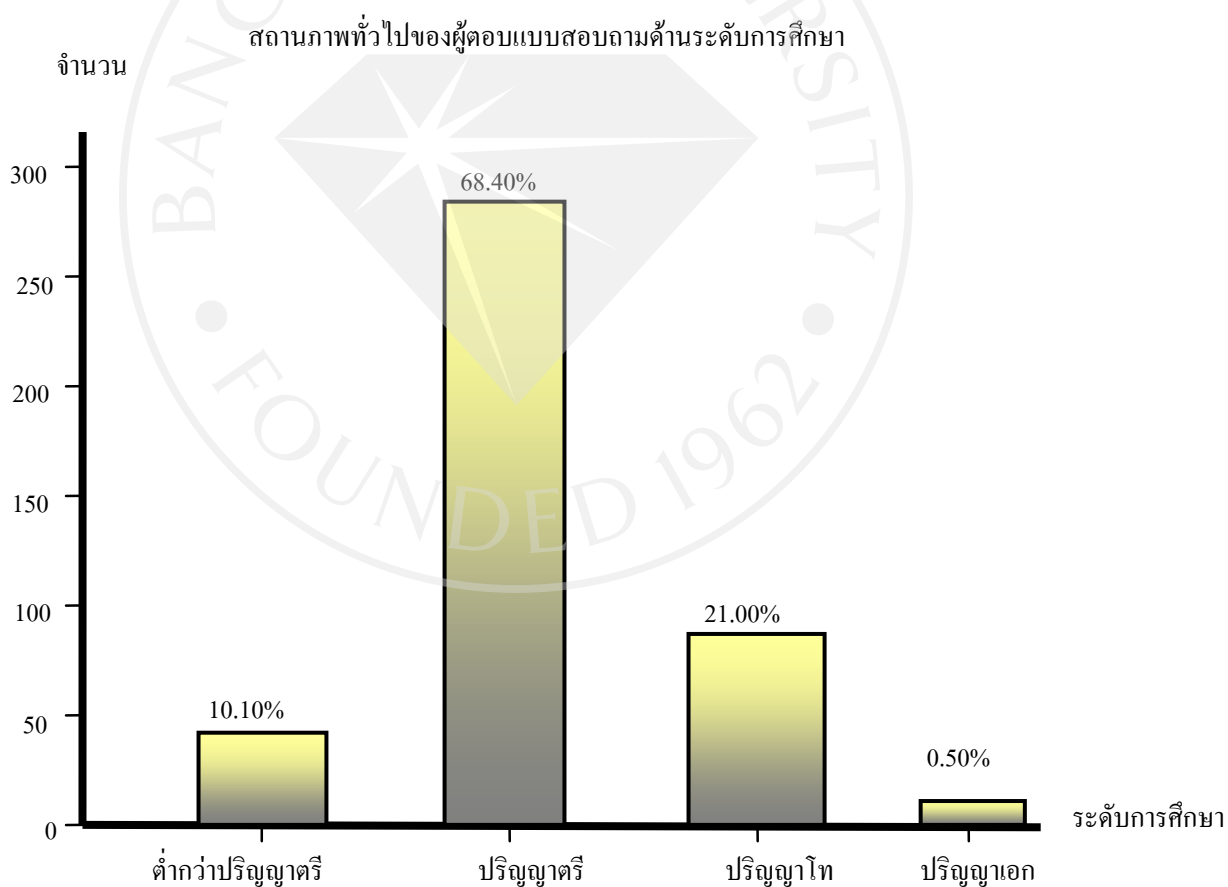
4. ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 68.40 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	42	10.10
	ปริญญาตรี	284	68.40
	ปริญญาโท	87	21.00
	ปริญญาเอก	2	0.50
	รวม	415	100.0

ภาพที่ 4.4: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา

5. ตำแหน่งงาน

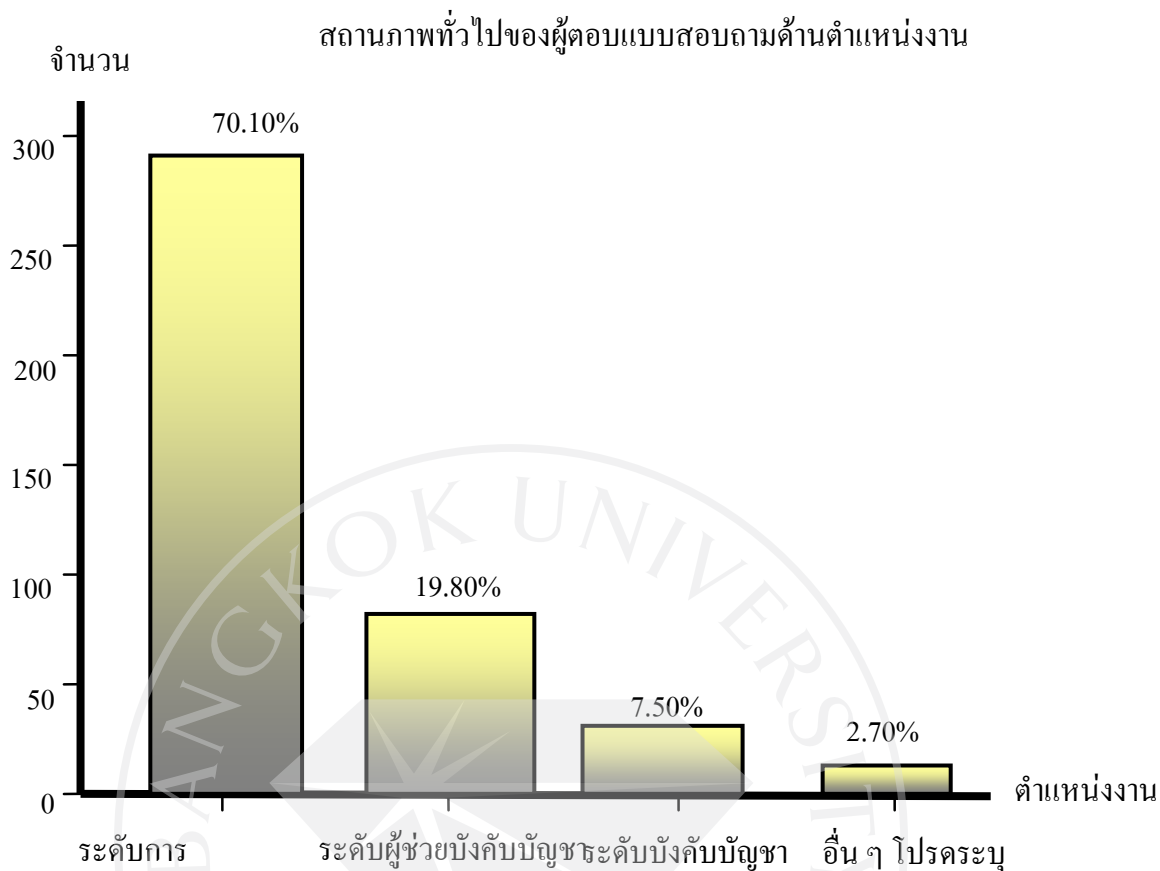
จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีตำแหน่งระดับปฏิบัติการมากที่สุด จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10 รองลงมาคือ ระดับผู้ช่วยบังคับบัญชา จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80 และส่วนที่เป็นระดับอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นระดับพนักงาน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับตำแหน่งงาน

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งงาน	ระดับปฏิบัติการ	291	70.10
	ระดับผู้ช่วยบังคับบัญชา	82	19.80
	ระดับบังคับบัญชา	31	7.50
	อื่น ๆ โปรระบุ	11	2.70
	รวม	415	100.0

ภาพที่ 4.5: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านตำแหน่งงาน

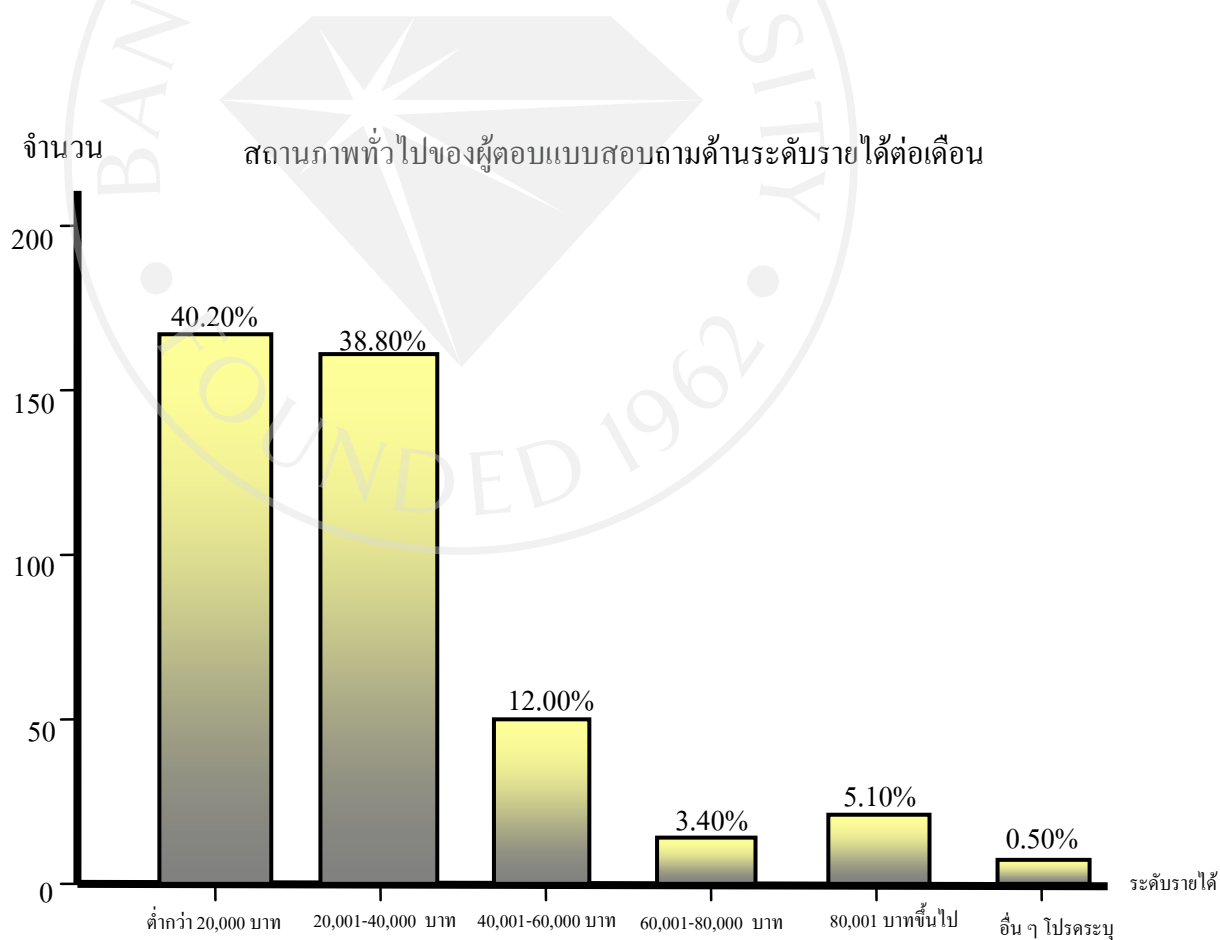
4.2.6 ระดับรายได้ต่อเดือน

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท มากที่สุด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 รองลงมาคือ 20,001-40,000 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 และส่วนที่เป็นระดับอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าของกิจการ จึงมีรายได้ต่อเดือนที่ไม่แน่นอน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามระดับรายได้ต่อเดือน

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
ระดับรายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 20,000 บาท	167	40.20
	20,001-40,000 บาท	161	38.80
	40,001-60,000 บาท	50	12.00
	60,001-80,000 บาท	14	3.40
	80,001 บาทขึ้นไป	21	5.10
	อื่นๆ ไปรกระบุ	2	0.50
รวม		415	100.0

ภาพที่ 4.6: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับรายได้ต่อเดือน

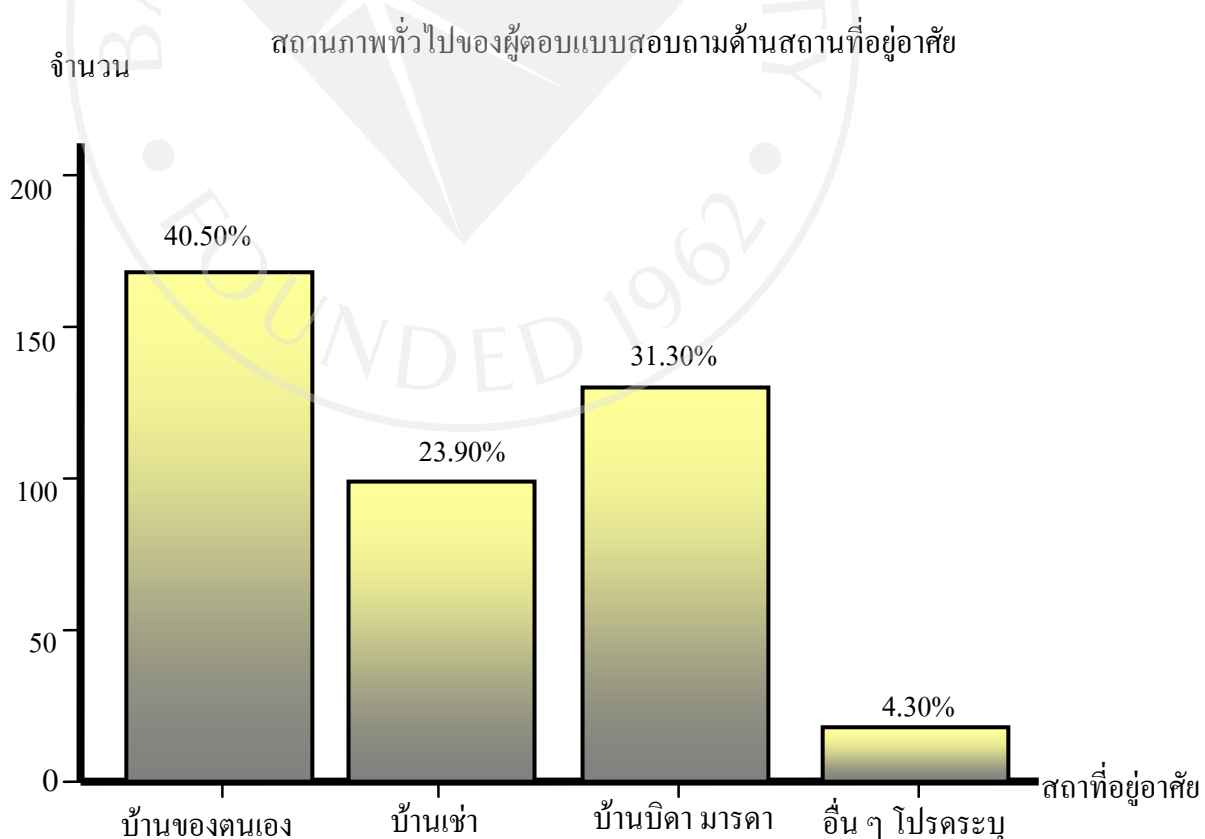
4.2.7 สถานที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีบ้านของตนเองมากที่สุด จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมาคืออยู่บ้านบิดา มารดา จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 31.30 และส่วนที่เป็นระดับอื่นๆ ส่วนใหญ่จะอยู่อพาทเมนต์หรือห้องเช่า จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 ส่วนที่เหลืออยู่บ้านเช่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานที่อยู่อาศัย

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
สถานที่อยู่อาศัย	บ้านของตนเอง	168	40.50
	บ้านเช่า	99	23.90
	บ้านบิดา มารดา	130	31.30
	อื่น ๆ ไปรกระบุ	18	4.30
รวม		415	100.0

ภาพที่ 4.7: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านสถานที่อยู่อาศัย

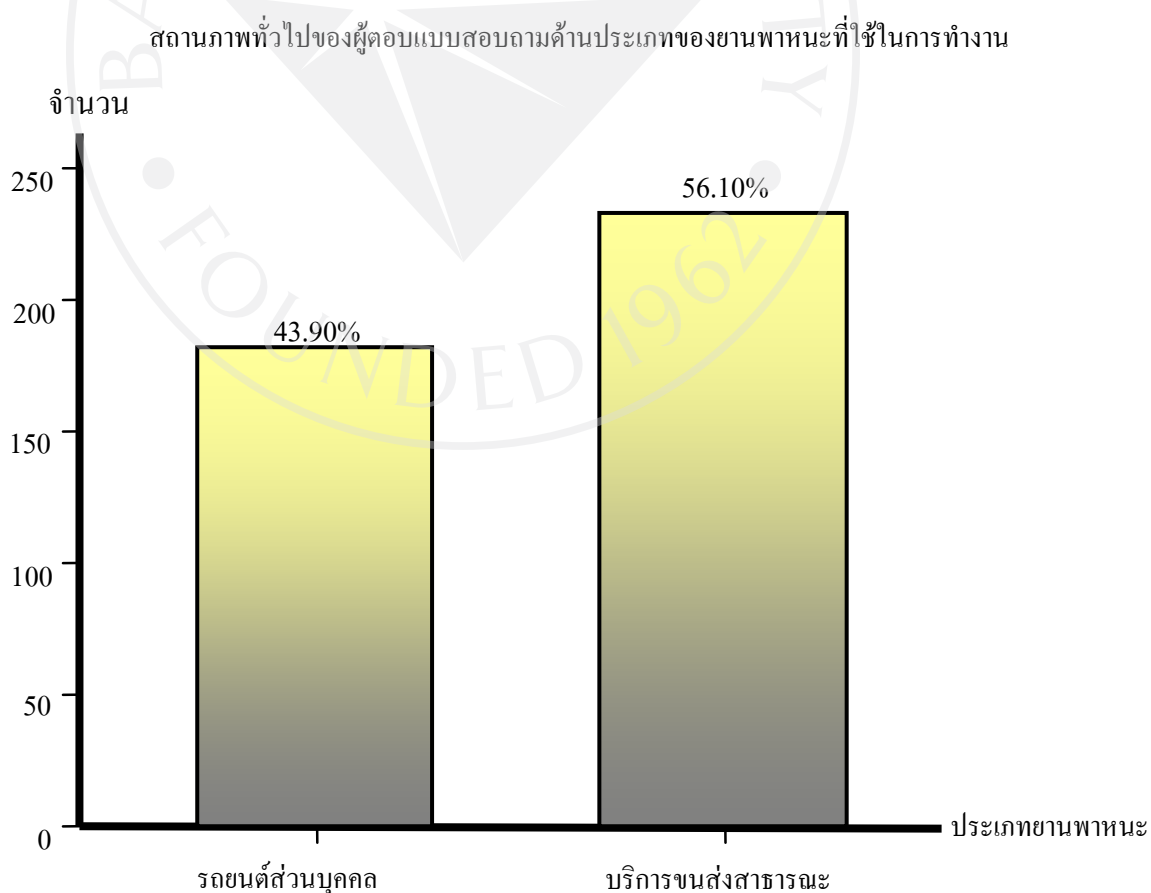
4.2.8 ประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการทำงาน

จากการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครใช้บริการขนส่งสาธารณะมาทำงานมากที่สุด จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 และได้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลมาทำงานจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 ถือว่ามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13: คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการทำงาน

คุณลักษณะทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการทำงาน	รถยนต์ส่วนบุคคล	182	43.90
	บริการขนส่งสาธารณะ	233	56.10
รวม		415	100.00

ภาพที่ 4.8: แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการทำงาน

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. สมมติฐานข้อที่ 1

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ตารางที่ 4.14: Descriptive Statistics ของอัตราดอกเบี้ยต่อภาวะการครองชีพ

	Mean	Std. Deviation	N
LivingPrivate	3.9012	.72056	415
Interest	2.9246	.84654	415

จากตารางที่ 4.14 จากจำนวนพนักงานบริษัท 415 คน พบว่า ตัวแปรภาวะการครองชีพมีค่าเฉลี่ย 3.9012 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72056 และตัวแปรอัตราดอกเบี้ย มีค่าเฉลี่ย 2.9246 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .84654

ตารางที่ 4.15: Correlations ของอัตราดอกเบี้ยต่อภาวะการครองชีพ

		LivingPrivate	Interest
Pearson Correlation	LivingPrivate	1.000	.355
	Interest	.355	1.000
Sig. (1-tailed)	LivingPrivate	.	.000
	Interest	.000	.
N	LivingPrivate	415	415
	Interest	415	415

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของตัวแปรภาวะการครองชีพและอัตราดอกเบี้ย มีค่าเท่ากับ .355 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันและในทิศทางเดียวกัน

ค่า Sig (1-tailed) มีค่า 0.000 มีค่าน้อยกว่า $\alpha = 0.05$ นั่นคือ (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.16: Model Summary ของอัตราดอกเบี้ยต่อภาวะการครองชีพ

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.355(a)	.126	.124	.67439

a Predictors: (Constant), Interest

จากตารางที่ 4.16 พบว่า

ค่า Adjusted $R^2 = .126$ หมายความว่า ภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทแตกต่างกันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปต่างกัน 12.6%

ตารางที่ 4.17: การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ ANOVA

ANOVA ^b						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	27.117	1	27.117	59.624	.000 ^a
	Residual	187.832	413	.455		
	Total	214.949	414			

a. Predictors: (Constant), Interest

b. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.17 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติ F

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ F มีค่า 59.624

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ F = .000 < α (.05)

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัท ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.18: การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติ

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	3.017	.119		25.311	.000	2.783	3.251
	Interest	.302	.039	.355	7.722	.000	.225	.379

a. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.18 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติ t

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ t มีค่า 7.722

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ $t = .000 < \alpha (.05)$

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. สมมติฐานข้อที่ 2

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ตารางที่ 4.19: Descriptive Statistics ของดัชนีราคาผู้บริโภคต่อภาวะการครองชีพ

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
LivingPrivate	3.9012	.72056	415
CPI	3.9333	.61992	415

จากตารางที่ 4.19 จากจำนวนพนักงานบริษัท 415 คน พบว่า ตัวแปรภาวะการครองชีพมีค่าเฉลี่ย 3.9012 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72056 และตัวแปรดัชนีราคาผู้บริโภค มีค่าเฉลี่ย 3.9333 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .61992

ตารางที่ 4.20: Correlations ของอัตราดอกเบี้ยต่อภาวะการครองชีพ

		LivingPrivate	CPI
Pearson Correlation	LivingPrivate	1.000	.534
	CPI	.534	1.000
Sig. (1-tailed)	LivingPrivate	.	.000
	CPI	.000	.
N	LivingPrivate	415	415
	CPI	415	415

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของตัวแปรภาวะการครองชีพและดัชนีราคาผู้บริโภค มีค่าเท่ากับ .534 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันและในทิศทางเดียวกัน

ค่า Sig (1-tailed) มีค่า 0.000 มีค่าน้อยกว่า $\alpha = 0.05$ นั่นคือ (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.21: Model Summary ของดัชนีราคาผู้บริโภคต่อภาวะการครองชีพ

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.534 ^a	.285	.283	.61002

a. Predictors: (Constant), CPI

จากตารางที่ 4.21 พบว่า

ค่า Adjusted $R^2 = .285$ หมายความว่า ภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทแตกต่างกันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปต่างกัน 28.5%

ตารางที่ 4.22: การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ ANOVA

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	61.261	1	61.261	164.624	.000 ^a
	Residual	153.688	413	.372		
	Total	214.949	414			

a. Predictors: (Constant), CPI

b. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.22 การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติ F

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ F มีค่า 164.624

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ F = .000 < α (.05)

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.23: การทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยใช้ค่าสถิติ t

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	1.460	.193		7.584	.000	1.082	1.839
	CPI	.621	.048	.534	12.831	.000	.525	.716

a. Dependent Variable: LivingPrivate

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดัชนีราคาผู้บริโภคไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ t มีค่า 12.831

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ $t = .000 < \alpha (.05)$

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3. สมมติฐานข้อที่ 3

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ตารางที่ 4.24: Descriptive Statistics ของราคาน้ำมันต่อภาวะการครองชีพ

	Mean	Std. Deviation	N
LivingPrivate	3.9012	.72056	415
Oil	3.7398	.77742	415

จากตารางที่ 4.24 จากจำนวนพนักงานบริษัท 415 คน พบว่า ตัวแปรภาวะการครองชีพมีค่าเฉลี่ย 3.9012 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72056 และตัวแปรราคาน้ำมันมีค่าเฉลี่ย 3.7398 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .77742

ตารางที่ 4.25: Correlations ของอัตราราคาน้ำมันต่อภาวะการครองชีพ

		LivingPrivate	Oil
Pearson Correlation	LivingPrivate	1.000	.665
	Oil	.665	1.000
Sig. (1-tailed)	LivingPrivate	.	.000
	Oil	.000	.
N	LivingPrivate	415	415
	Oil	415	415

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของตัวแปรภาวะการครองชีพและราคาน้ำมัน มีค่าเท่ากับ .665 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันและในทิศทางเดียวกัน

ค่า Sig (1-tailed) มีค่า 0.000 มีค่าน้อยกว่า $\alpha = 0.05$ นั่นคือ (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.26: Model Summary ของราคาน้ำมันต่อภาวะการครองชีพ

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.665 ^a	.443	.441	.53849

a. Predictors: (Constant), Oil

a Predictors: (Constant), Interest

จากตารางที่ 4.26 พบว่า

ค่า Adjusted $R^2 = .443$ หมายความว่า ภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทแตกต่างกันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลงไปต่างกัน 44.3%

ตารางที่ 4.27: การทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยใช้ ANOVA

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	95.190	1	95.190	328.268	.000 ^a
	Residual	119.760	413	.290		
	Total	214.949	414			

a. Predictors: (Constant), Oil

b. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.27 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยใช้ค่าสถิติ F

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ F มีค่า 328.268

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ F = .000 < α (.05)

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.28: การทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยใช้ค่าสถิติ

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	1.595	.130		12.263	.000	1.339	1.850
	Oil	.617	.034	.665	18.118	.000	.550	.684

a. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.28 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยใช้ค่าสถิติ t

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ t มีค่า 18.118

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ t = .000 < α (.05)

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4. สมมติฐานข้อที่ 4

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ตารางที่ 4.29: Descriptive Statistics ของอัตราเงินเฟ้อต่อภาวะการครองชีพ

	Mean	Std. Deviation	N
LivingPrivate	3.9012	.72056	415
Inflation	3.7123	.78144	415

จากตารางที่ 4.29 จากจำนวนพนักงานบริษัท 415 คน พบว่า ตัวแปรภาวะการครองชีพมีค่าเฉลี่ย 3.9012 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .72056 และตัวแปรอัตราเงินเฟ้อ มีค่าเฉลี่ย 3.7123 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .78144

ตารางที่ 4.30: Correlations ของอัตราเงินเฟ้อต่อภาวะการครองชีพ

		LivingPrivate	Inflation
Pearson Correlation	LivingPrivate	1.000	.574
	Inflation	.574	1.000
Sig. (1-tailed)	LivingPrivate	.	.000
	Inflation	.000	.
N	LivingPrivate	415	415
	Inflation	415	415

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของตัวแปรภาวะการครองชีพและอัตราเงินเฟ้อ มีค่าเท่ากับ .574 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันและในทิศทางเดียวกัน

ค่า Sig (1-tailed) มีค่า 0.000 มีค่าน้อยกว่า $\alpha = 0.05$ นั่นคือ (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.31: Model Summary ของอัตราเงินเฟ้อต่อภาวะการครองชีพ

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.574(a)	.329	.328	.59075

a Predictors: (Constant), Inflation

จากตารางที่ 4.31 พบว่า

ค่า Adjusted $R^2 = .329$ หมายความว่า ภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทแตกต่างกันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อที่เปลี่ยนแปลงไปต่างกัน 32.9%

ตารางที่ 4.32: การทดสอบสมมติฐานที่ 4 โดยใช้ ANOVA

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	70.819	1	70.819	202.928	.000 ^a
	Residual	144.131	413	.349		
	Total	214.949	414			

a. Predictors: (Constant), Inflation

b. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.32 การทดสอบสมมติฐานที่ 4 โดยใช้ค่าสถิติ F

H₀: การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานH₁: การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ F มีค่า 202.928

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ F = .000 < α (.05)จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H₀ (ยอมรับ H₁) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.33: การทดสอบสมมติฐานที่ 4 โดยใช้ค่าสถิติ t

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95% Confidence Interval for B	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	1.936	.141		13.739	.000	1.659	2.213
	Inflation	.529	.037	.574	14.245	.000	.456	.602

a. Dependent Variable: LivingPrivate

จากตารางที่ 4.33 การทดสอบสมมติฐานที่ 4 โดยใช้ค่าสถิติ t

H₀: การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานH₁: การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงาน

ค่าสถิติทดสอบ t มีค่า 14.245

ค่า Sig. ของสถิติทดสอบ $t = .000 < \alpha (.05)$

จึงสรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 (ยอมรับ H_1) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ส่วนที่ 4 การทดสอบวิธีอื่น ๆ

1. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานค่าสถิติ t-test พบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -1.12, p = 0.27$) เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกันทุกด้าน ดังรายละเอียดตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		T	P
	Mean	SD.	Mean	SD.		
อัตราดอกเบี้ย	2.91	0.90	2.94	0.81	-0.32	0.75
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.92	0.63	3.95	0.62	-0.49	0.63
ราคาน้ำมัน	3.68	0.83	3.78	0.73	-1.37	0.17
อัตราเงินเฟ้อ	3.68	0.83	3.78	0.73	-1.37	0.17
รวม	3.55	0.64	3.61	0.58	-1.12	0.27

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุที่ต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุ ที่ปรากฏในตารางที่ 4.35 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานด้านการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-Test) พบว่า

พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = 0.94, P = 0.44$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกันในทุกด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.35: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ

ผลกระทบของ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ต่อภาวะ การครองชีพ	ต่ำกว่า 25 ปี (n = 98)		26-35 ปี (n = 223)		36-45 ปี (n = 80)		46-55 ปี (n = 13)		55 ปี ขึ้นไป (n = 1)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
อัตราดอกเบี้ย	2.85	0.83	2.92	0.83	2.99	0.99	3.08	1.01	3.28	-
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.84	0.69	3.93	.591	4.03	0.59	4.13	0.70	4.00	-
ราคาน้ำมัน	3.81	0.73	3.70	0.82	3.70	0.73	4.19	0.54	3.60	-
อัตราเงินเฟ้อ	3.81	0.73	3.70	0.82	3.70	0.73	4.18	0.54	3.60	-
รวม	3.58	0.61	3.56	0.60	3.60	0.60	3.89	0.57	3.62	-

ตารางที่ 4.36: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อ
 ภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
 สถานภาพด้านอายุ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
อัตราดอกเบี้ย	ระหว่างกลุ่ม	4	1.27	0.32		
					0.44	0.78
	ภายในกลุ่ม	410	295.41	.721		
	รวม	414	296.68			
ดัชนีราคาผู้บริโภค	ระหว่างกลุ่ม	4	2.06	0.51		
					1.34	0.25
	ภายในกลุ่ม	410	157.05	0.38		
	รวม	414	159.10			
ราคาน้ำมัน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.51	0.88		
					1.46	0.21
	ภายในกลุ่ม	410	246.70	0.60		
	รวม	414	250.21			
อัตราเงินเฟ้อ	ระหว่างกลุ่ม	4	3.51	0.88		
					1.46	0.21
	ภายในกลุ่ม	410	246.70	0.60		
	รวม	414	250.21			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.07	0.27		
					0.94	0.44
	ภายในกลุ่ม	410	143.83	0.35		
	รวม	414	144.90			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพแตกต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามสถานภาพที่ปรากฏในตารางที่ 4.37 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานด้านการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (F-Test) พบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 6.56, p = 0.002$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทุกด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.37: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	โสด (n = 279)		สมรส (n = 128)		ม่าย/หย่า/ แยกกันอยู่ (n = 8)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
อัตราดอกเบี้ย	2.85	0.89	3.09	0.91	2.80	0.87
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.87	0.63	4.09	0.58	3.65	0.59
ราคาน้ำมัน	3.68	0.80	3.88	0.71	3.38	0.54
อัตราเงินเฟ้อ	3.68	0.80	3.88	0.71	3.38	0.54
รวม	3.52	0.61	3.74	0.58	3.30	0.43

ตารางที่ 4.38: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
อัตราดอกเบี้ย	ระหว่างกลุ่ม	2	5.11	2.55		
					3.61	0.028*
	ภายในกลุ่ม	412	291.57	0.71		
	รวม	414	296.68			
ดัชนีราคาผู้บริโภค	ระหว่างกลุ่ม	2	4.71	2.35		
					6.28	0.002*
	ภายในกลุ่ม	412	154.39	0.38		
	รวม	414	159.10			
ราคาน้ำมัน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.61	2.31		
					3.87	0.02*
	ภายในกลุ่ม	412	245.60	0.60		
	รวม	414	250.21			
อัตราเงินเฟ้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.61	2.31		
					3.87	0.02*
	ภายในกลุ่ม	412	245.60	0.60		
	รวม	414	250.21			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.69	2.35		
					6.56	0.002*
	ภายในกลุ่ม	412	140.21	0.34		
	รวม	414	144.90			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามสถานภาพ พบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

มากกว่าพนักงานที่มีสถานภาพโสด และม่าย/หย่า/แยกกันอยู่ทุกด้านของปัจจัยทางเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.39: แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเซฟเฟ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ค่าเฉลี่ย	สถานภาพ	โสด (n = 279)	สมรส (n = 128)	ม่าย/หย่า/ แยกกันอยู่ (n = 8)
อัตราดอกเบี้ย	2.85	โสด	-	-0.24*	0.45
	3.09	สมรส			0.29
	2.80	ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่			-
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.87	โสด	-	-0.21*	0.23
	4.09	สมรส		-	0.44
	3.65	ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่			-
ราคาน้ำมัน	3.68	โสด	-	-0.20*	0.31
	3.88	สมรส		-	0.51
	3.38	ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่			
อัตราเงินเฟ้อ	3.68	โสด	-	-0.20*	0.31
	3.88	สมรส		-	0.51
	3.38	ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่			-
รวม	3.58	โสด	-	-0.22*	0.20
	3.80	สมรส		-	0.42
	3.38	ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่			

4. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามสถานภาพที่ปรากฏในตารางที่ 4.40 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมุติฐานด้านการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (F-Test) พบว่าพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.26, p = 0.08$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านอัตราดอกเบี้ย และดัชนีราคาผู้บริโภคที่ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.40: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 42)		ปริญญาตรี 26-35 ปี (n = 284)		ปริญญาโท (n = 87)		ปริญญาเอก (n = 2)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
อัตราดอกเบี้ย	3.10	0.94	2.88	0.81	2.99	0.91	2.50	0.71
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.88	0.74	3.90	0.63	4.08	0.50	3.58	0.12
ราคาน้ำมัน	4.08	0.74	3.70	0.74	3.71	0.88	3.50	0.99
อัตราเงินเฟ้อ	4.08	0.74	3.70	0.74	3.71	0.88	3.50	0.99
รวม	3.78	0.63	3.54	0.57	3.62	0.67	3.27	0.35

ตารางที่ 4.41: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
อัตราดอกเบี้ย	ระหว่างกลุ่ม	3	2.41	0.80		
					1.12	0.34
	ภายในกลุ่ม	411	294.28	0.72		
	รวม	414	296.69			
ดัชนีราคาผู้บริโภค	ระหว่างกลุ่ม	3	2.64	0.88		
					2.32	0.08
	ภายในกลุ่ม	411	156.46	0.38		
	รวม	414	159.10			
ราคาน้ำมัน	ระหว่างกลุ่ม	3	5.38	1.80		
					3.02	0.03*
	ภายในกลุ่ม	411	244.83	0.60		
	รวม	414	250.21			
อัตราเงินเฟ้อ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.39	1.80		
					3.02	0.03*
	ภายในกลุ่ม	411	244.83	0.60		
	รวม	414	250.21			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.16	0.72		
					2.26	0.08
	ภายในกลุ่ม	411	212.79	0.52		
	รวม	414	214.95			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า พนักงานในเขต

กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ทางด้านราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42: แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ

ของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ

ผลกระทบของ ปัจจัยทาง เศรษฐกิจต่อ ภาวะการ ครองชีพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี (n = 42)	ปริญญาตรี (n = 284)	ปริญญาโท (n = 87)	ปริญญา เอก (n = 2)
ราคาน้ำมัน	4.08	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	0.38*	0.36	0.58
	3.70	ปริญญาตรี		-	-0.12	0.20
	3.71	ปริญญาโท			-	0.21
	3.50	ปริญญาเอก				-
อัตราเงินเฟ้อ	4.08	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	0.38*	0.36	0.58
	3.70	ปริญญาตรี		-	-0.12	0.20
	3.71	ปริญญาโท			-	0.21
	3.50	ปริญญาเอก				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่าระดับการศึกษาต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ทางด้านราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อ ได้แก่ กลุ่มที่มีการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

5. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามตำแหน่งงานที่ปรากฏในตารางที่ 4.43 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานด้านการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (F-Test) พบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีตำแหน่งงานที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 0.14, p = 0.94$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับตำแหน่งงานที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านอัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้อ ที่ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านดัชนีราคาผู้บริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.44

ตารางที่ 4.43: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่งงาน

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ระดับปฏิบัติงาน (n = 291)		ระดับผู้ช่วย บังคับบัญชา (n = 82)		ระดับบังคับ บัญชา (n = 31)		อื่น ๆ ปรตระบุ (n=11)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
อัตราดอกเบี้ย	2.90	0.84	3.12	0.83	2.71	0.98	2.75	0.66
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.96	0.63	3.75	0.59	4.18	0.56	3.95	0.48
ราคาน้ำมัน	3.75	0.78	3.73	0.74	3.59	0.80	3.59	0.86
อัตราเงินเฟ้อ	3.75	0.78	3.73	0.74	3.59	0.80	3.89	0.86
รวม	3.59	0.61	3.58	0.57	3.52	0.64	3.62	0.61

ตารางที่ 4.44: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
อัตราดอกเบี้ย	ระหว่างกลุ่ม	3	5.03	1.68		
					2.36	0.07
	ภายในกลุ่ม	411	291.65	0.71		
	รวม	414	296.68			
ดัชนีราคาผู้บริโภค	ระหว่างกลุ่ม	3	4.93	1.64		
					4.38	0.005*
	ภายในกลุ่ม	411	154.17	0.38		
	รวม	414	159.10			
ราคาน้ำมัน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.97	0.32		
					0.53	0.66
	ภายในกลุ่ม	411	249.24	0.61		
	รวม	414	250.21			
อัตราเงินเฟ้อ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.97	0.32		
					0.53	0.66
	ภายในกลุ่ม	411	249.24	0.61		
	รวม	414	250.21			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.35	0.12		
					0.14	0.94
	ภายในกลุ่ม	411	144.55	0.35		
	รวม	414	144.90			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับตำแหน่งงานพบว่า พนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับตำแหน่งงานผู้บังคับบัญชาได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่

เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานในระดับการปฏิบัติงาน ระดับผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา และระดับอื่น ๆ ทางด้านดัชนีราคาผู้บริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.45

ตารางที่ 4.45: แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่โดยวิธีการเซฟเฟ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา	ระดับปฏิบัติงาน (n = 291)	ระดับผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา (n = 82)	ระดับบังคับบัญชา (n = 31)	อื่น ๆ โปรดระบุ (n = 11)
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.96	ระดับปฏิบัติงาน	-			
	3.75	ระดับผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา	-0.21	-	-0.43*	-0.21
	4.18	ระดับบังคับบัญชา	0.22		-	0.21
	3.95	อื่น ๆ โปรดระบุ	-0.003			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.45 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามตำแหน่งงานเป็นรายคู่พบว่าระดับตำแหน่งงาน ต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ทางด้านดัชนีราคาผู้บริโภค ได้แก่ กลุ่มที่มีตำแหน่งงานระดับผู้บังคับบัญชาได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มที่มีตำแหน่งระดับผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา

6. พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพแตกต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครจําแนกตามระดับรายได้ที่ปรากฏในตารางที่ 4.46 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมุติฐานด้านการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (F-Test) พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.33, p = 0.04$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับรายได้ที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านอัตราดอกเบี้ย และดัชนีราคาผู้บริโภคไม่แตกต่างกัน แต่ด้านราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.47

ตารางที่ 4.46: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จําแนกตามระดับรายได้

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ต่ำกว่า 20,000 บาท (n = 167)		20,001-40,000 บาท (n = 161)		40,001-60,000 บาท (n = 50)		60,001-80,000 บาท (n = 14)		80,001 บาทขึ้นไป (n = 21)		อื่น ๆ โปรดระบุ (n = 2)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
อัตราดอกเบี้ย	2.95	0.79	2.88	0.85	2.83	0.85	3.27	1.13	3.04	1.01	2.79	0.30
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.92	0.65	3.88	0.06	3.94	0.63	4.07	0.59	4.32	0.44	3.50	0.00
ราคาน้ำมัน	3.87	0.71	3.60	0.80	3.67	0.72	3.91	1.01	3.89	0.92	3.10	0.42
อัตราเงินเฟ้อ	3.87	0.71	3.60	0.80	3.67	0.72	3.91	1.01	3.89	0.92	3.10	0.42
รวม	3.74	0.54	3.55	0.58	3.69	0.58	3.80	0.83	3.82	0.74	3.17	0.74

ตารางที่ 4.47: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
อัตราดอกเบี้ย	ระหว่างกลุ่ม	5	2.80	0.56		
					0.78	0.57
	ภายในกลุ่ม	409	293.88	0.72		
	รวม	414	296.68			
ดัชนีราคาผู้บริโภค	ระหว่างกลุ่ม	5	4.17	0.83		
					2.20	0.05
	ภายในกลุ่ม	409	154.93	0.38		
	รวม	414	159.10			
ราคาน้ำมัน	ระหว่างกลุ่ม	5	7.77	1.55		
	ภายในกลุ่ม	409	242.44	0.59	2.62	0.02
	รวม	414	250.21			
อัตราเงินเฟ้อ	ระหว่างกลุ่ม	5	7.77	1.55		
					2.62	0.02
	ภายในกลุ่ม	409	242.44	0.59		
	รวม	414	250.21			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	4.44	0.89		
					3.33	0.04
	ภายในกลุ่ม	409	140.46	0.34		
	รวม	414	144.90			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบรายค่าของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามระดับรายได้ต่อเนื่องพบว่า พนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเนื่องระดับต่ำกว่า 20,000 บาท ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานที่มีรายได้ระดับ 20,001- 40,000 บาท 60,001-80,000

บาท 80,001 บาทขึ้นไป และระดับเงินเดือนต่าง ๆ ทางด้านภาวะการครองชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.48

ตารางที่ 4.48: แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับรายได้เป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า 20,000 บาท (n = 167)	20,001-40,000 บาท (n = 161)	40,001-60,000 บาท (n = 50)	60,001-80,000 บาท (n = 14)	80,001 บาทขึ้นไป (n = 21)	อื่น ๆ ไปรอดระบุ (n = 2)
ราคาน้ำมันและดัชนีราคาผู้บริโภค	3.87	ต่ำกว่า 20,000 บาท	-	0.30*	0.21	0.28	0.11	0.69
	3.60	20,001-40,000 บาท		-	0.05	-0.38	-0.16	0.96
	3.67	40,001-60,000 บาท			-	-0.24	-0.21	0.57
	3.91	60,001-80,000 บาท				-	0.22	-0.48
	3.89	80,001 บาทขึ้นไป					-	0.79
	3.10	อื่น ๆ ไปรอดระบุ						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจําแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนรายคู่ พบว่าระดับรายได้ต่อเดือนที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ทางด้านราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้อซึ่งมีค่าเท่ากันได้แก่ กลุ่มพนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนระดับต่ำกว่า 20,000 บาท ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มพนักงานที่มีรายได้ระดับ 20,001- 40,000 บาท

7. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานที่อยู่อาศัย ที่ต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกัน

จากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจําแนกตามตำแหน่งงานที่ปรากฏในตารางที่ 4.49 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานด้านการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (F-Test) พบว่าพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 1.44, p = 0.23$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานที่อยู่อาศัยที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.50

ตารางที่ 4.49: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จําแนกตามสถานที่อยู่อาศัย

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	บ้านของตนเอง (n = 168)		บ้านเช่า (n = 99)		บ้านบิดา มารดา (n = 130)		อื่น ๆ โปรดระบุ (n = 18)	
	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD	Mean	SD
อัตราดอกเบี้ย	2.98	0.90	3.03	0.88	2.81	0.74	2.64	0.74
ดัชนีราคาผู้บริโภค	3.97	0.65	3.96	0.57	3.86	0.64	3.96	0.46
ราคาน้ำมัน	3.76	0.75	3.80	0.73	3.66	0.85	3.79	0.76
อัตราเงินเฟ้อ	3.76	0.75	3.80	0.73	3.66	0.85	3.79	0.76
รวม	3.61	0.62	3.65	0.57	3.50	0.61	3.55	0.54

ตารางที่ 4.50: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการ
ครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่อยู่อาศัย

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
อัตราดอกเบี้ย	ระหว่างกลุ่ม	3	4.73	1.58		
					2.22	0.09
	ภายในกลุ่ม	411	291.95	0.71		
	รวม	414	296.68			
ดัชนีราคาผู้บริโภค	ระหว่างกลุ่ม	3	1.13	0.38		
					0.98	0.40
	ภายในกลุ่ม	411	157.97	0.38		
	รวม	414	159.100			
ราคาน้ำมัน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.21	0.40		
					0.67	0.57
	ภายในกลุ่ม	411	249.00	0.61		
	รวม	414	250.21			
อัตราเงินเฟ้อ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.21	0.40		
					0.67	0.57
	ภายในกลุ่ม	411	249.00	0.61		
	รวม	414	250.21			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.53	0.51		
					1.44	0.23
	ภายในกลุ่ม	411	143.37	0.35		
	รวม	414	144.90			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ประเภทยานพาหนะมาทำงานได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานค่าสถิติ t-test พบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ประเภทยานพาหนะมาทำงานที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 1.79, p = 0.07$) เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ยานพาหนะมาทำงานต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพแตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปพนักงานที่ใช้รถยนต์จะได้รับผลกระทบมากกว่าพนักงานที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะ และด้านดัชนีราคาผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปพนักงานที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะได้รับผลกระทบมากกว่าพนักงานที่ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลมาทำงาน ดังรายละเอียดตารางที่ 4.51

ตารางที่ 4.51: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลกระทบปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทพาหนะที่ใช้ในการทำงาน

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	รถยนต์ส่วนบุคคล		บริการขนส่งสาธารณะ		T	P
	Mean	SD.	Mean	SD.		
อัตราดอกเบี้ย	3.05	0.90	2.82	0.79	2.75	0.006*
ดัชนีราคาผู้บริโภค	4.00	0.58	3.8791	0.64	2.02	0.044*
ราคาน้ำมัน	3.80	0.77	3.69	0.78	1.37	0.17
อัตราเงินเฟ้อ	3.80	0.77	3.69	0.78	1.37	0.17
รวม	3.66	0.62	3.52	0.59	2.39	0.18

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมในการใช้ชีวิต

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน และเงินเพื่อต่อภาวะการครองชีพ

จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน และเงินเพื่อต่อภาวะการครองชีพ พบว่า จากแบบสอบถามทั้งหมด 415 ชุด มีผู้ตอบในส่วนของข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จำนวน 264 ชุด คิดเป็นร้อยละ 63.61 ส่วนที่เหลือเป็นผู้ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คิดเป็นร้อยละ 36.39 ดังรายละเอียดตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.52: แสดงร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้ตอบ/ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	264	63.61
ผู้ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	151	36.39
รวม	415	100

ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.53: ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิต	ความถี่	ร้อยละ
1.	วางแผนการเงิน สร้างวินัยทางการเงิน	72	27.27
2.	ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	63	23.86
3.	ประหยัดค่าใช้จ่ายและออมเงินมากขึ้น	45	17.05
4.	นำเงินฝากธนาคารและลงทุนด้านอื่นๆ	25	9.47
5.	ติดตามข่าวสาร ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์	22	8.33
6.	จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในแต่ละเดือน	18	6.82
7.	ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของในหลวง	10	3.79
8.	วางแผนการเดินทาง	5	1.89
9.	หางานเสริมเพื่อเพิ่มรายได้	4	1.52
รวม		264	100

จากตารางที่ 4.53 ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปโดยวางแผนการเงิน สร้างวินัยทางการเงิน ร้อยละ 27.27 รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะและแนวทางในการใช้ชีวิตโดยลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น การลดซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย การลดซื้อเสื้อผ้า การลดการท่องเที่ยว การลดการบันเทิงนอกบ้าน ร้อยละ 23.86 นอกเหนือจากนั้นการประหยัดค่าใช้จ่ายและออมเงินมากขึ้นยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามนำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ร้อยละ 17.05

ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเงินฝากธนาคารและลงทุนด้านอื่นๆ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ เป็นต้น เพื่อได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยมากขึ้น ร้อยละ 9.47 ในสถานการณ์ปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามต้องติดตามข่าวสารทางเศรษฐกิจมากขึ้นเพื่อจะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ เช่น สถานการณ์การขึ้นราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ยของธนาคาร ร้อยละ 8.33 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามได้จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในแต่ละเดือนอย่างเป็นระบบ มีการแบ่งสัดส่วนที่ชัดเจนและใช้บัตรเครดิตให้น้อยลงและเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ร้อยละ 6.82 ผู้ตอบแบบสอบถามยังได้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของในหลวงในการดำเนินชีวิต ร้อยละ 3.79 ผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวทางในการวางแผนการเดินทางก่อนออกจากบ้านและใช้บริการรถขนส่ง

มากขึ้น หรือถ้ามีความจำเป็นต้องใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามจะตรวจสอบเส้นทางก่อนเสมอเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ร้อยละ 1.89 สุดท้ายผู้ตอบแบบสอบถามยังได้หางานเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น ร้อยละ 1.52

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาการปรับตัวพฤติกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

การศึกษาค้นคว้าได้กำหนดกรอบแนวความคิด ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับรายได้ต่อเดือน สถานที่อยู่อาศัย และประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการทำงาน ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อ ต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการศึกษา คือ ค้นคว้าจากเอกสารและเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 500 ชุด ได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดรวม 415 ชุด คิดเป็น 83% ของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science) ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจในภาพรวมมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏ ดังนี้

1. ด้านอัตราดอกเบี้ย จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนจะใช้จ่ายเงินน้อยลงเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลง เช่น การซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค กิจกรรมเพื่อเข้าสู่สังคม เช่น การหาความ

ตำราญ หรือพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้านมากที่สุด และอันดับสุดท้ายพนักงานคิดว่าจากสถานการณ์อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไม่มีผลกระทบต่อการลงทุนแต่อย่างใด

2. ด้านดัชนีราคาผู้บริโภค จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบระดับมากที่สุด คือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นทำให้พนักงานมีอำนาจในการซื้อลดลง ในทางตรงกันข้ามถ้าราคาสินค้าลดลงทำให้พนักงานมีอำนาจในการซื้อเพิ่มมากขึ้น รองลงมาพนักงานคิดว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ และลำดับสุดท้ายพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครจะลดการบริโภคอาหารที่มีราคาสูง (รับประทานอาหารนอกบ้าน)

3. ด้านราคาน้ำมัน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านราคาน้ำมันมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พนักงานในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบระดับมากเป็นลำดับหนึ่งคือ การขึ้นราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อการเดินทางมาทำงานของพนักงานบริษัท รองลงมาคือ พนักงานบริษัทจะลดค่าใช้จ่ายด้านการบันเทิงนอกบ้านน้อยลงเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น และลำดับสุดท้ายพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครเลือกบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาถูกลงเมื่อสถานการณ์ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น

4. ด้านอัตราเงินเฟ้อ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอัตราเงินเฟ้อมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพนักงานในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบระดับมากเป็นลำดับหนึ่งคือ ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นพนักงานบริษัทจะลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการบันเทิงเริงรมย์ เช่น ภาพยนตร์ ฟังเพลง ไนต์คลับ ดิสโก้เธค รองลงมาคือ ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นพนักงานบริษัทจะลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการซื้อเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เข็มขัด รองเท้า และลำดับสุดท้าย ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นทำให้รายได้ของพนักงานไม่พอกับรายจ่ายเพื่อเป็นเงินหมุนเวียนภายในครอบครัว

5.1.2 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 58.60 ซึ่งมีอายุระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 68.40 มีตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10 มีระดับรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 40.20 ส่วนใหญ่พนักงานมีที่

อยู่อาศัยเป็นของตนเอง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 และส่วนใหญ่พนักงานใช้บริการขนส่งสาธารณะ จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานของปัจจัยอื่น ๆ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกันทุกด้าน

2. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

3. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทุกด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หลังจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพสมรสได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานที่มีสถานภาพโสด และม่าย/หย่า/แยกกันอยู่ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านอัตราดอกเบี้ย และดัชนีราคาผู้บริโภคที่ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หลังจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่าระดับการศึกษาต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ทางด้านราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อ ได้แก่ กลุ่มที่มีการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสรุปได้ว่า พนักงานเอกชนในเขต

กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ทางด้านราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีตำแหน่งงานที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับตำแหน่งงานที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านอัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน และอัตราเงินเฟ้อที่ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านดัชนีราคาผู้บริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หลังจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า ระดับตำแหน่งงาน ต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ทางด้านดัชนีราคาผู้บริโภค ได้แก่ กลุ่มที่มีตำแหน่งงานระดับผู้บังคับบัญชาได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มที่มีตำแหน่งระดับผู้ช่วยบังคับบัญชาและสรุปได้ว่าพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับตำแหน่งงานผู้บังคับบัญชาได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานในระดับการปฏิบัติงาน ระดับผู้ช่วยผู้บังคับบัญชา และระดับอื่น ๆ ทางด้านดัชนีราคาผู้บริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับรายได้ที่ต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทางด้านอัตราดอกเบี้ย และดัชนีราคาผู้บริโภคไม่แตกต่างกัน แต่ด้านราคาน้ำมันและ อัตราเงินเฟ้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หลังจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า พนักงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนระดับต่ำกว่า 20,000 บาท ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าพนักงานที่มีรายได้ระดับ 20,001- 40,000 บาท 60,001-80,000 บาท 80,001 บาทขึ้นไป และระดับเงินเดือนต่าง ๆ ทางด้านราคาน้ำมันและ อัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา

รายด้านพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานที่อยู่อาศัยที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ประเภทยานพาหนะมาทำงานที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ยานพาหนะมาทำงานต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพแตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปพนักงานที่ใช้รถยนต์จะได้รับผลกระทบมากกว่าพนักงานที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะ และด้านดัชนีราคาผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปพนักงานที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะได้รับผลกระทบมากกว่าพนักงานที่ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลมาทำงาน

5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานในภาพรวม

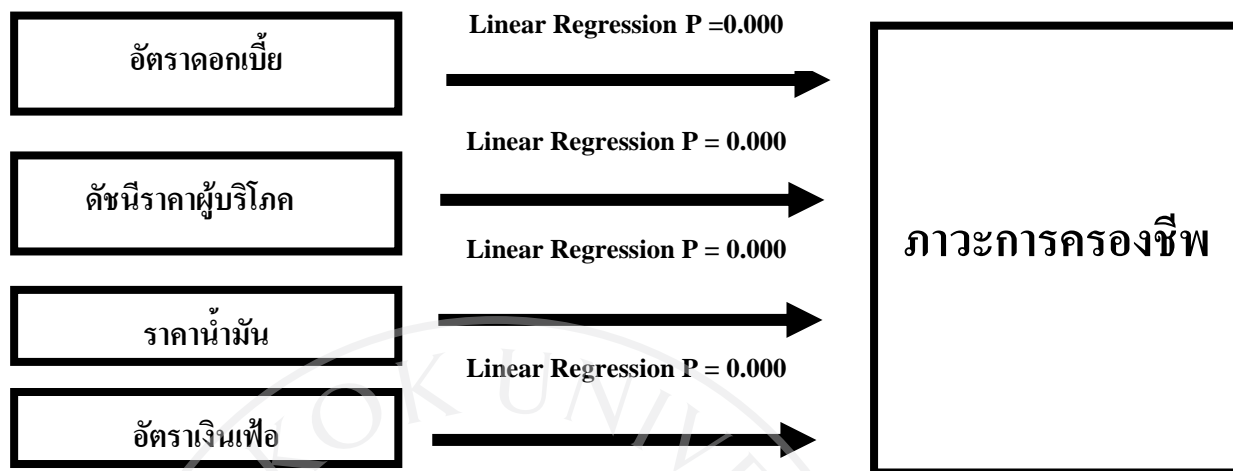
ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทุกด้านมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังจากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ปัจจัยภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทางด้านราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ย

จากผลการศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครตามกรอบแนวคิด สรุปได้ต่อไปนี้

ความเป็นไปได้ของปัจจัยต่าง ที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ ถึง 54% ส่วนที่เหลืออีก 46% เกิดจากปัจจัยของตัวเองแปรอื่น ๆ

ภาพที่ 5.1: ค่า Sig กรอบแนวความคิด

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ด้านอัตราดอกเบี้ย จากการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยไม่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ เพราะพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครไม่ได้มีเงินฝากจำนวนมาก จนสามารถที่จะนำดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน หรืออาจจะนำเงินไปลงกับกองทุน หรือในสินทรัพย์ตัวอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐศักดิ์ สายประเสริฐ (2543) พบว่าสาเหตุที่สมาชิกไม่นำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกไม่มีเงินเหลือฝาก และเห็นว่าสหกรณ์ไม่มีความมั่นคง สมาชิกสหกรณ์จึงเห็นว่า สหกรณ์ควรจะปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์โดยมีการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการฝาก - ถอนเงินให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกมากขึ้น ซึ่งหากสหกรณ์มีการปรับปรุงการดำเนินงานสมาชิกส่วนใหญ่ก็จะนำเงินฝากไว้กับสหกรณ์

2. ด้านดัชนีราคาผู้บริโภค จากการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะเมื่อระดับราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นมีผลทำให้พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบและเดือดร้อน พนักงานต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นกว่าเดิมแต่รายได้ต่อเดือนเท่าเดิม

ซึ่งรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีวิธีควบคุมดูแลการเปลี่ยนแปลงภาวะทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวพร ประชาเดชะ (2543) พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่มีความมั่นใจในภาวะทางเศรษฐกิจที่กำลังฟื้นตัวอยู่ในขณะนี้ จึงไม่กล้าที่จะใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องผลการวิจัยของนิรัตน์ชรา ชันธกร (2549) พบว่าถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคได้มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของโลก ทำให้ต้นทุนและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการผลิตเพิ่มสูงขึ้นของระดับราคาสินค้านั้น พนักงานบริษัทได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาวะทางเศรษฐกิจโดยติดตามสถานการณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการเปลี่ยนแปลง (ดัชนีราคาผู้บริโภคกรุงเทพฯ ชุดทั่วไปปี 2547-2551, สำนักงานดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์) เป็นการวัดค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้บริโภคตามมาตรฐานการครองชีพที่กำหนดไว้

3. ด้านราคาน้ำมัน จากการผลศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านราคาน้ำมันมีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะเมื่อระดับราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นเนื่องจากราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นมีผลทำให้พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบและเดือดร้อนในด้านการใช้จ่าย ทำให้ใช้จ่ายน้อยลงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิรัตน์ชรา ชันธกร (2549) พบว่าผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันต่อภาวะค่าครองชีพของพนักงานบริษัทเอกชนย่านธุรกิจสุขุมวิท พบว่าด้านการปรับพฤติกรรมกรรมการบริโภค พนักงานเลือกการปรับตัวพฤติกรรมโดยการประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริโภค โดยการลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุหรี่ยุโรป หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และค่าใช้จ่ายในบ้านจำนวนมากที่สุด ในส่วนของการปรับพฤติกรรมโดยการลดค่าใช้จ่ายพนักงานเลือกการลดค่าใช้จ่ายการบริโภค ด้านการบันเทิงนอกบ้านและค่าใช้จ่ายภายในบ้านในจำนวนมากที่สุด ด้านการจัดการงบประมาณส่วนบุคคลและครอบครัว ในสภาวะปกติพบว่าพนักงานมีการวางแผนค่าใช้จ่ายเป็นประจำทุกเดือนและจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเก็บออมไว้ เมื่อเกิดภาวะที่ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พนักงานส่วนใหญ่ต้องปรับแผนค่าใช้จ่ายและต้องตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นบางส่วน ส่วนด้านการใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณ ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมมองการจัดลำดับ พบว่า พนักงานมีการวางแผนเพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้าเทคโนโลยีรุ่นใหม่ เช่น โทรศัพท์มือถือ กล้องดิจิทัล หรือคอมพิวเตอร์เป็นอันดับหนึ่ง และจากราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น พนักงานเลือกการตัดค่าใช้จ่ายในการซื้อรถยนต์และการซื้อสินค้าเทคโนโลยีรุ่นใหม่อันดับหนึ่ง

ที่น่าสังเกตว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครมีการรับรู้ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละเดือน เพื่อสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์เมื่อสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ด้านอัตราเงินเฟ้อ จากการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอัตราเงินเฟ้อมีต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมมีระดับมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราเงินเฟ้อจะผันผวนตามราคาน้ำมัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิสากร นาคสุวรรณ (2546) ได้ศึกษาผลกระทบของราคาน้ำมันต่อภาวะเงินเฟ้อและการบริโภคภาคเอกชน พบว่า สถานการณ์น้ำมันดิบและโครงสร้างระบบราคาน้ำมันที่ใช้ในประเทศไทย ผลกระทบของราคาน้ำมันที่มีผลต่อภาวะเงินเฟ้อและการบริโภคภาคเอกชนของประเทศไทย รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดภาวะวิกฤตการณ์น้ำมัน การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริโภค พบว่าการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์หรือปริมาณเงินมีผลทำให้เงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าจ้าง ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศ และราคาน้ำมันตามลำดับ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงของการบริโภคในอดีตมีผลทำให้การบริโภคภาคเอกชนเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ซึ่งทำให้พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครต้องมีการลดการใช้จ่ายหรือประหยัดให้มากขึ้นและได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมนา สุทธิประทีป (2542) ได้ศึกษาแนวทางการปรับตัวของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ พบว่าพนักงานมีการปรับตัวทางด้านเศรษฐกิจโดยประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนการปรับตัวด้านการทำงาน ในเรื่องเกี่ยวกับการระงับงานและการได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษ ผู้ประสบปัญหาจะปรับตัวโดยประหยัดการใช้น้ำ ไฟฟ้า เครื่องอุปโภค บริโภค และของใช้ฟุ่มเฟือย

พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครมีแนวทางในการลดผลกระทบโดยให้ความสำคัญกับการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ ประหยัดค่าใช้จ่ายและออมเงินมากขึ้น นอกจากนั้นแล้วยังยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของในหลวงวางแผนการเงิน สร้างวินัยทางการเงิน นอกจากนั้นยังต้องลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น การลดซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย การลดซื้อเสื้อผ้า การลดการท่องเที่ยว การลดการบันเทิงนอกบ้าน นอกเหนือจากนั้นการประหยัดค่าใช้จ่ายและออมเงินมากขึ้นยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่พนักงานบริษัทนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

5.2.2 อภิปรายผลจากการทดสอบสมมติฐานอื่น ๆ

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขต

กรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกัน ได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมแตกต่างกัน จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจทุกด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่าพนักงานบริษัทเอกชนที่มีสถานภาพต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจ และเรื่องการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ซึ่งเหตุผลนี้จึงทำให้พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพแตกต่างกัน

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ปัจจัยเศรษฐกิจด้านราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะว่าพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยคนละแง่มุม จึงเป็นเหตุให้มีความคิดที่แตกต่างกัน

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับตำแหน่งงานที่ต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านดัชนีราคาผู้บริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะพนักงานที่มีตำแหน่งงานที่สูงขึ้นภาระการใช้จ่ายสูงขึ้น ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคมีอัตราสูงขึ้นพนักงานบริษัทกลุ่มดังกล่าวจะได้รับความเดือนร้อน

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ราคาน้ำมันและอัตราเงินเฟ้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้น้อยจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มากกว่าพนักงานบริษัทที่มีรายได้สูง

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันได้รับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่มีที่อยู่อาศัยแตกต่างกันได้รับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากสมมติฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ประเภทยานพาหนะมาทำงานที่ต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า พนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ยานพาหนะมาทำงานที่ต่างกันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพแตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปพนักงานที่ใช้รถยนต์จะได้รับผลกระทบมากกว่าพนักงานที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะ และปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านดัชนีราคาผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปพนักงานที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะได้รับผลกระทบมากกว่าพนักงานที่ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลมาทำงาน

5.2.3 อภิปรายผลจากการทดสอบสมมติฐานในภาพรวม

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทุกด้านมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังจากพบความแตกต่าง พบว่า ปัจจัยภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทางด้านราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานครในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากภาพรวมที่ได้การศึกษาเรื่องเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร” ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษารั้งนี้

1) ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พนักงานควรติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เข้ามา มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนการเงิน สร้างวินัยทางการเงิน จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รวมทั้งการประหยัดค่าใช้จ่ายและออมเงินมากขึ้น

2) พนักงานควรศึกษาบทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสามารถเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

3) พนักงานที่ใช้รถส่วนบุคคลในการเดินทางมาทำงาน ควรมีการตรวจสอบเส้นทางก่อนการเดินทางมาทำงาน วางแผนการเดินทางโดยปรับเวลาในการเดินทางให้เร็วขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการเดินทางในช่วงเวลาเร่งด่วน ถ้ามีสถานที่ทำงานใกล้เคียงอาจเดินทางโดยใช้บริการขนส่งสาธารณะ เช่น รถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า (BTS) หรือรถไฟฟ้าใต้ดิน (MRT)

4) รัฐบาลควรเพิ่มเส้นทางรถโดยสารสาธารณะเพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และอำนวยความสะดวกในการเดินทางย่านธุรกิจมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นพนักงานบริษัทโดยเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเท่านั้น ดังนั้นยังไม่เห็นภาพรวมทั้งหมดของประชาชนในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีศึกษากลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มข้าราชการ ตำรวจ หมอ พนักงานบริษัทด้านอื่น ๆ จะได้เห็นภาพผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันนั้นมีการขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา และในการศึกษาครั้งนี้มีระยะเวลาสั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่อง มีการเปรียบเทียบช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเพื่อจะได้ทราบถึงผลกระทบที่แท้จริง

บรรณานุกรม

หนังสือ

กัลยา วาณิชชัยบัญชา. (2544). การใช้ SPSS For Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลเวอร์ชัน 7-10. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี เค แอนด์ เอส สตูดิโอ.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.

เดช กาญจนางกูร. (2539). อุตสาหกรรมศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สุภาภรณ์ พลนิกร.(2548). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : โฮลิสติก พับลิชชิ่ง.

อภิสิทธิ์ อีสริยานุกูล. 2537. หลักและวิธีการวิเคราะห์ตลาดและราคา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บทความ

กระทรวงพาณิชย์. (2551). ดัชนีวัฏจักรเงินเพื่อ เดือนสิงหาคม 2551. สำนักงานเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์.

กิตติพงษ์ อรุณีพัฒน์พงศ์. (2551). วิกฤติการเงินโลกโอกาสของธุรกิจไทย. การเงินการธนาคาร. : โรงพิมพ์ สยาม เอ็ม แอนด์ บี พับลิชชิ่ง จำกัด.

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด. (2516). วิกฤติการณ์น้ำมัน ความเป็นมา และค่าครองชีพ. ส่วนวิจัยเศรษฐกิจฝ่ายวิจัยและวางแผน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2551). รายงานแนวโน้มเงินเพื่อ เดือนเมษายน 2551. ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ธาริษา วัฒนเกศ. (2551). วิกฤติอาหาร-พลังงานโลกป่วน เดือนแบงก์ชาติรับมือเงินเฟ้อพุ่ง.
การเงินการธนาคาร.: โรงพิมพ์ สยาม เอ็ม แอนด์ บี พับลิงจิ่ง จำกัด.

รัตนา สายคณิต. (2544). เครื่องชี้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมหภาพ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รายงาน

สุชาดา กิระกุลและคณะ. (1983). การออมภาคครัวเรือน. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน หน้า 25-26.
กรุงเทพ.

วิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

นิรัตน์ชรา ชันชกร. (2549). ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันต่อภาวะค่าครอง
ชีพของพนักงานเอกชนบริษัทเอกชนย่านธุรกิจสุขุมวิท. สารนิพนธ์คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิตากร นาคสุวรรณ. (2546). ผลกระทบของราคาน้ำมันต่อภาวะเงินเฟ้อและการบริโภค
ภาคเอกชน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นภาพร ประชาเดชะ. (2543). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคาร
พาณิชย์ ศึกษากรณี : พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
การจัดการมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยคริสเตียน.

ประเสริฐศักดิ์ สายประเสริฐ. (2543). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์
ออมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด ปี 2542. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มงคล ใจวงศ์ยะ. (2543). การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดภาวะเงินเฟ้อของประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุมนา สุทธิประทีป. (2542). แนวทางการปรับตัวของพนักงานธนาคารศึกษาศรีอยุธยา

จำกัด (มหาชน) ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ : ศึกษาเฉพาะพนักงานธนาคารในเขต

กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พ.ต.ต. ปณิต พรหมณัพันธ์. (2546). ปัจจัยที่ผลต่อการออมของข้าราชการตำรวจชั้น

สัญญาบัตรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุนิสา คำแก้ว. (2549). การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อของประเทศไทยกับอัตราการ

เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา

เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุวิไล ศรีคณานต์กุล. (2534). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของภาคเอกชนไทย. วิทยานิพนธ์

คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศุภชัย ชำรงสกุลศิริ. (2536). ปัจจัยผลต่อพฤติกรรมการออม ศึกษากรณีของประเทศไทย

ในช่วงปี พ.ศ. 2513-2532. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน

เทคโนโลยีสังคม (เกริก).

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2549). พฤติกรรมการใช้จ่ายของคนกรุงเทพมหานคร. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.

อุทิศ นุ่นแก้ว. (2550). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยและราคา

น้ำมันดิบในตลาดโลก โดยวิธีโคอินทิเกรชัน. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงพาณิชย์. (2551). อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคภาคเอกชน. สืบค้นวันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 จาก <http://www.moc.go.th>.

ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2551). สรุปผลการประมาณการแนวโน้มเงินเพื่อประจำเดือน กรกฎาคม. สืบค้นวันที่ 15 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.bot.or.th>.

สำนักงานดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2551). อัตราการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคกรุงเทพฯ ชุดทั่วไปปี 2547-2551. สืบค้นวันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 จาก http://www.moc.go.th/thai/dbe/index/cpi_content.htm.

ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2551). อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์. สืบค้นวันที่ 15 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Pages/BOTDefault.aspx>.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ. (2551). ราคาน้ำมันขายปลีก. สืบค้นวันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 จาก <http://www.eppo.go.th/petro/report/price-2551-10-27-11-02.pdf>.

Modigliani, Ando และ Brumberg.(1998). พฤติกรรมผู้บริโภค. สืบค้นวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 จาก <http://learners.in.th/blog/4830521/134631>.

Books

Deaton, A. and J. Muellbauer. (1980). Economics and consumer behavior. London: Cambridge University Press. Elisabeth.

Hawkins, Dell, Best, Roger J., & Coney, Kenneth A. (2004). Consumer behavior: building marketing strategy. Bangkok : McGraw Hill Irwin.

Mallik, G & Chowdhury, A. (2001). Inflation and economic growth: evidence from four south asian countries. Asia Pacific Development Journal.

- Schiffman & Kanuk. (2004). Leslie Lazar. Consumer Behavior, 8th Ed. New Jersey :
Pearson Prentice Hall, Hall.
- Michale, P. (2009). Managerial economic and business strategy. (6th ed.). Singapore.
McGraw -Hill.

เลขที่แบบสอบถาม

--	--	--

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพ : กรณีศึกษาพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาข้อมูลการใช้ชีวิตเมื่อสภาวะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ

ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. แบบสอบถามนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งแบบสอบถามมีข้อความให้ท่านพิจารณาเป็นรายข้อ เกี่ยวกับระดับผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการดำรงชีวิตว่ามีผลกระทบมากน้อยเพียงใด ดังนั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบคำถามในแบบสอบถามนี้ทุกข้อโดยอิสระตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน ทั้งนี้คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับไม่มีผลต่อตัวท่าน แต่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาการศึกษาเฉพาะบุคคล (Independent Study) ของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการครองชีพของพนักงานบริษัททางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในเขตกรุงเทพมหานครและขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คำนิยามศัพท์

ดัชนีราคาผู้บริโภค หมายถึง ตัวเลขที่แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและบริการที่ขายปลีก ซึ่งประชาชนในชุมชนเศรษฐกิจหนึ่ง ๆ บริโภคในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เป็นดัชนีที่มีการคำนวณขึ้นใช้อยู่ในปัจจุบัน และให้ถือว่าใช้แทนดัชนีค่าครองชีพได้โดยอนุโลม ดัชนีราคาผู้บริโภคย่อมแสดงถึงค่าครองชีพของประชาชนหากดัชนีนี้สูงแสดงว่าค่าครองชีพสูงขึ้น

เงินเฟ้อ หมายถึง ภาวะที่ข้าวของเครื่องใช้โดยทั่วไปมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง การสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มูลค่าของเงินลดลง เช่น ปีที่ผ่านมาเราซื้อเสื้อผ้าด้วยเงินจำนวน 100 บาท ต่อชิ้น แต่มาปีนี้เราต้องซื้อเสื้อผ้าตัวเดิมด้วยเงิน 103 บาท แสดงว่ามูลค่าของเงินลดลง 3 % ในปีต่อไปราคาสินค้าชิ้นนี้ก็เพิ่มขึ้นอีกไปเรื่อย ๆ

อัตราดอกเบี้ย หมายถึง เงินที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากการลงทุนโดยการคำนวณเป็นอัตราร้อยละต่อปี

*****

ส่วนที่ 1 ระดับผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านมีระดับความสำคัญต่อทัศนคติในประเด็นต่าง ๆ ในระดับใด

ทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

(5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อภาวะการครองชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
อัตราดอกเบี้ย					
1. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลงท่านจะใช้จ่ายเงินน้อยลง					
2. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลงทำให้รายได้ของท่านลดลง					
3. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลงท่านจะลดการใช้จ่ายเงินซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค					
4. การลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารท่านต้องหารายได้พิเศษโดยการทำอาชีพเสริมมากขึ้น					
5. การลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารส่งผลให้การดำรงชีวิตแตกต่างไปจากเดิม					
6. จากสถานการณ์อัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันควรลงทุนให้มากขึ้น					
7. ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารลดลงท่านจะลดกิจกรรมเพื่อเข้าสังคม เช่น การหาความสำราญ หรือพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้าน					
ดัชนีราคาผู้บริโภค					
1. ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคสูงมีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นด้วย					
2. ดัชนีราคาผู้บริโภคมีผลมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ					
3. ราคาสินค้าสูงขึ้นทำให้อำนาจในการซื้อลดลง					
4. ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้น ท่านจะลดกิจกรรมเพื่อเข้าสังคม เช่น การหาความสำราญ หรือพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้าน					
5. ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นท่านจะลดการบริโภคอาหารที่มีราคาสูง (รับประทานอาหารนอกบ้าน)					
6. ราคาสินค้าลดลงทำให้อำนาจในการซื้อเพิ่มมากขึ้น					
ราคาน้ำมัน					
1. การขึ้นราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อการเดินทางมาทำงานของท่าน					
2. ท่านเลือกบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่มีราคาถูกลงเมื่อสถานการณ์ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น					
3. ท่านวางแผนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางถูกต้องเป็นประจำทุกเดือน					
4. ถ้าราคาน้ำมันสูงขึ้นท่านต้องตัดค่าใช้จ่ายประจำเดือนบางส่วนออก					
5. ท่านลดค่าใช้จ่ายด้านการบันเทิงนอกบ้านน้อยลงเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น					
อัตราเงินเฟ้อ					
1. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นทำให้รายได้ของท่านไม่พอกับรายจ่ายเพื่อเป็นเงินหมุนเวียนภายในครอบครัว					
2. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นท่านจะลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อเครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เข็มขัด รองเท้า					
3. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นท่านจะลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงรื่นรมย์ เช่น ภาพยนตร์ ฟังเพลง ไนต์คลับ ดิสโก้เทค					
4. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นท่านจะลดบริโภคอาหารที่มีราคาสูง (รับประทานอาหารนอกบ้าน)					
5. ถ้าเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของท่านจะลดน้อยลง					
ภาวะการครองชีพ					
1. ถ้าราคาของสินค้าสูงขึ้นทำให้เงินทุนหมุนเวียนในการใช้จ่ายของท่านลดลง					
2. ท่านตัดสินใจที่ไม่จำเป็นในการดำรงชีวิตออกเมื่อทราบว่าราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น					
3. การขึ้นราคาน้ำมันมีผลกระทบด้านการอุปโภคและบริโภคของท่าน					
4. ท่านมักจะประสบปัญหาที่รายจ่ายสูงกว่ารายรับในช่วงที่มีราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง					

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่าง ( ) ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ

( ) 1. ต่ำกว่า 25 ปี ( ) 2. 26 - 35 ปี ( ) 3. 36 - 45 ปี
( ) 4. 46 - 55 ปี ( ) 5. 55 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

( ) 1. โสด ( ) 2. สมรส
( ) 3. ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

( ) 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) 2. ปริญญาตรี
( ) 3. ปริญญาโท ( ) 4. ปริญญาเอก

5. ตำแหน่งงาน

( ) 1. ระดับการปฏิบัติงาน ( ) 2. ระดับผู้ช่วยบังคับบัญชา
( ) 3. ระดับบังคับบัญชา ( ) 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ระดับรายได้ต่อเดือนของท่าน

( ) 1. ต่ำกว่า 20,000 บาท ( ) 2. 20,001 - 40,000 บาท
( ) 3. 40,001 - 60,000 บาท ( ) 4. 60,001 - 80,000 บาท
( ) 5. 80,001 บาทขึ้นไป ( ) 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. สถานที่อยู่อาศัย

( ) 1. บ้านของตนเอง ( ) 2. บ้านเช่า
( ) 3. บ้านบิดา มารดา ( ) 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ประเภทของพาหนะที่ใช้ในการทำงาน

( ) รถยนต์ส่วนบุคคล ( ) บริการขนส่งสาธารณะ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ท่านมีแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมในการใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภค ราคาน้ำมัน และเงินเฟ้อ ต่อภาวะการครองชีพของท่านด้านใดบ้าง (เช่น สร้างวินัยการเงิน การวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมยิ่งขึ้น)

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

*****